بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَـٰنِ ٱلرَّحِيمِ

إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ

قۇرئانى ھەقىقەتەن بىز نازىل قىلدۇق ۋە چوقۇم ئۇنى قوغدايمىز

قۇرئان كەرىمنىڭ ماتېماتىكىلىق ئىلمى ھەقىقەتلىرى

پىغانى

قۇرئان كەرىمنىڭ ماتېماتىكىلىق ئىلمى ھەقىقەتلىرى

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

وَيَوْمَ نَبْعَثُ فِي كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا عَلَيْهِم مِّنْ أَنفُسِهِمْ ۖ وَجِئْنَا بِكَ
شَهِيدًا عَلَىٰ هَٰؤُلَاءِ ۚ وَنَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ تِبْيَانًا لِّكُلِّ شَيْءٍ وَهُدًى
وَرَحْمَةً وَبُشْرَىٰ لِلْمُسْلِمِينَ ﴿٨٩﴾

﴿ساڭا بىز كىتابنى (يەنى قۇرئاننى) ھەممە نەرسىنى (يەنى كىشىلەر مۇھتاج بولىدىغان دىنى ئىشلارنىڭ ھەممىسىنى) چۈشەندۈرۈپ بېرىدىغان (دىللارغا) ھىدايەت، (بەندىلەرگە) رەھمەت، مۇسۇلمانلارغا مەڭگۈلۈك سائادەت بىلەن خوش خەۋەر يەتكۈزىدىغان قىلىپ نازىل قىلدۇق﴾ - سۈرە نەھل 89 - ئايەتنىڭ بىرقىسمى

پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام مۇنداق دېگەن:

« ولا تَنْقَضِي عَجَائِبُهُ» [رواه الترمذي]

«قۇرئان كەرىمنىڭ (ئىنساننى ھەيران قالدۇرىدىغان) ئاجايىبلىرى مەڭگۈ تۈگىمەيدۇ». [تىرمىزى رىۋايەت قىلغان.

www.munber.org

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

﴿ إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا الذِّكْرَ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ ﴾

﴿قۇرئاننى ھەقىقەتەن بىز نازىل قىلدۇق ۋە چوقۇم ئۇنى قوغدايمىز﴾ سۈرە ھىجر 9 - ئايەت.

قۇرئان كەرىمنىڭ ماتېماتىكىلىق ئىلمى ھەقىقەتلىرى

پىغانى

« 20 - 3 - 2006م ـــــ 19 - 2 - 1427 ھ »

ئۇيغۇر تەرجىمە مەركىزى

مۇندەرىجە

كىرىش سۆز 7
بىرىنچى باب 19
قۇرئان كەرىمدە زىكىر قىلىنغان سان "يەتتە" 19
مۇقەددىمە 19
كائىناتنىڭ يارىتىلىشىدىكى قانۇنىيەت 22
نېمە ئۈچۈن يەتتە تاللانغان 23
يەتتە ۋە كائىنات 24
پەيغەمبەرئەلەيهىسسالامنىڭ سۈننەتلىرىدىكى يەتتە 25
يەتتە ۋە ھەج 29
قۇرئاندا تىلغا ئېلىنغان تارىخى ۋەقەلىكلەردىكى يەتتە 30
خۇلاسە: 34
يەتتە ۋە قىيامەت كۈنى 34
يەتتە ۋە سەدىقە 36
يەتتە ۋە ئاللاھ غا تەۋبە قىلىش 37
يەتتە ۋە ئاللاھ غا تەسبىھ ئېيتىش 38
يەتتە ۋە قۇرئان كەرىمنىڭ ھەرپلىرى 41
يەتتە ۋە ئاسمان ـ زېمىننىڭ يارىتىلىشى 42
يەتتە ۋە يەتتە ئاسمانىنىڭ يارىتىلىشى 46
قۇرئاندا تونجى ۋە ئاخىرقى قېتىم زىكىر قىلىنغان يەتتە 49
ئەڭ گۈزەل سۆز 53
بىرىنچى ھەقىقەت: سۈرىلەر سانى 54
ئىككىنچى ھەقىقەت: ئايەتلەر سانى 54
ئۈچىنچى ھەقىقەت: ھەرپلەر سانى 55
تونجى سۈرە ۋە ئاخىرقى سۈرە 55

www.munber.org

قۇرئان كەرىمنىڭ ئايەتلىرى ۋە سۈرىلىرى 57
قۇرئان كەرىمنىڭ سۈرىلىرى ۋە نازىل قىلىنىش يىل سانى 58
قۇرئان كەرىمنىڭ سۆزلۈكلىرى 60
قۇرئاننىڭ قىيامەت كۈنىگىچە ساقلىنىدىغانلىقىغا ئاللاھ نىڭ بەرگەن ۋەدىسى 64
يۇقىرىقى ئايەتنىڭ قۇرئان كەرىمنىڭ تونجى ئايىتى بىلەن بولغان مۇناسىۋىتى 65
ئىككىنچى باب 70
قۇرئاننىڭ تونجى ئايىتى توغرىسىدا قىسقىچە تەھلىل 70
قۇرئان كەرىمنىڭ بىرىنچى ئايىتى بىلەن ئەڭ ئاخىرقى ئايىتى ئوتتۇرىسىدىكى باغلىنىش 72
قۇئان كەرىمنىڭ تونجى ئايىتى ۋە قۇرئان كەرىمنىڭ بەزى سۈرىلىرىنىڭ باش قىسمىدىكى ئۇزۇك ھەرپلەر 78
قۇرئان كەرىمدىكى "بسم ئاللاھ" ھەققىدە يەنە بىر نەچچە ھەقىقەت 81
تونجى سۈرە ۋە ئاخىرقى سۈرىنىڭ باشلانمىسى 83
ئۈچىنجى باب 92
قۇرئان كەرىمدىكى ئەڭ گۈزەل سۆز (ئاللاھ) توغرىسىدا قىسقىچە تەھلىل 92
سۈرە فاتىھە بىلەن ئىخلاس سۈرىسىنىڭ مۇناسىۋىتى 96
ئۇلۇغ ياراتقۇچىمىز ئاللاھ يەككە ـ يېگانىدۇر 104
تۆتىنچى باب 108
قۇرئان كەرىمنىڭ تونجى سۈرىسى توغرىسىدا قىسقىچە تەھلىل 108
سۈرە فاتىھەنىڭ قۇرئاننىڭ ئەڭ ئاخىرقى سۈرىسى بىلەن بولغان مۇناسىۋىتى 110
قۇرئان كەرىمنىڭ پارىلىرىنىڭ باغلىنىشلىرى 112
قۇرئاننىڭ ئاخىرقى ئۈچ سۈرىسى ئوتتۇرىسىدىكى باغلىنىشلار 113
سۈرە فاتىھە بىلەن ئىخلاس سۈرىسى 115
سۈرە فاتىھە بىلەن فەلەق سۈرىسى 115
سۈرە فاتىھە بىلەن ناس سۈرىسى 116
سۈرە فاتىھەنىڭ پەزىلىتىنى بايان قىلىپ كەلگەن ئايەت 116
سۈرە فاتىھەدە زىكىر قىلىنغان ئېلىپبە ھەرپلىرىدىكى ھەقىقەتلەر 119

www.munber.org

سۈرە فاتىھەنىڭ باش ۋە ئاخىرقى ھەرپى 120
سۈرە فاتىھە ۋە قۇرئان كەرىم 121
سۈرە فاتىھەنىڭ بىرىنجى ۋە ئاخىرقى ئايىتى 123
فاتىھەنىڭ تۆنجى ۋە ئاخىرقى ئايىتىدىكى ئېلىپبە ھەرپلىرى 124
فاتىھەنىڭ تۆنجى ئايىتى ۋە ئاخىرقى ئايىتىنىڭ سۆزلۈكلىرى 124
فاتىھە تۆنجى ۋە ئاخىرقى ئايىتىنىڭ تۆنجى ۋە ئاخىرقى ھەرپلىرى 125
سۈرە فاتىھەنىڭ سۆزلۈكلىرى 126
سۈرە فاتىھەدىكى ئاخىرقى ھەقىقەت 126
بەشىنجى باب 129
بەزى سۈرىلەرنىڭ باش قىسمىدىكى ئۈزۈك ھەرپلەر توغرىسىدا تەھلىل 129
قۇرئان كەرىمدىكى ئۈزۈك ھەرپ بىلەن باشلانغان سۈرىلەر 130
قۇرئاندا زىكر قىلىنغان "الـ م" دىكى ھەقىقەتلەر 132
"الـم" بىلەن باشلانغان ئالتە سۈرىنىڭ ئايەت سانلىرى 133
"الـم" بىلەن باشلانغان تۆنجى سۈرە 134
"الـم" بىلەن باشلانغان ئاخىرقى سۈرە 135
ئەنكەبۇت سۈرىسىدىكى "الم" ۋە بىر نەچچە ئايەت توغرىسىدا قىسقىچە تەھلىل 136
ئەنكەبۇت سۈرىسىنىڭ بىرىنچى ۋە ئىككىنچى ئايىتى 136
ئەنكەبۇت سۈرىسىنىڭ بىرىنچى ۋە ئۈچىنچى ئايىتى 137
ئەنكەبۇتنىڭ بىرىنچى ۋە 41 - ئايىتى 142
"الم" ۋە نامراز 145
الله رىزىقلارغا كېپىل ئىكەنلىكى توغرىسىدىكى ئايەت ۋە "الم" 147
"الم" نىڭ قۇرئانىنىڭ ئاخىرىدا نازىل قىلىنغان سۈرە بىلەن مۇناسىۋىتى 148
ئۈزۈك ھەرپ ﴿حـم﴾ بىلەن باشلانغان سۈرە 149
ئۈزۈك ھەرپ ﴿الـر﴾ بىلەن باشلانغان سۈرە 150
ئۈزۈك ھەرپ ﴿ن﴾ بىلەن باشلانغان سۈرە 153
ئۈزۈك ھەرپ بىلەن باشلانغان يەنە بىر سۈرە "يس" 155

www.munber.org

سۈرە "يس" قۇرئانىنىڭ قەلبى 159
خاتىمە 161
پايدىلانغان كىتابلار 165

www.munber.org

كىرىش سۆز

ناھايىتى شەپقەتلىك ۋە مېھرىبان الله نامى بىلەن باشلايمەن!

جىمى ھەمدۇسانا ئالەملەرنىڭ پەرۋەردىگارى الله تائالاغا خاستۇر، الله نىڭ رەھمىتى ۋە سالامى ئىنسانىيەتنىڭ توغرا يول تېپىشى ئۈچۈن بارلىقىنى بېغىشلىغان، الله نىڭ بەندىسى، پەيغەمبەرلەرنىڭ سەردارى، بىزلەرنىڭ يول باشچىمىز مۇھەممەد ئەلەيھىسسالام، ئۇنىڭ ئائىلە تاۋابئاتلىرى، ساھابىلىرى، ئۇنىڭ يولدا قىيامەتكىچە مۇستەھكەم تۇرغانلارغا بولسۇن!

بۇنىڭدىن 14 ئەسىر ئىلگىرى قۇرئان كەرىم پۈتۈن ئەرەبلەرنى ۋە ئەدەبىيات ساھاسىدىكى ئەدىب - شائىرلارنى ئۆزىنىڭ بالاغەت - پاساھىتى بىلەن ۋە تۈزۈلۈشىنىڭ مۇكەممەللىكى بىلەن ھەيران قالدۇرغان بولسا، مەزمۇنىنىڭ ئەتراپلىقلىقى بىلەن پۈتۈن دۇنيادىكى ئىنسانلارنى ھەيران قالدۇرۇپ كەلدى. مانا، قۇرئان كەرىم نازىل قىلىنغاندىن بېرى قۇرئان كەرىمنىڭ الله نىڭ سۆزى، الله تەرىپىدىن نازىل قىلىنغان كىتاب ئىكەنلىكىگە شەك كۆزى بىلەن قارايدىغانلاردىن قۇرئان كەرىمگە ئوخشاش بىر كىتابنى ياكى قۇرئان كەرىمنىڭ سۈرىلىرىدەك بىرەر سۈرىنى ياكى بىرەر ئايەتنى مەيدانغا كەلتۈرۈش تەلەپ قىلىنغىنىغا 1400 يىلدىن ئارتۇق بولۇپ قالدى، ئۇلۇغ الله تائالا بۇ توغرۇلۇق مۇنداق دەيدۇ :

﴿ وَإِن كُنتُمْ فِي رَيْبٍ مِّمَّا نَزَّلْنَا عَلَىٰ عَبْدِنَا فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِّن

www.munber.org

مِّثْلِهِۦ وَٱدْعُوا۟ شُهَدَآءَكُم مِّن دُونِ ٱللَّهِ إِن كُنتُمْ صَٰدِقِينَ ﴿٢٣﴾

فَإِن لَّمْ تَفْعَلُوا۟ وَلَن تَفْعَلُوا۟ فَٱتَّقُوا۟ ٱلنَّارَ ٱلَّتِى وَقُودُهَا ٱلنَّاسُ

وَٱلْحِجَارَةُ ۖ أُعِدَّتْ لِلْكَٰفِرِينَ ﴿٢٤﴾ ﴾

﴿بەندىمز (مۇھەممەد ئەلەيھىسسالام) گە بىز نازىل قىلغان قۇرئاندىن شەكلەنسەڭلار، قۇرئانغا ئوخشاش بىرەر سۈرىنى مەيدانغا چىقىرىپ بېقىڭلار، (قۇرئانغا تەئەررۇز قىلشقا) الله دىن باشقا يارەمچىڭلارنىڭ ھەممىسىنى (يارەمگە) چاقىرىڭلار، (قۇرئان ئىنسانىنىڭ سۆزى دېگەن گېپىڭلاردا) راستچىل بولساڭلار *ئەگەردە ئۇنداق قىلالمىساڭلار - ھەرگىزغۇ قىلالمايسىلەر - كافىرلار ئۈچۈن تەييارلانغان، ئىنسان ۋە تاشلار يېقىلغۇ بولىدىغان دەۋزەختىن ساقلىنىڭلار﴾ - سۈرە بەقەرە 23 - 24 ئايەتلەر

الله تائالا يەنە مۇنداق دىيدۇ :

﴿ قُل لَّئِنِ ٱجْتَمَعَتِ ٱلْإِنسُ وَٱلْجِنُّ عَلَىٰٓ أَن يَأْتُوا۟ بِمِثْلِ هَٰذَا

ٱلْقُرْءَانِ لَا يَأْتُونَ بِمِثْلِهِۦ وَلَوْ كَانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِيرًا ﴿٨٨﴾ ﴾

﴿ئېيتقىنكى، ئەگەر ئىنسانلار، جىنلار بۇ قۇرئاننىڭ ئوخشىشىنى مەيدانغا كەلتۈرۈش ئۈچۈن يىغىلىپ بىر - بىرىگە ياردەملەشكەن تەقدىردىمۇ ئۇنىڭ ئوخشىشىنى مەيدانغا كەلتۈرەلمەيدۇ﴾ - سۈرە ئىسرائ 88 - ئايەت.

1400 يىلدىن بۇيان پۈتۈن ئىسلامىيەت دۇشمەنلىرىنىڭ كېچە - كۈندۈز تىرىشچانلىق قىلىپمۇ قۇرئان كەرىمگە ئوخشاش بىرەر كىتابنى مەيدانغا چىقىرالمغانلىقىنىڭ ئۆزىلا ئەقىلمەن ئىنسانىنى

www.munber.org

ئويلىنىپ كۆرۈشكە، بۇ كىتابنىڭ بەندىنىڭ سۆزى بولماستىن بەلكى بەندىلەرنىڭ ياراتقۇچىسى، تەربىيەتچىسى، رىزىق بەرگۈچىسى، ھەممە ئىشلاردىن خەۋەردار، ھەممىگە قادىر بۈيۈك الله نىڭ كالامى ئىكەنلىكىگە باش ئەگمەي تۇرالمايدۇ، قۇرئان كەرىم نازىل قىلىنغان ئەينى دەۋرىدىمۇ ئەرەب ئەدىبلىرى، شائىرلار، ھەر ساھادىكى ئالىملار، سودىگەر، تىجارەتچىلەر، ساۋاتسىزلارمۇ قۇرئان كەرىمنىڭ مەزمۇنىنىڭ موللىقى ۋە ئەتراپلىق ئىكەنلىكىگە، سۆز - ئىبارىلىرىنىڭ بالاغىتى ۋە پاساھىتىگە باش ئېگىپ، ئىسلام دىنىنىڭ بۈيۈك الله تەرىپىدىن نازىل قىلىنغان ھەق دىن ئىكەنلىكىگە قايىل بولۇشۇپ ئىسلام دىنىغا كىرگەن. ئۇمەر ئىبنى خەتتاب (الله ئۇ كىشىدىن رازى بولسۇن) نىڭ ئىسلام دىنىغا كىرىش قىسسىسىگە قاراپ چىقايلى، ئۇ زات سۈلىسىدىن (تاھە) سۇرىسىنىڭ بىرقانچە ئايەتلىرىنى ئاڭلاپ، ئۇنىڭ ئىبارىلىرىنىڭ بالاغەت - پاساھەتىدىن تەسىرلىنىپ، قۇرئان كەرىمنىڭ الله نىڭ سۆزى ئىكەنلىكىگە ئىمان كەلتۈرۈپ، زالالەت يولىدىن، شىرىك يولىدىن ھىدايەت يولىغا، ئىمان - ئىسلام يولىغا كىرىپ مۇسۇلمان بولدى.

پەن - تېخنىكا دەۋرى كېلىپ، ھەر ساھەدىكى ئالىملار ئۆزىنىڭ كەشپىياتلىرىنى ئېلان قىلىشۇاتقان. تاشقى پىلانىتلارنى تەتقىق قىلۇاتقان بۇ دەۋىردىمۇ قۇرئان كەرىم ئۆزىنىڭ ئىلاھى دەستورلۇق سالاھىيىتى بىلەن تاشقى پىلانىت توغرۇلۇق بولسۇن ياكى باشقا ساھەدىكى ئىلمىي تەتقىقاتلاردا بولسۇن ئۆزىنىڭ بۇ تەرەپلەردىمۇ ھەممىنى بېسىپ چۈشىدىغانلىقىنى نامايەن قىلماقتا. بۇنى كۆرگەن ھەر ساھەدىكى ھەقىقىي بىلىم ئىگىلىرى قۇرئان كەرىمنىڭ بۈيۈك الله نىڭ كالامى ئىكەنلىكىگە ئىمان ئېيتىپ، ئىسلام دىنىغا كىرگەنلىكىنى ئېلان قىلىۋاتقانلىقىنى ھەرۋاقىت ئاڭلاپ تۇرىۋاتىمىز. بۇنىڭ تېپىك مىسالى ئۇچۇن بىر ئىشى بايان قىلىپ ئۆتەيلى. دۇنيا

www.munber.org

تىببىي ئىلىم ساھەسىدە تۇرەلمە تەتقىقاتى بىلەن مەشھۇر بولغان تەتقىقاتچى، ئالىم، دوكتۇر كىس مور ئون نەچچە يىللىق ئىلمىي تەتقىقاتى ئارقىلىق تۇرەلمىنىڭ ئانا رەھمىدىكى باسقۇچلىرىنى تەتقىق قىلىپ پۈتۈن دۇنياغا ئېلان قىلدى. ئۇ بۇنىڭ بىلەن خۇرسەن بولۇۋاتقان ۋاقتىتا، بۇنىڭدىن **1400** يىل ئىلگىرى نازىل قىلىنغان، مۇسۇلمانلارنىڭ دەستورى بولغان قۇرئان كەرىمدە تۇرەلمىنىڭ ئانا رەھمىدىكى باسقۇچلىرىنىڭ تولۇق، تەپسىلىي بايان قىلىنغانلىقىنى ئاڭلاپ ۋە ئۇنى ئۆز كۆزى بىلەن كۆرۈپ، قۇرئان كەرىمنىڭ ئىنسانىنىڭ سۆزى ئەمەسلىكىگە ئىشىنىپ، قۇرئان كەرىمنى ئوقۇپ چۈشىنىپ ئىسلام دىنىغا كىرگەنلىكىنى ئېلان قىلدى.

مانا ھازىر يەنە بىر يېڭى پەن - تېخنىكا ئىلىم ساھەسىدىكىلەرنىڭ دىققىتىنى قوزغاپ كەلمەكتە، ئۇ بولسىمۇ سان - سىفىر تەتقىقاتى. پۈتۈن كائىناتنى، بارلىق مەۋجۇدات - مەخلۇقاتلارنى ئىنچىكىلىك بىلەن مۇكەممەل قىلىپ ياراتقان بۈيۈك الله ئۆزىنىڭ كالامى قۇرئان كەرىمنىمۇ ئىنچىكىلىك بىلەن مەھكەم قىلىپ تۇزدىمۇ يوق؟

بىز بۇ كىچىك رىسالىمىز ئارقىلىق قۇرئان كەرىم سۇرىلىرىنىڭ، ئايەتلىرىنىڭ، سۆزلۈكلىرىنىڭ، ھەتتا ھەرپىلىرىنىڭمۇ ئىنتايىن مۇكەممەل ھالدا يەتتە دېگەن سانغا باغلىنىشلىق قىلىپ تۇرۇلگەنلىكىنى ئىمكانىيىتىمىز يار بەرگەن ئاساستا قىسقىچە چۈشەندۇرۇپ چىقىمىز. بىز يەنە بۇ يەردە شۇنى تەكىتلەپ ئۆتىمىزكى، بىزنىڭ قۇرئان كەرىمنىڭ مۆجىزىلىرى ۋە ھەقىقەتلىرى توغرىسىدا بۇ قىسقا رىسالىمىزدە بايان قىلغانلىرىمىز پەقەت دېڭىزنىڭ بىر تامچىسىدىنلا ئىبارەت، چۈنكى قۇرئان كەرىمنىڭ بالاغەت جەھەتلەردىكى مۆجىزىلىرى بولسۇن ياكى تاشقى پىلانىت توغرۇلۇق بايان قىلغان مۆجىزىلىرى بولسۇن، ياكى تەبىئەتتىكى مۆجىزىلىرى بولسۇن ۋە ياكى قانۇنچىلىق ساھەلىرىدىكى ۋە ياكى

www.munber.org

غەيب ئىشلارنى بايان قىلىشتىكى مۆجىزىلىرى بولسۇن، ھەممىسى قىيامەت كۈنىگىچە مەڭگۈ داۋاملىشىپ تۇرىدۇ.

قۇرئان كەرىمنىڭ سان - سىفرلىق مۆجىزىلىرى ۋە ھەقىقەتلىرىمۇ پەقەت دېڭىز سۈيىنىڭ بىرتامچىسىدىنلا ئىبارەت.

بىز بۇ يەردە يەنە شۇنى سەمىمىزگە سېلىۋېلىشىمىز كېرەككى، قۇرئان كەرىم پەن - تېخنىكا كىتابى بولماستىن، پەقەت ھىدايەت كىتابى بولسىمۇ، ئىنسانىنىڭ ھىدايەت تېپىشى ۋە شۇ ھىدايەتنىڭ ئىنسان قەلبىدە مۇستەھكەم ئورۇنلىشىشى ئۈچۈن ئىنسان ۋاستىغا موھتاج، مانا بۇ قىسقا رىسالىمىزدا بايان قىلىنىدىغان قۇرئان كەرىمنىڭ سان - سىفرلىق ھەقىقەتلىرىمۇ پەقەت شۇ ھىدايەتنىڭ ئىنسان قەلبىدە مۇستەھكەم ئورۇنلىشىشى ئۈچۈن بىر ۋاستىدىنلا ئىبارەت خالاس. بەزىدە قۇرئان كەرىمنىڭ لەپزى، مەزمۇنىنىڭ تەسىرىگە قارىغاندا، سان - سىفرنى بايان قىلىشنىڭ تەسىرى ۋە ئۇنۇمى چوڭ بولىدۇ، چۈنكى قۇرئان كەرىمنى ئوقۇپ مەزمۇنىنى چۈشىنەلەيدىغانلارنىڭ سانى چەكلىك بولغىنى بىلەن، سان - سىفرنى چۈشىنەلەيدىغانلارنىڭ سانى خېلى كۆپ، سان - سىفرنى چۈشىنەلەيدىغانلارنىڭ كۆپ سانلىق بولۇۋاتقانلىقىغا قاراپ، قۇرئان كەرىمدىكى سان - سىفرغا ئاساسلىنىپ كىشىلەرنى ئسلام دىنىغا دەۋەت قىلىشمۇ ھازىرقى زامانىدىكى دەۋەت ئۇسۇللىرىنىڭ يېڭىچە بىر يولى بولۇپ قېلىۋاتىدۇ. بەزى ساھەدىكى كىشىلىرىمىز قۇرئان كەرىم سان - سىفر جەھەتتىن بولسۇن ۋە ياكى تىل جەھەتتىن بولسۇن ھېچقانداق مۆجىزىگە موھتاج ئەمەس دېيىشىپ يۈرۈشمەكتە، بۇنداق قاراشنى توغرا دەپ كەتكىلى بولمايدۇ. چۈنكى مۇئمىن ئۆزىنىڭ تۇنجى ئەقىدىسى بىلەن قانائەت ھاسىل قىلىپ تۇرماستىن، ھەرۋاقىت ئىمانىنىڭ كۈچىيىشىنى، تېخىمۇ مۇكەممەل بولۇشىنى ئۈمىد قىلىدۇ ھەمدە بۇنىڭ ئۈچۈن تىرىشچانلىق قىلىدۇ. پەيغەمبەرلەرنىڭ بوۋىسى ئىبراھىم ئەلەيھىسسالامغا قارايلى. ئۇ ﷲ

www.munber.org

تائالادىن بىرەر مۆجىزە كۆرسىتىشنى تەلەپ قىلىدۇ، بۇ ۋەقەلىكنى ﷲ تائالا قۇرئان كەرىمدە بايان قىلىپ مۇنداق دەيدۇ:

﴿ وَإِذْ قَالَ إِبْرَٰهِـۧمُ رَبِّ أَرِنِى كَيْفَ تُحْىِ ٱلْمَوْتَىٰ ۖ قَالَ أَوَلَمْ تُؤْمِن ۖ قَالَ بَلَىٰ وَلَٰكِن لِّيَطْمَئِنَّ قَلْبِى ۖ قَالَ فَخُذْ أَرْبَعَةً مِّنَ ٱلطَّيْرِ فَصُرْهُنَّ إِلَيْكَ ثُمَّ ٱجْعَلْ عَلَىٰ كُلِّ جَبَلٍ مِّنْهُنَّ جُزْءًا ثُمَّ ٱدْعُهُنَّ يَأْتِينَكَ سَعْيًا ۚ وَٱعْلَمْ أَنَّ ٱللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٢٦٠﴾ ﴾

﴿ئۆز ۋاقتىدا ئىبراھىم: (پەرۋەردىگارىم) ئۆلۈكلەرنى قانداق تىرىلدۈرىدىغانلىقىڭنى ماڭا كۆرسەتكىن، دېدى. ﷲ تائالا (ئۆلۈكلەرنى تىرىلدۈرەلەيدىغانلىقىمغا) ئىشەنمىدىڭمۇ؟ دېدى. ئىبراھىم ئەلەيھىسسالام، ئىشەندىم لېكىن كۆڭلۈم (تېخىمۇ) قارار تاپسۇن ئۈچۈن (كۆرۈشنى تىلەيمەن) دېدى، ﷲ تائالا ئېيتتى، قۇشتىن تۆتنى ئالغىن، ئۇلارنى ئۆزەڭگە توپلىغىن (يەنى ئۇلارنى پارچىلاپ گۆشلىرى بىلەن پەيلىرىنى ئارىلاشتۇرغىن) ئاندىن ھەرىبىر تاغقا ئۇلاردىن بىر بۆلۈكىنى قويغىن، ئاندىن ئۇلارنى چاقىرغىن، سېنىڭ ئالدىڭغا ئۇلار چاپسان كېلىدۇ، بىلگىنكى ﷲ غالىبتۇر، ھېكمەت بىلەن ئىش قىلغۇچىدۇر﴾ - سۈرە بەقەر 260 - ئايەت.

ئىبراھىم ئەلەيھىسسالام ئېتىقادىنىڭ تېخىمۇ مۇستەھكەم بولۇپ، ﷲ نىڭ ئەڭ تەقۋا بەندىلىرىدىن بولۇش ئۈچۈن، قەلبىدە تېخىمۇ جەزملەشتۇرۇش ئۈچۈن ﷲ تائالادىن مۆجىزە، ھەقىقەت ۋاستىسى تەلەپ قىلىۋاتىدۇ، ﷲ نىڭ دوستى، پەيغەمبەرلەرنىڭ بوۋىسى شۇنداق دېگەن يەردە، بەزىلەرنىڭ قۇرئان مۆجىزە تەلەپ قىلمايدۇ، دەپ تۇرۇۋۇلۇشى توغرىمۇ؟ ئىمانىمىزنىڭ تېخىمۇ

www.munber.org

مۇشۇ ئايەتنىڭ ئۆزىلا قۇرئان كەرىمنى تەتقىق قىلىشنىڭ ئەھمىيىتىنى بايان قىلىشقا يېتەرلىك دەلىل بولالماسمۇ؟

بۇ قىسقا رىسالىمىزدە قۇرئان كەرىمنىڭ سۈرە، ئايەت، سۆزلۈك ۋە ھەرپلىرىنىڭ بەزى سان ـ سىفرلىق مەلۇماتلىرىنى بايان قىلىش ئارقىلىق قۇرئان كەرىمنىڭ بىز ئويلىغاندىنمۇ مۆكەممەللىقى، ئىنسان ئەقلىنى لال قىلالايدىغان، مۆجىزىلىك بىر كىتاب ئىكەنلىكىنى چۈشەندۈرۈپ ئۆتمەكچىمىز.

بىز ياشاۋاتقان 21 ـ ئەسىردە ئىنسانىيەت نوپۇسى ئالتە مىليارددىن ئېشىپ كەتتى، بۈلارنىڭ كۆپىنچىسى ئەرەب تىلىدىن بىخەۋەر. قۇرئان كەرىم ئەرەب مىللىتىگىلا نازىل قىلىنغان بولماستىن بەلكى پۈتۈن دۇنيا خەلقىگە نازىل قىلىنغان بىر ئىلاھىي دەستۇردۇر. مۇھەممەد ئەلەيھىسسالامنۇ ئەرەبلەرنىلا ئاگاھلاندۇرغۇچى پەيغەمبەر بولماستىن، پۈتۈن ئىنسانىيەتنى توغرا يولغا باشلاش ئۈچۈن ئەۋەتىلگەن بىر زاتتۇر. الله تائالا مۇنداق دەيدۇ:

﴿ تَبَارَكَ ٱلَّذِى نَزَّلَ ٱلْفُرْقَانَ عَلَىٰ عَبْدِهِۦ لِيَكُونَ لِلْعَٰلَمِينَ نَذِيرًا ۝١ ﴾

﴿پۈتۈن جاھان ئەھلىنى (الله نىڭ ئازابىدىن) ئاگاھلاندۇرغۇچىسى بولۇشى ئۈچۈن بەندىسىگە (يەنى مۇھەممەد ئەلەيھىسسالامغا) ھەق بىلەن باتىلنى ئايرىغۇچى قۇرئاننى نازىل قىلغان الله نىڭ بەرىكىتى بۈيۈكتۇر﴾ ـ سۈرە فۇرقان 1 ـ ئايەت

الله تائالا پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامنى پۈتۈن ئىنسانىيەتكە پەيغەمبەر قىلىپ ئەۋەتكەندىن كېيىن، پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامنىڭ كىشىلەرنى توغرا يولغا يېتەكلىشى ئۈچۈن ھەممە

www.munber.org

مۇكەممەل بولۇشى، الله تائالاغا جەزمىيتىمىزنىڭ تېخىمۇ مۇستەھكەم بولۇشى ئۈچۈن ئىمكانىيتىمىز يار بەرگەن ئاساستا بىلىم ـ مەرىپەت، ئىلمىي تەتقىقاتقا ئاساسلىنىپ، بىزگە نامايەندە بولغان مۆجىزىلەرنى بىلىشىمىزنىڭ نېمە زىيىنى بار؟ توغرا، ھەر بىر ئىشتا مۆجىزە تەلەپ قىلىشىمىز توغرا ئەمەس، ھەم تەلەپمۇ قىلالمايمىز، شۇنداقلا قۇرئان كەرىم بايان قىلغان ھەرپىر ئەھكاملارغا مۆجىزە، ھېكمەتنى ئاساس قىلمۇالمايمىز، چۈنكى يۇقىرىدا بايان قىلغىنىمىزدەك، قۇرئان كەرىمنىڭ مۆجىزە ـ ھېكمەتلىرى قىيامەت كۈنىگىچە باقىيدۇر. بىزنىڭ بۇ چەكلىك ئەقلىمىز بىلەن چەكسىز قۇرئان كەرىمنىڭ ھەممە مۆجىزىلىرىنى بىلىپ چۈشىنەلىشىمىز مۇمكىن ئەمەس، يەنە كېلىپ ھازىرقى زامان پەن ـ تېخنىكىسى ئارقىلىق ئىسپاتلانغان بەزى ھەقىقەتلەرگە ئاساسلىنىپلا (بۇ رىسالىدە بايان قىلىنغان ھەقىقەتلەرمۇ شۇنىڭ ئىچىدە) قۇرئان كەرىمنىڭ بۇ ئايىتىدە بايان قىلىغان ھۆكۈمنىڭ ھېكمىتى پەقەت مۇشۇلا، ئۇنىڭدىن باشقا ھېكمىتى، ئىلمىي مۆجىزىلىرى، ھەقىقەتلىرى يوق دەپ قارىمايمىز، چۈنكى بىر ئالىمغا بۇ ئايەتنى تەتقىق قىلىش جەريانىدا ئاشكارا بولمىغان ئىلمىي ھېكمەت، مۆجىزە ھەقىقەتلەر ئۇنىڭدىن يۇقىرىراق ئالىمغا ئاشكارا بولمايدۇ، دەپ قارىغىلى بولامدۇ؟ بۇ ئەسىردە ئاشكارا بولمىغان ئىلمىي تەتقىقاتلار كەلگۈسىدە نامايەن بولمايدۇ، دەپ كىم ئېيتالىسۇن؟

الله نىڭ تۆۋەندىكى خىتابىغا قاراپ باقايلى:

﴿ أَفَلَا يَتَدَبَّرُونَ ٱلْقُرْءَانَ أَمْ عَلَىٰ قُلُوبٍ أَقْفَالُهَآ ۝٢٤ ﴾

﴿ئۇلار(ھەقنى تونۇش ئۈچۈن) قۇرئاننى پىكىر قىلمامدۇ؟ بەلكى ئۇلارنىڭ دىللىرىدا قۇلۇپ بار (شۇڭا ئۇلار چۈشەنمەيدۇ)﴾ ـ سۈرە مۇھەممەد 24 ـ ئايەت

www.munber.org

نەرسىنى ئۆز ئىچىگە ئالغان قۇرئان كەرىمنى نازىل قىلىپ بەردى. الله تائالا قۇرئان توغرۇلۇق مۇنداق دەيدۇ:

﴿ وَنَزَّلْنَا عَلَيْكَ ٱلْكِتَٰبَ تِبْيَٰنًا لِّكُلِّ شَىْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً وَبُشْرَىٰ لِلْمُسْلِمِينَ ﴿٨٩﴾ ﴾

﴿ساڭا بىز كىتابنى (يەنى قۇرئاننى) ھەممە نەرسىنى چۈشەندۈرۈپ بېرىدىغان، (دىللارغا) ھىدايەت، (بەندىلەرگە) رەھمەت، مۇسۇلمانلارغا مەڭگۈلۈك سائادەت بىلەن خۇش خەۋەر يەتكۈزىدىغان قىلىپ نازىل قىلدۇق﴾ سۈرە ـ نەھل 89 ـ ئايەتنىڭ بىرقىسمى

الله تائالانىڭ { تِبْيَٰنًا لِّكُلِّ شَىْءٍ } (ھەممە نەرسىنى چۈشەندۈرۈپ بېرىدىغان) دېگەن سۆزىنىڭ ئۆزىلا قۇرئان كەرىمنىڭ بارلىق ئىلىملەرنى، بارلىق نەرسىلەرنى ئۆزئىچىگە ئالىدىغانلىقىغا ئوچۇق دەلىل بولالايدۇ. سان ـ سىفىرلارنىڭ قۇرئان كەرىمدە شۇنداق تەپسىلى بايان قىلىنىشى ھەمدە قۇرئان كەرىم ئايەتلىرىنىڭ ئۆزىنىڭ بىلەن شۇنچە زىچ مۇناسىۋەتلىك بولۇشىنىڭ ئۆزىلا قۇرئان كەرىمنىڭ ئالەمشۇمۇل كىتاب ئىكەنلىكىگە ھەمدە ئۆزىنىڭ پۈتۈن كائىناتنى يوقلۇقتىن يارىتقان بۈيۈك الله نىڭ كالامى ئىكەنلىكىگە دەلىل بولالايدۇ. بولۇپمۇ قۇرئان كەرىمنىڭ بارلىق ئايەتلىرىنىڭ يەتتە سانىغا باغلىنىشلىق بولۇشى الله نىڭ يەككە ـ يېگانە ئىكەنلىكىگە دەلىل بولالايدۇ. چۈنكى ھازىرقى زامان پەن ـ تېخنىكىسى ئاساسىدا ئىسپاتلانغىنىدەك، كائىناتتىكى بارلىق مەۋجۇداتلارنىڭ ھەتتا ئاتوم، زەررىچىلەرنىڭمۇ يەتتە قەۋەتتىن تەركىب تاپىدىغانلىقى ھەممىگە مەلۇم. قۇرئان كەرىمنىڭ ھەر بىر سۈرىسى، ھەر بىر

www.munber.org

ئايىتى، ھەر بىر سۆزى، ھەر بىر ھەرپىگىچە يەتتە سانىغا ئالاقىدار بولۇشىنىڭ ئۆزىمۇ قۇرئان كەرىمنىڭ پۈتۈن كائىناتنىڭ ۋە يەتتە ئاسمانىنىڭ ياراتقۇچىسى بولغان الله تەرىپىدىن نازىل قىلىنغان ئالەمشۇمۇل كىتاب ئىكەنلىكىگە ئىلمىي دەلىل بولالماسمۇ؟

الله تائالا يەنە مۇنداق دەيدۇ:

﴿ قُل لَّئِنِ ٱجْتَمَعَتِ ٱلْإِنسُ وَٱلْجِنُّ عَلَىٰٓ أَن يَأْتُوا۟ بِمِثْلِ هَٰذَا ٱلْقُرْءَانِ لَا يَأْتُونَ بِمِثْلِهِۦ وَلَوْ كَانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِيرًا ﴿٨٨﴾ ﴾

﴿ئېيتقىنكى، ئەگەر ئىنسانلار، جىنلار بۇ قۇرئاننىڭ ئوخشىشىنى مەيدانغا كەلتۈرۈش ئۈچۈن يىغىلىپ بىر ـ بىرىگە ياردەملەشكەن تەقدىردىمۇ ئۇنىڭ ئوخشىشىنى مەيدانغا كەلتۈرەلمەيدۇ﴾ ـ سۈرە ئىسرائ 88 ـ ئايەت

قۇرئان كەرىم توغرۇلۇق توختىلىشنى مۇشۇ يەردە توختىتىپ، تۆۋەندە:

قۇرئان كەرىمنىڭ ماتېماتىكىلىق ئىلمىي ھەقىقەتلىرىنى بايان قىلىشنى مۇۋاپىق تاپتىم. سەۋىيەمنىڭ تۆۋەنلىكى، قولۇمدىكى ئىلمىي ئەسەرلەرنىڭ كەمچىلىكى ۋە باشقا ئىشلار سەۋەبىدىن بۇ رىسالە ھەر خىل كەمچىلىكلەردىن خالى ئەمەس، مۇسۇلمان قېرىنداشلىرىمدىن تۆزۈتۈپ ئوقۇشنى، بۇ قىسقا رىسالىنىڭ رويابقا چىقىشى ئۈچۈن ھەر جەھەتتىن ھەسسە قوشقان قېرىنداشلىرىمىزنى ۋە ئاتا ـ ئانىلىرىمىزنى دۇئالاردا ياد ئېتىپ قويۇشنى ئۈمىد قىلىمەن.

ئۇلۇغ الله بارلىق مۇسۇلمانلارنى توغرا يولغا ھىدايەت قىلغاي.

www.munber.org

﴿ إِنۡ أُرِيدُ إِلَّا ٱلۡإِصۡلَٰحَ مَا ٱسۡتَطَعۡتُۚ وَمَا تَوۡفِيقِيٓ إِلَّا بِٱللَّهِۚ عَلَيۡهِ تَوَكَّلۡتُ وَإِلَيۡهِ أُنِيبُ ٨٨ ﴾

﴿مەن پەقەت (سىلەرنى) قولۇمدىن كېلىشىچە تۈزەشنى خالايمەن، مەن پەقەت الله نىڭ ياردىمى بولغاندىلا مۇۋەپپەقىيەت قازىنالايمەن، (هەممە ئىشتا) الله غا تايىنىمەن ۋە ئۇنىڭغا يۈزلىنىمەن﴾ - سۈرە هۇد 88 - ئايەتنىڭ بىرقىسمى

﴿ لَا يُكَلِّفُ ٱللَّهُ نَفۡسًا إِلَّا وُسۡعَهَاۚ لَهَا مَا كَسَبَتۡ وَعَلَيۡهَا مَا ٱكۡتَسَبَتۡۗ رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذۡنَآ إِن نَّسِينَآ أَوۡ أَخۡطَأۡنَاۚ رَبَّنَا وَلَا تَحۡمِلۡ عَلَيۡنَآ إِصۡرٗا كَمَا حَمَلۡتَهُۥ عَلَى ٱلَّذِينَ مِن قَبۡلِنَاۚ رَبَّنَا وَلَا تُحَمِّلۡنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِۦۖ وَٱعۡفُ عَنَّا وَٱغۡفِرۡ لَنَا وَٱرۡحَمۡنَآۚ أَنتَ مَوۡلَىٰنَا فَٱنصُرۡنَا عَلَى ٱلۡقَوۡمِ ٱلۡكَٰفِرِينَ ٢٨٦ ﴾

﴿پەرۋەردىگارىمىز! ئەگەر بىز ئۇنتۇساق ياكى خاتالاشساق (يەنى ئۇنتۇش ياكى سەۋەنلىك سەۋەبىدىن ئەمرىڭنى تولۇق ئورۇنلىيالمىساق) بىزنى جازاغا تارتمىغىن. پەرۋەردىگارىمىز! بىزدىن ئىلگىرىكىلەرگە يۈكلىگىنىڭگە ئوخشاش بىزگە ئېغىر يۈك يۈكلىمىگىن (بىزنى قىيىن ئىشلارغا تەكلىپ قىلمىغىن.) پەرۋەردىگارىمىز! كۈچىمىز يەتمەيدىغان نەرسىنى بىزگە ئارتمىغىن، بىزنى كەچۈرگىن، مەغپىرەت قىلغىن، بىزگە رەھىم قىلغىن، سەن بىزنىڭ ئىگىمىز، كافىر قەۋمىگە قارشى بىزگە ياردەم بەرگىن﴾ -

www.munber.org

سۈرە بەقەرە 286 - ئايەتنىڭ بىر قىسمى.

پېغانى

2006 - يىل 20 - مارت

هىجرىيە 1427 - سەفەر نىڭ 19 - كۈنى

www.munber.org

بىرىنجى باب

قۇرئان كەرىمدە زىكر قىلىنغان سان "يەتتە"

مۇقەددىمە

الله تائالانىڭ بارلىق مەۋجۇدات ـ مەخلۇقاتلىرىغا نەزەر تاشلايدىغان بولساق الله تائالانىڭ بەزى نەرسىلەردىن بەزى نەرسىلەرنى ئۆزىنىڭ پەزلى ـ مەرھەمتى بىلەن ھەممە تەرەپلەردە ئۇستۇن قىلغانلىقىنى كۆرىمىز.

مەسىلەن، الله تائالا بەزى پەيغەمبەرلەرنى بەزى پەيغەمبەرلەردىن مەرتىۋە جەھەتتە ئارتۇق قىلدى. الله تائالا بۇ توغرىدا قۇرئان كەرىمدە مۇنداق دەيدۇ:

﴿ ۞ تِلْكَ ٱلرُّسُلُ فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ ۘ مِّنْهُم مَّن كَلَّمَ ٱللَّهُ ۖ وَرَفَعَ بَعْضَهُمْ دَرَجَٰتٍ ۚ وَءَاتَيْنَا عِيسَى ٱبْنَ مَرْيَمَ ٱلْبَيِّنَٰتِ وَأَيَّدْنَٰهُ بِرُوحِ ٱلْقُدُسِ ۗ ﴾

﴿ئەنە شۇ پەيغەمبەرلەرنىڭ بەزىسىنى بەزىسىدىن ئۈستۈن قىلدۇق، الله تائالا ئۇلارنىڭ بەزىسى (يەنى مۇسا ئەلەيھىسسالام) بىلەن سۆزلەشتى ۋە بەزىسىنىڭ (يەنى مۇھەممەد ئەلەيھىسسالامنىڭ) دەرىجىسىنى يۇقىرى كۆتۈردى، مەريەم ئوغلى ئىساغا (ئۆلۈكلەرنى تىرىلدۈرۈش، گاچىلارنى، بەرەس كېسىلىنى

www.munber.org

ساقايتىشقا ئوخشاش) روشەن مۆجىزىنى ئاتا قىلدۇق، ئۇنى روھۇلقۇدۇس (يەنى جىبرىئىل ئەلەيھىسسالام) بىلەن كۈچلاندۇردۇق﴾ ـ سۈرە بەقەرە 253 ـ ئايەتتىكى بىرقىسمى.

ئۇلۇغ الله بەزى ئايالارنى بەزى ئايالاردىن ئارتۇق قىلدى، الله تائالا بۇنى بايان قىلىپ مۇنداق دەيدۇ:

﴿ شَهْرُ رَمَضَانَ ٱلَّذِىٓ أُنزِلَ فِيهِ ٱلْقُرْءَانُ هُدًى لِّلنَّاسِ وَبَيِّنَٰتٍ مِّنَ ٱلْهُدَىٰ وَٱلْفُرْقَانِ ﴾

﴿رامىزان ئېيىدا قۇرئان نازىل بولۇشقا باشلىدى، قۇرئان ئىنسانلارغا يېتەكچىدۇر، ھىدايەت قىلغۇچى ۋە ھەق بىلەن ناھەقنى ئايرىغۇچى روشەن ئايەتلەردۇر﴾ ـ سۈرە بەقەرە 185 ـ ئايەتتىكى بىرقىسمى.

يەنە الله تائالا بەزى كېچىلەرنى بەزى كېچىلەردىن مەرتىۋىلىك قىلدى.

الله تائالا بۇ ھەقتە قۇرئان كەرىمدە مۇنداق دەيدۇ:

﴿ إِنَّآ أَنزَلْنَٰهُ فِى لَيْلَةِ ٱلْقَدْرِ ۝١ وَمَآ أَدْرَىٰكَ مَا لَيْلَةُ ٱلْقَدْرِ ۝٢ لَيْلَةُ ٱلْقَدْرِ خَيْرٌ مِّنْ أَلْفِ شَهْرٍ ۝٣ تَنَزَّلُ ٱلْمَلَٰٓئِكَةُ وَٱلرُّوحُ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِم مِّن كُلِّ أَمْرٍ ۝٤ سَلَٰمٌ هِىَ حَتَّىٰ مَطْلَعِ ٱلْفَجْرِ ۝٥ ﴾

﴿بىز قۇرئاننى ھەقىقەتەن شەبى قەدرىدە نازىل قىلدۇق. شەبى قەدرىنىڭ نېمە ئىكەنلىكىنى بىلەمسەن؟ شەبى قەدرى (شەرەپ ۋە پەزىلەتتە) مىڭ ئايدىن ئارتۇقتۇر. پەرىشتىلەر ۋە جىبرىئىل شۇ

www.munber.org

كېچىدە پەرۋەردىگارىنىڭ ئەمرى بىلەن، (زېمىنغا الله تەقدىر قىلغان) بارلىق ئىش ئۈچۈن چۈشىدۇ. شۇ كېچە تاڭ يورۇغانغا قەدەر پۈتۈنلەي تىنچ ـ ئامانلىقتىن ئىبارەتتۇر﴾ ـ سۈرە قەدر 1 ـ 5 ـ ئايەتكىچە.

الله تائالا بەزى شەھەرلەرنى بەزى شەھەرلەردىن ئۈستۈن، مەرتىۋىلىك قىلدى، الله تائالا بۇنى بايان قىلىپ مۇنداق دەيدۇ:

﴿ إِنَّ أَوَّلَ بَيْتٍ وُضِعَ لِلنَّاسِ لَلَّذِى بِبَكَّةَ مُبَارَكًا وَهُدًى لِّلْعَٰلَمِينَ ﴿٩٦﴾ ﴾

﴿ھەقىقەتەن ئىنسانلارغا (ئىبادەت قىلىش ئۈچۈن) تۇنجى سېلىنغان ئۆي (يەنى بەيتۇللاھ) مەككىدىدۇر، مۇبارەكتۇر، جاھان ئەھلىگە ھىدايەتتۇر﴾ ـ سۈرە ئال ئىمران 96 ـ ئايەت

يەنە الله تائالا بەزى مەسجىدلەرنى بەزى مەسجىدلەردىن پەزلى ـ مەرتىۋىدە ئۈستۈن قىلدى، الله تائالا بۇ توغرىدا قۇرئان كەرىمدە مۇنداق دەيدۇ:

﴿ سُبْحَٰنَ ٱلَّذِىٓ أَسْرَىٰ بِعَبْدِهِۦ لَيْلًا مِّنَ ٱلْمَسْجِدِ ٱلْحَرَامِ إِلَى ٱلْمَسْجِدِ ٱلْأَقْصَا ٱلَّذِى بَٰرَكْنَا حَوْلَهُۥ لِنُرِيَهُۥ مِنْ ءَايَٰتِنَآ ۚ إِنَّهُۥ هُوَ ٱلسَّمِيعُ ٱلْبَصِيرُ ﴿١﴾ ﴾

﴿الله تائالا (بارچە نۇقساندىن) پاكتۇر، ئۇ (مۇھەممەد ئەلەيھىسسالامغا) قۇدرىتىمىزنىڭ دەلىللىرىنى كۆرسىتىش ئۈچۈن، بەندىسى (يەنى مۇھەممەد ئەلەيھىسسالامنى) بىر كېچىدە مەسجىدى

www.munber.org

ھەرامدىن ئەتراپىنى بەرىكەتلىك قىلغان مەسجىدى ئەقساغا ئېلىپ كەلدى، ھەقىقەتەن الله ھەممىنى ئاڭلاپ تۇرغۇچىدۇر، ھەممىنى كۆرۈپ تۇرغۇچىدۇر﴾ ـ سۈرە ئىسرائ 1 ـ ئايەت

شۇنىڭغا ئوخشاش الله تائالا قۇرئان كەرىمنىڭ بەزى سۈرىلىرىنى بەزى سۈرىلىرىدىن ئارتۇق قىلدى. مەسىلەن، سۈرە فاتىھەنىڭ قۇرئان كەرىمدىكى ئەڭ مەرتىۋىلىك سۈرە ئىكەنلىكىنى ۋە سۈرە بەقەرەنىڭ 255 ـ ئايىتىنىڭ (ئايەتۇلكۇرسى) قۇرئان كەرىم ئايەتلىرى ئىچىدە ئەڭ مەرتىۋىلىك ئىكەنلىكىنى ھەر بىر مۇسۇلمان بىلىدۇ.

يۇقىرىقىلارغا قاراپ بولغاندىن كېيىن قۇرئان كەرىمنى ئوقۇپ، ئۇنى تەھلىل قىلىپ، قۇرئان كەرىمنىڭ سۈرىلىرى ۋە ئايەتلىرى ئومۇمىي قىلىپ ئېيتقاندا قۇرئان كەرىمدە كەلگەن سان ـ سىفىرلار ئىچىدىن قايسى سانغا بەكرەك باغلىنىشلىق؟ ئۇلۇغ الله بەزى نەرسىلەرنى بەزى نەرسىلەردىن مەرتىۋىلىك قىلغاندەك، قايسى ساننى مەرتىۋىلىك قىلدى؟ دېگەن سوئالنى ئۆزىمىزگە قويۇپ، تەھلىل قىلىپ كۆرىدىغان بولساق، قۇرئان كەرىمدە "بىر" ساندىن باشقا ئەڭ كۆپ تەكرارلىنىپ كەلگەن ساننىڭ "يەتتە" ئىكەنلىكىنى مۇئەييەنلەشتۈرەلەيمىز.

كائىناتنىڭ يارىتىلىشىدىكى قانۇنىيەت

بەزىلەر الله تائالا تاشقى پلانىتلارنى يارىتىشدا تارتىشىش قانۇنىيىتىنى ئاساس قىلىپ كائىناتنى ياراتتى، تاشقى پلانىتتىكى بارلىق مەۋجۇداتلار تارتىشىش قانۇنىيىتىنىڭ تۈرتكىسى ئاستىدا ھەممىسى ئۆز ئوقىدا نورمال ئايلىنىپ، كائىناتنىڭ نورماللىقىنى ساقلاپ كېلىۋاتىدۇ.(مەسىلەن، يەرشارى قۇياشنىڭ ئەتراپىدا، ئاي يەرشارىنىڭ ئەتراپىدا. الله تائالا بۇ مەۋجۇداتلارنى ياراتقاندىن بېرى

www.munber.org

بىرەر سىكۇنت ئىلگىرى - كېيىن بولماستىن نورمال، تەرتىپلىك هالەتتە ئايلىنىپ كېلىۋاتقىنىغا ئوخشاش) بىرى قېرىنداشلىرىمىزنىڭ، الله تائالا قۇرئان كەرىمنى نازىل قىلىشتىمۇ كائىناتنى ياراتقىنىغا ئوخشاش بىرەر قانۇنىيەتنى ئاساس قىلغانمۇ؟ دەپ سوريۇسى كېلىدۇ. بۇنىڭغا بېرىدىغان جاۋابىمىز شۇكى، الله تائالا كائىناتنى تارتىشىش قانۇنىيىتىگە باغلىغاندەك، قۇرئان كەرىمنى چۈشۈرۈشتىمۇ، تەرتىپلىك نازىل قىلىشتىمۇ، سۈرىلىرىنىڭ، ئايەتلىرىنىڭ ۋە ياكى سۆزلىرىنىڭ ھەتتاكى ھەرپلىرىنىڭ تۇزۇلۇشلىرىدىمۇ تەرتىپلىك هالەتتە يەتتە سانىغا باغلىنىشلىق قىلىپ ياراتتى. قۇرئان كەرىمنى ھەر قانداق نورمال پائالىيەت قىلىدىغان ھېسابلاش ماشىنىلىرى بىلەن تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلغىنىمىزدا، قۇرئان كەرىمنىڭ ئومۇمىي گەۋدىسىنىڭ يەتتە سانىغا ئىنتايىن باغلىنىشلىق ئىكەنلىكىنى كۆرىۋالالايمىز. بىز تۆۋەندە بۇ توغرىدا تەپسىلى توختىلىپ ئۆتىمىز، ئىنشا الله.

نېمە ئۈچۈن يەتتە تاللانغان

بەزىلەر بىزدىن، نېمە ئۈچۈن الله تائالا بارلىق سان - سىفرلار ئىچىدىن يەتتە سانىنى تاللاپ چىقتى؟ بۇنىڭدىكى ئاساسى ھېكمەت نېمە؟ دەپ سوريۇسى كېلىدۇ. بىزنىڭ بۇنىڭغا بېرىدىغان قىسقىغىنە جاۋابىمىز شۇكى، بۇ سانىنىڭ چەكسىز كائىناتنىڭ ياريتىلىشى، تەرتىپلىك ئىدارە قىلىنىشى تەرەپتىن بولسۇن ياكى قۇرئان كەرىمنىڭ سۈرە ۋە ئايەتلىرىنىڭ باغلىنىشى جەھەتتىن بولسۇن ۋە ياكى پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامنىڭ ھەدىسلىرىدە بايان قىلىنغان ئەمەللەر جەھەتتىن بولسۇن ئۆزئارا باغلىنىشچانلىقى ئىنتايىن كۈچلۈك.

بىز بۇ كىچىك رىسالىمىزدە بۇ سانىنىڭ قۇرئان كەرىمدە شۇنداق

www.munber.org

ئەتراپلىق، مۇكەممەللىك بىلەن زىكر قىلىنغانلىقىنى بايان قىلىپ، بۇنىڭ بۇنداق تەرتىپلىك زىكر قىلىنىشى بۇ كىتاب (قۇرئان) نىڭ ھەممە نەرسىلەرنى ياراتقان، بۇيۇك الله نىڭ كالامى ئىكەنلىكىگە دالالەت قىلماسمۇ؟ دېگەن سوئالنى ئوقۇرمەنلىرىمىزگە قالدۇرماقچىمىز.

يەتتە ۋە كائىنات

الله تائالا كائىناتنى ياراتقاندا يەتتە سانىنى تاللاپ ئاسمانىنى يەتتە، زېمىنىنى يەتتە قىلىپ ياراتتى. الله تائالا مۇنداق دەيدۇ:

﴿ ٱللَّهُ ٱلَّذِى خَلَقَ سَبۡعَ سَمَٰوَٰتٍ وَمِنَ ٱلۡأَرۡضِ مِثۡلَهُنَّ يَتَنَزَّلُ ٱلۡأَمۡرُ بَيۡنَهُنَّ لِتَعۡلَمُوٓاْ أَنَّ ٱللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَىۡءٍ قَدِيرٌ وَأَنَّ ٱللَّهَ قَدۡ أَحَاطَ بِكُلِّ شَىۡءٍ عِلۡمَۢا ﴿١٢﴾ ﴾

﴿الله يەتتە ئاسمانىنى ياراتتى، زېمىنىنمۇ ئاسمانلارغا ئوخشاش (يەتتە قىلىپ) ياراتتى، الله نىڭ ئەمرى ئۇلارنىڭ ئارىسىدا جارى بولۇپ تۇرىدۇ، (سىلەرگە بۇنى بىلدۈرۈشۈم) الله نىڭ ھەممىگە قادىر ئىكەنلىكىنى ۋە الله نىڭ ھەممە نەرسىنى تولۇق بىلىدىغانلىقىنى بىلىشىڭلار ئۈچۈندۇر﴾ - سۈرە تالاق 12 - ئايەت

ھەتتا كائىناتنىڭ ئەڭ ئاساسى تەشكىل قىلغۇچىسى بولغان ئېلېكترونلۇق ئاتومنىڭ ئېلېكترون قاتلىمىمۇ دەل يەتتە قەۋەتتىن تەركىب تاپىدۇ، ھەپتىلەرنىڭ كۈنلىرىمۇ يەتتە، (مۇزىكىنىڭ ئۈدارىمۇ يەتتە) يامغۇردىن كېيىن شەكىللىنىدىغان ھەسەن - ھۈسەنمۇ يەتتە خىل رەڭدىن تەركىب تاپىدۇ. يەنە شۇنىمۇ

www.munber.org

ئىسمىزدىن ساقىت قىلماسلىقىمىز كېرەككى، ھازىرقى زامان پەن - تېخنىكىسىمۇ يەرشارىنىڭ يەتتە قاتتىن تەركىب تاپقانلىقىنى ئىسپاتلىدى.

پەيغەمبەرئەلەيھىسسالامنىڭ سۈننەتلىرىدىكى يەتتە

پەيغەمبەرئەلەيھىسسالامنىڭ ھەدىسلىرىگە قارايدىغان بولساق يەتتە نىڭ خېلى كۆپ ئورۇندا، تەرتىپلىك زىكىر قىلىنغانلىقىنى كۆرىمىز، مەسىلەن، پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام ئىنسانىنى ھالاكەتكە تاشلايغان نەرسىلەرنى تىلغا ئېلىپ يەتتە تۈرلۈك نەرسىنى بايان قىلدى، بۇتوغرىدا پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام مۇنداق دېگەن:

«اجتنبوا السبع الموبقات ....» [البخاري ومسلم]

«يەتتە تۈرلۈك ھالاكەتگە تاشلىغۇچى ئىشتىن يىراق بولۇڭلار...» - بىرلىككە كەلگەن ھەدىس

پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام قىيامەت كۈنى اللە نىڭ ئەرشى ئاستىدا سايىدايغان يەتتە تۈرلۈك كىشىنى بايان قىلىپ مۇنداق دىدى:

«سبعة يُظلّهم الله في ظلّه يوم لا ظلَّ إلا ظلُّه . . .» [البخاري ومسلم]

«يەتتە تۈرلۈك كىشى اللە نىڭ سايىسىدىن باشقا سايە يوق كۈندە اللە نىڭ ئەرشىنىڭ سايىسىدا سايىدايدۇ، ئۇلار...» - بىرلىككە كەلگەن ھەدىس

پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام كىشىلەرنىڭ ھەققىنى زۇلۇم قىلىپ ئېلىۋالغان كىشىنىڭ ئازابىنى بايان قىلغاندا يەتتە سانىنى قىيامەت كۈندە بولىدىغان ئازابقا بەلگە قىلىپ مۇنداق دىدى:

«مَنْ ظَلَمَ قَيْدَ شِبْرٍ مِنَ الأَرضِ طُوِّقَهُ مِنْ سَبْعِ أراضين» [البخاري ومسلم]

www.munber.org

«كىمكى (باشقىلارنىڭ) زېمىنىدىن بىر غېرىچ مىقدارى يەرنى زۇلۇم قىلىپ ئىگەللىۋالسا اللە تائالا ئۇنىشىگە ئۇ زېمىننىڭ يەتتە ھەسسىسىنى تاقاق قىلىپ بوينىغا كەيدۈرۈپ قويىدۇ.» - بىرلىككە كەلگەن ھەدىس

يەنە پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام قۇرئان كەرىمدىكى ئەڭ بۈيۈك، ئەڭ مەرتىۋىلىك سۈرىنى بايان قىلغاندا مۇنداق دېگەن:

«ئەلھەمدۇ لله رابىبل ئەلەمىن بولسا يەتتە ئايەتتۇر، ماڭا نازىل قىلىنغان قۇرئاندۇر» - بۇخارى رىۋايەت قىلغان

پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام نامازدا سەجدىنى قانداق قىلىدىغانلىقىمىزنى بايان قىلغاندا مۇنداق دېگەن:

«أُمرت أن أسْجُدَ على سَبْعَةِ أعْظُم» [البخاري ومسلم]

«يەتتە ئەزا بىلەن سەجدە قىلىشقا بۇيرۇلدۇم.» - بىرلىككە كەلگەن ھەدىس

يەنە پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام ئىت يالاپ قويغان قاچىنى قانداق پاكلاشنى بايان قىلغاندا، ئۇنىي يەتتە قېتىم يۇيۇشنىڭ لازىملىقىنى،بىر قېتىملىقى توپا بىلەن بولىدىغانلىقىنى بايان قىلغان.

يەنە پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام قۇرئان كەرىمنىڭ نازىل قىلىنغانلىقىنى بايان قىلىپ مۇنداق دېگەن:

«إن هذا القرآن أُنزل على سبعة أحرف» [البخاري ومسلم]

«قۇرئان كەرىم يەتتە ھەرپ بىلەن نازىل قىلىنغان.» - بىرلىككە كەلگەن ھەدىس

پەيغەمبەرئەلەيھىسسالام قىيامەت كۈنىدىكى جەھەننەمنىڭ

www.munber.org

هالىنى بايان قىلىپ مۇنداق دېگەن:

«يُؤتَى بِجَهَنَّم يومئذٍ لَها سبعون ألفَ زمام» [رواه مسلم]

«قىيامەت كۈنىدە دەۋزەخ يەتمىش مىڭ يۈگەن بىلەن هازىر قىلىندۇ.» - مۇسلىم رىۋايەت قىلغان

يەنە پەيغەمبەر ئەلەيهىسسالام دەۋزەختىن پاناه تىلەپ تۆۋەندىكى دۇئانى يەتتە قېتىم ئوقۇغان.

«اللهمَّ أجِرْني مِنَ النَّارِ» [رواه النَّسَائي]

«ئى الله! مېنى دەۋزەخ ئازابىدىن ساقلىغىن» - نەسەئى رىۋايىتى

پەيغەمبەر ئەلەيهىسسالام كېسەلدىن شىپا تېپىشنى تەلەپ قىلىپ ئوقۇيدىغان دۇئانى بايان قىلغاندىمۇ يەتتە قېتىم ئوقۇيدىغانلىقىمىزنى ئېيتقان.

پەيغەمبەر ئەلەيهىسسالام زەهەر تەسىر قىلمايدىغان ئەجۋە خورمىسىنىڭ ئالاهىدىلىكىنى بايان قىلغاندىمۇ يەتتە سانىنى ئالاهىده تىلغا ئېلىپ مۇنداق دېگەن:

«من تصبَّح كلَّ يوم بسبع تَمرات عجوة لم يضرَّه في ذلك اليوم سمٌّ ولا سِحْرٌ» [البخاري ومسلم]

«كىمكى هەر كۈنى تاڭ ئاتقاندا ئەجۋە خورمىسىدىن يەتتە تال يىسە ئۇ كىشىگە زەهەر، سېهىر تەسىر قىلمايدۇ.» - بىرلىككە كەلگەن هەدىس

پەيغەمبەر ئەلەيهىسسالام الله يولىدا روزا تۇتقان كىشىنىڭ دەرىجىسىنى بايان قىلغاندىمۇ يەتتە سانىنى ئالاهىده تىلغا ئېلىپ مۇنداق دېگەن:

«ما من عبدٍ يصوم يوماً في سبيل الله إلا باعَدَ الله بذلك اليوم وجهَهُ عن النار سبعين خريفاً» [البخاري ومسلم]

«هەر قانداق كىشى الله يولىدا بىر كۈن روزا تۇتىدىكەن، الله تائالا شۇ كۈننىڭ سەۋەبى بىلەن ئۇ ئادەمنىڭ يۈزىنى يەتمىش يىل دەۋزەخ ئوتىدىن يىراق قىلىدۇ.» - بىرلىككە كەلگەن هەدىس

بىر ساهابه پەيغەمبەر ئەلەيهىسسالامنىڭ قېشىغا كىلىپ قۇرئان كەرىمنى تامام قىلىشقا ئەڭ لايىق كۈن سانىنى دەپ بېرىشنى تەلەپ قىلغاندا، پەيغەمبەر ئەلەيهىسسالام يەنە شۇ يەتتە سانىنى تىلغا ئېلىپ مۇنداق دېگەن:

«فاقرأه في سَبْعٍ ولا تَزِدْ على ذلك» [البخاري ومسلم]

«ئۇنى (قۇرئان كەرىمنى) يەتتە كۈندە (بىر قېتىم خەتمە) قىلىپ ئوقۇغىن، ئۇنىڭدىن زىيادە ئوقۇمىغىن. (ئۇنىڭدىن زىيادە تىز ئوقۇپ ئاز كۈندە تامام قىلمىغىن)» - بىرلىككە كەلگەن هەدىس

پەيغەمبەر ئەلەيهىسسالام كۈنىگە يەتمىش قېتىم الله تائالاغا ئىستىغفار ئوقۇيتتى هەمده ئىنسانىنىڭ قىلغان ئەمەللىرىنىڭ كۆپەيتىلدىغانلىقىنى بايان قىلىپ مۇنداق دېگەن:

«كلُّ عملِ ابنِ آدمَ يضاعف الحسنة بعشر أمثالها إلى سبع مئة ضعف» [رواه مسلم]

«ئىنسانلارنىڭ ياخشى ئەمەللىرىنىڭ هەممىسى ئون هەسسىدىن يەتتە يۈز هەسسىگىچە كۆپەيتىلىدۇ.» - مۇسلىم رىۋايەت قىلغان

غەم - قايغۇ، مۇسىبەتلەرنىڭ كۆتۈرۈلۈشىنى الله تائالادىن تەلەپ قىلغاندا پەيغەمبەر ئەلەيهىسسالام يەنىلا الله تائالانىڭ تۆۋەندىكى ئايىتىنى يەتتە قېتىم ئوقۇيتتى:

www.munber.org

﴿ حَسۡبِيَ ٱللَّهُ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَۖ عَلَيۡهِ تَوَكَّلۡتُۖ وَهُوَ رَبُّ ٱلۡعَرۡشِ ٱلۡعَظِيمِ ١٢٩ ﴾

﴿الله ماڭا كۇپايە قىلىدۇ، ئۇنىڭدىن باشقا ھېچ ئىلاھ يوقتۇر، ئۇنىڭغا تەۋەككۇل قىلدىم (يەنى الله غا يۈزلەندىم، الله دىن باشقا ھېچ ئەھەددىن ئۈمىد كۈتمەيمەن ۋە ھېچ ئەھەددىن قورقمايمەن)، ئۇ بۇيۇك ئەرشنىڭ پەرۋەردىگارىدۇر﴾ - سۈرە تەۋبە 129 - ئايەتنىڭ بىرقىسمى

يۇقىرىدا قىسقىغىنە بايان قىلىنغان بىر نەچچە ھەدىسلەرگە قاراپ پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامنىڭ سۈننەتلىرىدىمۇ بىر دېگەن ساندىن قالسىلا يەتتە سانىنىڭ ئەڭ كۆپ، ئەڭ تەرتىپلىك زىكىر قىلىنغانلىقىنى كۆرىمىز.

يەتتە ۋە ھەج

ھەج بولسا ئىسلام دىنىنىڭ بەش ئاساسى رۇكنىنىڭ بەشىنچىسىدۇر، ھەج پائالىيىتىنى ئادا قىلىپ باققان مۇسۇلمانلار بىلىدۇكى، ھەج پائالىيىتىنى ئادا قىلىش جەريانىدا يەتتە سانىنىڭ ئالاھىدە تىلغا ئىلىنغانلىقىنى ھەم ھەجنىڭ كۆپىنچە پائالىيەتلىرىدە زىكىر قىلىنغانلىقىنى كۆرىمىز. مەسىلەن، كەئبىنى تاۋاپ قىلغاندا يەتتە قېتىم تاۋاپ قىلىمىز، سافا مەرۋىنىڭ ئوتتۇرىسىدا سەئىي قىلغاندىمۇ يەنىلا يەتتە قېتىم سەئىي قىلىمىز، شەيتانلارغا تاش ئاتقاندىمۇ يەنىلا ھەر بىرىگە يەتتە تالدىن تاش ئاتىمىز، ھەج پائالىيىتىنى ئادا قىلغۇچى مۇسۇلمان قۇربانلىق قىلالمايدىغان بولسا، ھەج كۈنلىرى ئۇچ كۈن، ئۆز يۇرتىغا قايتقاندىن كېيىن يەتتە كۈن روزا تۇتسا بولىدىغانلىقىنى الله تائالا

www.munber.org

قۇرئان كەرىمدە زىكىر قىلىپ مۇنداق دەيدۇ:

﴿ فَإِذَآ أَمِنتُمۡ فَمَن تَمَتَّعَ بِٱلۡعُمۡرَةِ إِلَى ٱلۡحَجِّ فَمَا ٱسۡتَيۡسَرَ مِنَ ٱلۡهَدۡيِۚ فَمَن لَّمۡ يَجِدۡ فَصِيَامُ ثَلَٰثَةِ أَيَّامٖ فِي ٱلۡحَجِّ وَسَبۡعَةٍ إِذَا رَجَعۡتُمۡۗ تِلۡكَ عَشَرَةٞ كَامِلَةٞۗ ﴾

﴿ئەمىنلىكتە بولغان چېغىڭلاردا (ئاراڭلاردىن) ئۆمرە قىلغاندىن كېيىن ھەج قىلىشتىن بەھرىمەن بولغان ئادەم (يەنى ھەجدىن بۇرۇن ئۆمرە قىلىپ تاماملىغان ئادەم) نېمە ئوڭاي بولسا شۇنى قىلسۇن، (پۇلى يوقلىقتىن ياكى قۇربانلىق مال يوقلۇقتىن قۇربانلىق مال) تاپالمىغان ئادەم ھەج جەريانىدا ئۈچ كۈن روزا تۇتسۇن، (ھەجدىن) قايتقاندىن كېيىن يەتتە كۈن روزا تۇتسۇن، ئۇنىڭ ھەممىسى ئون كۈن بولىدۇ﴾ - سۈرە بەقەر 196 - ئايەتنىڭ بىرقىسمى

قۇرئاندا تىلغا ئېلىنغان تارىخى ۋەقەلىكلەردىكى يەتتە

قۇرئان كەرىمدىكى قىسسىلەرگە قارايدىغان بولساق، بۇ ۋەقەلىكلەردىمۇ يەتتە سانىنىڭ تەكرار زىكىر قىلىش بىلەن ئۆز ئورنىنى تاپقانلىقىنى كۆرىمىز.

مانا، الله نىڭ پەيغەمبەرلىرىدىن نۇھ ئەلەيھىسسالام قەۋمىدىن يەتتە ئاسمانىنى ياراتقان بۇيۇك الله توغرىسىدا پىكىر يۈرگۈزۈشنى تەلەپ قىلىدۇ. بۇ ۋەقەلىك توغرىسىدا قۇرئان كەرىمدە مۇنداق دېيىلگەن:

﴿ أَلَمۡ تَرَوۡاْ كَيۡفَ خَلَقَ ٱللَّهُ سَبۡعَ سَمَٰوَٰتٖ طِبَاقٗا ١٥ ﴾

www.munber.org

﴿سىلەر كۆرمىدىڭلارمىكىن، الله قانداق قىلىپ يەتتە ئاسمانىنى بىرىنىڭ ئۈستىدە بىرىنى قىلىپ ياراتتى﴾ - سۈرە نۇھ 18 - ئايەت

يۈسۈف ئەلەيھىسسالام زامانىسىدىكى مىسىر پادىشاھىنىڭ چۈشىدە زىكىر قىلىنغان يەتتە ۋە يۈسۈف ئەلەيھىسسالام مىسىر پادىشاھىنىڭ چۈشىگە تەبىر بەرگەندە زىكىر قىلىنغان يەتتە سانىنىڭ قانداق تىلغا ئېلىنغانلىقىغا قاراپ باقايلى:

﴿ وَقَالَ ٱلۡمَلِكُ إِنِّيٓ أَرَىٰ سَبۡعَ بَقَرَٰتٖ سِمَانٖ يَأۡكُلُهُنَّ سَبۡعٌ عِجَافٞ وَسَبۡعَ سُنۢبُلَٰتٍ خُضۡرٖ وَأُخَرَ يَابِسَٰتٖۖ يَٰٓأَيُّهَا ٱلۡمَلَأُ أَفۡتُونِي فِي رُءۡيَٰيَ إِن كُنتُمۡ لِلرُّءۡيَا تَعۡبُرُونَ ﴿٤٣﴾ ﴾

﴿پادىشاھ ئېيتتى: مەن ھەقىقەتەن چۈشۈمدە يەتتە ئۇرۇق كالىنىڭ يەتتە سىمىز كالىنى يەپ كەتكەنلىكىنى ۋە يەتتە يېشىل باشاق بىلەن يەتتە قۇرۇق باشاقنى كۆرۈپتىمەن، ئى ئەربابلار! سىلەر ئەگەر چۈش تەبىرنى بىلسەڭلار، بۇ چۈشۈمگە تەبىر بېرىپ بېقىڭلار﴾ - سۈرە يۈسۈف 43 - ئايەت

﴿ يُوسُفُ أَيُّهَا ٱلصِّدِّيقُ أَفۡتِنَا فِي سَبۡعِ بَقَرَٰتٖ سِمَانٖ يَأۡكُلُهُنَّ سَبۡعٌ عِجَافٞ وَسَبۡعِ سُنۢبُلَٰتٍ خُضۡرٖ وَأُخَرَ يَابِسَٰتٖ لَّعَلِّيٓ أَرۡجِعُ إِلَى ٱلنَّاسِ لَعَلَّهُمۡ يَعۡلَمُونَ ﴿٤٦﴾ قَالَ تَزۡرَعُونَ سَبۡعَ سِنِينَ دَأَبٗا فَمَا حَصَدتُّمۡ فَذَرُوهُ فِي سُنۢبُلِهِۦٓ إِلَّا قَلِيلٗا مِّمَّا تَأۡكُلُونَ ﴿٤٧﴾ ثُمَّ يَأۡتِي مِنۢ

www.munber.org

بَعۡدِ ذَٰلِكَ سَبۡعٌ شِدَادٞ يَأۡكُلۡنَ مَا قَدَّمۡتُمۡ لَهُنَّ إِلَّا قَلِيلٗا مِّمَّا تُحۡصِنُونَ ﴿٤٨﴾ ﴾

﴿ئى راستچىل يۈسۈف! يەتتە ئۇرۇق كالىنىڭ يەتتە سىمىز كالىنى يەپ كەتكەنلىكىنى ۋە يەتتە يېشىل باشاق بىلەن يەتتە قۇرۇق باشاقنى (كۆزۈپ چۈشىگەن چۈشىنىڭ تەبىرىنى) بىزگە ئېيتىپ بەرسەڭ، مەن ئۇنى كىشىلەرگە(پادىشاھقا ۋە ئۇنىڭ دۆلەت ئەربابلىرىغا) خەۋەر قىلسام، ئۇلار (سېنىڭ پەزىلىتىڭنى، بىلىمىڭنى) بىلسۇن دېدى. يۈسۈف ئېيتتى: يەتتە يىل ئۇزۇلدۇرمەي تېرىقچىلىق قىلىڭلار، ئالغان ھوسۇلۇڭلارنى يېيىش ئۈچۈن ئازغىنىسىنى خامان ئەتكەندىن تاشقىرى، قالغىنىنى (مىتە چۈشۈپ كەتمەسلىكى ئۈچۈن) باشقى بىلەن قۇيۇڭلار. ئۇنىڭدىن كېيىن قەھەتچىلىك بولىدىغان يەتتە يىل كېلىدۇ، (بۇ يىللاردا) ئىلگىرى توپلىۋالغان ئاشلىقلىرىڭلاردىن (ئۇرۇقلۇق ئۈچۈن) ساقلاپ قويۇلغان ئازغىنىسىدىن باشقا ھەممىسىنى يەپ تۈگىتىسىلەر﴾ - سۈرە يۈسۈف 46 ــ 48 - ئايەتكىچە

ھۆد ئەلەيھىسسالامنىڭ ئاسى قەۋمىگە ئەۋەتىلگەن ئازابتىمۇ يەنە شۇ يەتتە سانى ئالاھىدە تىلغا ئېلىنىپ زىكىر قىلىندى.

﴿ وَأَمَّا عَادٞ فَأُهۡلِكُواْ بِرِيحٖ صَرۡصَرٍ عَاتِيَةٖ ﴿٦﴾ سَخَّرَهَا عَلَيۡهِمۡ سَبۡعَ لَيَالٖ وَثَمَٰنِيَةَ أَيَّامٍ حُسُومٗا فَتَرَى ٱلۡقَوۡمَ فِيهَا صَرۡعَىٰ كَأَنَّهُمۡ أَعۡجَازُ نَخۡلٍ خَاوِيَةٖ ﴿٧﴾ ﴾

﴿ئاد بولسا ھەددىدىن زىيادە قاتتىق ۋە سوغۇق بوران بىلەن

www.munber.org

هالاك قىلىندى. الله ئۇلارغا بورانىنى يەتتە كېچە، سەككىز كۈندۈز ئۈزۈلدۈرمەي ئاپىرىدە قىلدى﴾ - سۈرە هاققە 6 - 7 - ئايەتلەر

مۇسا ئەلەيهىسسالامنىڭ قىسسىسگە قارايدىغان بولساق يەتتە سانىنىڭ هەسسىلىكى بولغان يەتمىش ئالاهىدە تىلغا ئېلىپ ئۆتۈلدى.

﴿ وَٱخۡتَارَ مُوسَىٰ قَوۡمَهُۥ سَبۡعِينَ رَجُلٗا لِّمِيقَٰتِنَا ﴾

﴿مۇسا بىز بەلگىلەپ بەرگەن ۋاقىتتا ئېلىپ كېلىش ئۈچۈن، ئۆز قەۋمىدىن يەتمىش كىشىنى تاللىدى﴾ - سۈرە ئەئراف 155 - ئايەتنىڭ بىرقىسمى

ئەسهابۇل كەهف قىسسىسگە قارايدىغان بولساق، بۇ قىسسىدىمۇ يەنە شۇ يەتتە سانىنىڭ ئالاهىدە تىلغا ئېلىنغانلىقىنى كۆرۈۋالالايمىز.

﴿ سَيَقُولُونَ ثَلَٰثَةٞ رَّابِعُهُمۡ كَلۡبُهُمۡ وَيَقُولُونَ خَمۡسَةٞ سَادِسُهُمۡ كَلۡبُهُمۡ رَجۡمَۢا بِٱلۡغَيۡبِۖ وَيَقُولُونَ سَبۡعَةٞ وَثَامِنُهُمۡ كَلۡبُهُمۡۚ قُل رَّبِّيٓ أَعۡلَمُ بِعِدَّتِهِم مَّا يَعۡلَمُهُمۡ إِلَّا قَلِيلٞ ﴾

﴿ئۇلار (يەنى پەيغەمبەرئەلەيهىسسالامنىڭ زامانىدىكى ناسارالار) ئۈلار (يەنى ئەسهابۇلكەهف) ئۈچ بولۇپ، تۆتىنچىسى ئۇلارنىڭ ئىتىدۇر دەيدۇ، بەزىلەر ئۇلار بەش بولۇپ ئالتىنچىسى ئۇلارنىڭ ئىتىدۇر دەيدۇ، بۇ پۈتۈنلەي ئاساسسىز، قارىسىغا (ئېيىلتىلغان سۆزدۇر)، يەنە بەزىلەر ئۇلار يەتتە بولۇپ سەككىزىنچىسى ئۇلارنىڭ ئىتىدۇر دەيدۇ. ئېيتقىنكى، ئۇلارنىڭ

www.munber.org

سانىنى پەرۋەردىگارىم ئوبدان بىلىدۇ، ئۇنىڭدىن باشقا ئازغىنا كىشىلەر بىلىدۇ﴾ - سۈرە كەهف 22 - ئايەتنىڭ بىرقىسمى

خۇلاسە:

يۇقىرىدا زىكىر قىلىنغان قىسسىلەرگە قاراپ يەتتە سانى بىلەن بۇ ۋەقەلىكلەرنىڭ ئوتتۇرىسىدا ئالاهىدە باغلىنىش بارلىقىنى هەر بىر ئەقىل ئىگىسى بىلەلەيدۇ، بولۇپمۇ مىسىردىكى فىرئەۋننىڭ تارىخى ۋەقەلىكلىرىدە يەتتە سانىنىڭ تولىمۇ كۆپ تىلغا ئېلىنغانلىقىنى كۆرۈۋالالايمىز، بۇ سانىنىڭ بۇنداق هالەتتە زىكىر قىلىنىشى نېمىدىن دېرەك بېرەر؟

يەتتە ۋە قىيامەت كۈنى

بەزىلەر يۇقىرىدا زىكىر قىلىنغان يەتتە هايات دۇنيا ۋەقەلىكلىرىگىلا خاس ئىكەن، بۇ سانىنىڭ باقي ئالەمگىمۇ ئالاقىسى بارمۇ؟ بۇ سان قىيامەت كۈنىدىكى ۋەقەلىكلەردىمۇ تىلغا ئېلىنغانمۇ؟ دەپ سوراپ قېلىشى مۇمكىن.

قۇرئان كەرىمنى ئوقۇپ ئۇنىڭدا تىلغا ئېلىنغان ۋەقەلىكلەرنى تەكشۈرۈپ ئۇنى سېلىشتۇرۇپ كۆرىدىغان بولساق، بۇ سانىنىڭ قىيامەت كۈنىنى بايان قىلغان ئايەتلەردىمۇ ئالاهىدە تىلغا ئېلىنغانلىقىنى كۆرۈۋالالايمىز. مەسىلەن، ئۇ دۇنيانىڭ ئىسمىلىرىدىن بىرى بولغان قىيامەت دېگەن ئىسمىنىڭ ئۆزىلا قۇرئان كەرىمدە يەتمىش يەردە تىلغا ئېلىنىدۇ، يەتمىش بولسا يەتتە سانىنىڭ هەسسىلىك سانى.

$7 \times 10 = 70$

www.munber.org

جەھەننەم دېگەن سۆز قۇرئان كەرىمدە يەتمىش يەتتە قېتىم زىكىر قىلىنغان بولۇپ، بۇمۇ يەتتە سانىنىڭ ھەسسىلىكى.

$$7 \times 11 = 77$$

جەھەننەمنىڭ ئىشىكى ھەم يەتتىدۇر، بۇ توغرىدا الله تائالا قۇرئان كەرىمدە مۇنداق دېگەن:

﴿ لَهَا سَبْعَةُ أَبْوَابٍ لِّكُلِّ بَابٍ مِّنْهُمْ جُزْءٌ مَّقْسُومٌ ﴿٤٤﴾ ﴾

﴿جەھەننەمنىڭ يەتتە دەرۋازىسى بولۇپ، ئۇلارنىڭ ھەر بىرىدىن كىرىدىغان مۇئەييەن بىر بۆلۈك (ئادەم) بار﴾ - سۈرە ھىجر 44 - ئايەت

جەھەننەمدە بولىدىغان ئازابنى بايان قىلغان ئايەتتىمۇ يەنە شۇ يەتتە سانىنىڭ ھەسسىلىكى ئالاھىدە تىلغا ئېلىنغان، بۇ توغرىدا الله تائالا قۇرئان كەرىمدە مۇنداق دەيدۇ:

﴿ خُذُوهُ فَغُلُّوهُ ﴿٣٠﴾ ثُمَّ الْجَحِيمَ صَلُّوهُ ﴿٣١﴾ ثُمَّ فِي سِلْسِلَةٍ ذَرْعُهَا سَبْعُونَ ذِرَاعًا فَاسْلُكُوهُ ﴿٣٢﴾ ﴾

﴿(الله دەۋزەخقە مۇئەككەل پەرىشتىلەرگە) ئېيتىدۇ: ئۇنى تۇتۇڭلار، ئۇنىڭغا تاقاق سېلىڭلار. ئاندىن ئۇنى دەۋزەخقە تاشلاڭلار. ئاندىن ئۇزۇنلىقى يەتمىش گەز كېلىدىغان زەنجىر بىلەن باغلاڭلار﴾ - سۈرە ھاققە 30 ــ 32 - ئايەتكىچە

يەنە شۇنىمۇ ئۇنۇتماسلىقىمىز لازىمكى، الله تائالا ئۆزىنىڭ مۇبارەك سۆزلىرى توغرۇلۇق قۇرئان كەرىمدە بايان قىلغاندىمۇ يەنە شۇ يەتتە سانىنى ئالاھىدە تىلغا ئالغان، الله تائالا مۇنداق دەيدۇ:

www.munber.org

﴿ وَلَوْ أَنَّمَا فِي الْأَرْضِ مِن شَجَرَةٍ أَقْلَامٌ وَالْبَحْرُ يَمُدُّهُ مِن بَعْدِهِ سَبْعَةُ أَبْحُرٍ مَّا نَفِدَتْ كَلِمَاتُ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٢٧﴾ ﴾

﴿ئەگەر يەر يۈزىدىكى دەرەخلەرنىڭ ھەممىسى قەلەم بولغان، دېڭىز (سىياھ) بولغان، ئۇنىڭغا يەنە يەتتە دېڭىز (نىڭ سىياھى) قوشۇلغان تەقدىردىمۇ، الله نىڭ سۆزلىرىنى (يېزىپ) تۈگەتكىلى بولمايدۇ. (الله نىڭ سۆزلىرى خۇددى الله نىڭ ئىلمىدەك چەكسىز بولۇپ يۇقىرىدا بايان قىلىنغىنى الله نىڭ ئىلمىنىڭ كەڭلىكىنىڭ مىسالىدۇر) الله ھەقىقەتەن غالىبتۇر، ھېكمەت بىلەن ئىش قىلغۇچىدۇر﴾ - سۈرە لوقمان 27 - ئايەت

يەتتە ۋە سەدىقە

الله يولىدا پۇل - مېلىنى سەدىقە قىلغان كىشىلەرنىڭ ئەجرى بايان قىلىنغان ئايەتلەردە يەتتە يەنە ئالاھىدە تىلغا ئېلىندى، الله تائالا بۇ توغرىدا مۇنداق دەيدۇ:

﴿ مَّثَلُ الَّذِينَ يُنفِقُونَ أَمْوَالَهُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ كَمَثَلِ حَبَّةٍ أَنبَتَتْ سَبْعَ سَنَابِلَ فِي كُلِّ سُنبُلَةٍ مِّائَةُ حَبَّةٍ وَاللَّهُ يُضَاعِفُ لِمَن يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٦١﴾ ﴾

﴿الله نىڭ يولىدا پۇل - مېلىنى سەرپ قىلغانلارنىڭ (سەرپ

www.munber.org

قىلغان نەرسىسى يەرگە تېرىلىپ) يەتتە باشاق چىقارغان، ھەر بىر باشىقىدا 100 دان تۇتقان بىر دانغا ئوخشايدۇ. (بۇ خۇدا ئۆچۈن سەرپ قىلىنغان پۇل - مالنىڭ ساۋابىنىڭ ھەسسىلەپ كۆپ بولىدىغانلىقىغا مىسال) الله خالىغان بەندىسىگە ھەسسىلەپ ساۋاب بېرىدۇ، الله نىڭ مەرھىمىتى (چەكلىك ئەمەس) كەڭدۇر، (الله مال سەرپ قىلغۇچىنىڭ نىيىتىنى بىلگۈچىدۇر)﴾ - سۈرە بەقەر 261 - ئايەت

يەتتە ۋە الله غا تەۋبە قىلىش

يەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامنىڭ الله تائالاغا قىلغان تەۋبىسىدىمۇ يەتتە سانىنىڭ ھەسسىلىكى بولغان يەتمىش ئالاھىدە تىلغا ئېلىندى، الله تائالا بۇ توغرىدا مۇنداق دەيدۇ:

﴿ ٱسْتَغْفِرْ لَهُمْ أَوْ لَا تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ إِن تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ سَبْعِينَ مَرَّةً فَلَن يَغْفِرَ ٱللَّهُ لَهُمْ ۚ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ كَفَرُوا۟ بِٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦ ۗ وَٱللَّهُ لَا يَهْدِى ٱلْقَوْمَ ٱلْفَٰسِقِينَ ﴿٨٠﴾ ﴾

﴿(ئى مۇھەممەد!) ئۇلار (يەنى مۇناپىقلار) ئۈچۈن مەيلى مەغفىرەت تەلەپ قىل، مەيلى مەغفىرەت تەلەپ قىلما (بەربىر ئوخشاش)، ئۇلار ئۈچۈن يەتمىش قېتىم مەغفىرەت تەلەپ قىلساڭمۇ، الله ھەرگىز ئۇلارنى مەغفىرەت قىلمايدۇ، چۈنكى ئۇلار الله نى ۋە الله نىڭ پەيغەمبىرىنى ئىنكار قىلدى، الله پاسىق قەۋمنى ھىدايەت قىلمايدۇ﴾ - سۈرە تەۋبە 80 - ئايەت

www.munber.org

يەتتە ۋە الله غا تەسبىھ ئېيتىش

قۇرئان كەرىمدە الله غا تەسبىھ ئېيتىش بىلەن باشلانغان سۈرىدىن يەتتىسى بولۇپ، بۇلار سۈرە ئىسرائ، ھەدىد سۈرىسى، ھەشر سۈرىسى، سەف سۈرىسى، جۈمئە سۈرىسى، تەغابۇن سۈرىسى، ئەئلا سۈرىسىدۇر. بۇ توغرىدا تەپسىلى مەلۇماتقا قاراش ئۈچۈن قۇرئان كەرىمدىكى بۇ يەتتە سۈرىنىڭ باش قىسمىغا نەزەر سېلىپ كۆرەيلى:

1 - ﴿ سُبْحَٰنَ ٱلَّذِىٓ أَسْرَىٰ بِعَبْدِهِۦ لَيْلًا مِّنَ ٱلْمَسْجِدِ ٱلْحَرَامِ إِلَى ٱلْمَسْجِدِ ٱلْأَقْصَا ٱلَّذِى بَٰرَكْنَا حَوْلَهُۥ لِنُرِيَهُۥ مِنْ ءَايَٰتِنَآ ۚ إِنَّهُۥ هُوَ ٱلسَّمِيعُ ٱلْبَصِيرُ ﴿١﴾ ﴾

﴿الله (بارچە نۇقساندىن) پاكتۇر، ئۇ (مۇھەممەد ئەلەيھىسسالامغا) قۇدرىتىنى نامايەن قىلىش ئۈچۈن، بەندىسىنى (يەنى مۇھەممەد ئەلەيھىسسالامنى) بىر كېچىدە مەسجىدى ھەرامدىن ئەترابىنى بەرىكەتلىك قىلغان مەسجىدى ئەقسا‌غا ئېلىپ كەلدى، ھەقىقەتەن الله ھەممىنى ئاڭلاپ تۇرغۇچىدۇر، ھەممىنى كۆرۈپ تۇرغۇچىدۇر﴾ - سۈرە ئىسرائ 1 - ئايەت

2 - ﴿ سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۖ وَهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ ﴿١﴾ ﴾

﴿ئاسماندىكى ۋە زېمىندىكى نەرسىلەرنىڭ ھەممىسى الله غا تەسبىھ ئېيتتى، الله غالىبتۇر، ھېكمەت بىلەن ئىش قىلغۇچىدۇر﴾ -

www.munber.org

سۈرە ھەدىد 1 - ئايەت

3 - ﴿ سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِي ٱلۡأَرۡضِۖ وَهُوَ ٱلۡعَزِيزُ ٱلۡحَكِيمُ ١ ﴾

﴿ئاسماندىكى ۋە زېمىندىكى نەرسىلەرنىڭ ھەممىسى الله غا تەسبىھ ئېيتتى، الله غالىبتۇر، ھېكمەت بىلەن ئىش قىلغۇچىدۇر﴾ - سۈرە ھەشر 1 - ئايەت

4 - ﴿ سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِي ٱلۡأَرۡضِۖ وَهُوَ ٱلۡعَزِيزُ ٱلۡحَكِيمُ ١ ﴾

﴿ئاسماندىكى نەرسىلەر(يەنى پەرىشتىلەر) ۋە زېمىندىكى نەرسىلەر (يەنى ئىنسانلار، ئۆسۈملۈكلەر، جانسىز شەيئىلەر) الله غا تەسبىھ ئېيتتى، الله غالىبتۇر، ھېكمەت بىلەن ئىش قىلغۇچىدۇر﴾ - سۈرە سەپ 1 - ئايەت

5 - ﴿ يُسَبِّحُ لِلَّهِ مَا فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِي ٱلۡأَرۡضِ ٱلۡمَلِكِ ٱلۡقُدُّوسِ ٱلۡعَزِيزِ ٱلۡحَكِيمِ ١ ﴾

﴿الله غا ئاسماندىكى ۋە زېمىندىكى نەرسىلەر تەسبىھ ئېيتىدۇ، الله پادىشاھ (مۇتلەقتۇر)، (ھەممە نۇقسانلاردىن) پاكتۇر، غالىبتۇر، ھېكمەت بىلەن ئىش قىلغۇچىدۇر﴾ - سۈرە جۇمۇئە 1 - ئايەت

www.munber.org

6 - ﴿ يُسَبِّحُ لِلَّهِ مَا فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِي ٱلۡأَرۡضِۖ لَهُ ٱلۡمُلۡكُ وَلَهُ ٱلۡحَمۡدُۖ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيۡءٖ قَدِيرٌ ١ ﴾

﴿ئاسماندىكى ۋە زېمىندىكى نەرسىلەر الله غا تەسبىھ ئېيتىدۇ، پادىشاھلىق الله غا مەنسۇپتۇر، جىمى ھەمدۇ - سانا الله غا خاستۇر، الله ھەر نەرسىگە قادىردۇر﴾ - سۈرە تەغابۇن 1 - ئايەت

7 - ﴿ سَبِّحِ ٱسۡمَ رَبِّكَ ٱلۡأَعۡلَى ١ ﴾

﴿ھەممىدىن ئۈستۈن پەرۋەردىگارىڭنىڭ نامىنى پاك دەپ ئېيتقاد قىلغىن﴾ - سۈرە ئەئلا 1 - ئايەت

مانا يۇقىرىقى ئايەتلەرگە قاراپ يەتتە سانى بىلەن الله تائالاغا زىكىر - تەسبىھ ئېيتىش ئوتتۇرىسىدا ئىنتايىن زور باغلىنىشنىڭ بارلىقىنى بىلۈالالايمىز، شۇنداقلا يەتتە سانى بىلەن تەسبىھنىڭ ۋە يەتتە ئاسمان، يەتتە زېمىننىڭ يارىتىلىشىدىكى باغلىنىشنىمۇ ھەم كۆرۈۋالالايمىز. الله تائالا بۇ توغرىدا مۇنداق دەيدۇ:

﴿ تُسَبِّحُ لَهُ ٱلسَّمَٰوَٰتُ ٱلسَّبۡعُ وَٱلۡأَرۡضُ وَمَن فِيهِنَّۚ وَإِن مِّن شَيۡءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمۡدِهِۦ وَلَٰكِن لَّا تَفۡقَهُونَ تَسۡبِيحَهُمۡۚ إِنَّهُۥ كَانَ حَلِيمًا غَفُورٗا ٤٤ ﴾

﴿يەتتە ئاسمان - زېمىن ۋە ئۇلاردىكى مەخلۇقاتلار الله نى پاك دەپ بىلىدۇ، (كائىناتتىكى) قانداقلىكى نەرسە بولمىسۇن، الله نى

www.munber.org

پاك دەپ مەدھىيلەيدۇ، (يەنى الله نىڭ ئۇلۇغلۇقىنى سۆزلەيدۇ) لىكىن سىلەر (تىلىڭلار ئوخشاش بولمىغانلىقى ئۈچۈن) ئۇلارنىڭ مەدھىيىسىنى سەزمەيسىلەر، الله ھەقىقەتەن (بەندىلەرگە) ھەلىمدۇر (يەنى ئاسىيلىق قىلغانلارنى جازالاشقا ئالدىراپ كەتمەيدۇ)، (تەۋبە قىلغۇچىلارنى) مەغفىرەت قىلغۇچىدۇر﴾ - سۈرە ئىسرائ 44 - ئايەت

يەتتە ۋە قۇرئان كەرىمنىڭ ھەرپلىرى

الله تائالا قۇرئان كەرىمنى ئەرەب تىلى بىلەن چۈشۈرگەن بولۇپ، بۇ تىلنى 28 ھەرپتىن شەكىللەندۈردى، 28 ھەرپىمۇ يەتتە سانىنىڭ ھەسسىلىكى بولۇپ چىقىدۇ.

$$7 \times 4 = 28$$

بىز يەتتە سانىنى قۇرئان كەرىمنىڭ تۇنجى سۈرىسى بولغان سۈرە فاتىھەدە ئۇچرىتىمىز، الله تائالا قۇرئان كەرىمنى سۈرە فاتىھە بىلەن باشلىدى، بۇ سۈرە ھەم يەتتە ئايەتتىن تەركىب تاپقاندۇر. الله تائالا پەيغەمبىرى مۇھەممەد ئەلەيھىسسالامغا خىتاب قىلىپ مۇنداق دەيدۇ:

﴿ وَلَقَدْ ءَاتَيْنَٰكَ سَبْعًا مِّنَ ٱلْمَثَانِى وَٱلْقُرْءَانَ ٱلْعَظِيمَ ﴿٨٧﴾ ﴾

﴿(نامازدا) تەكرارلىنىپ تۇرىدىغان يەتتە ئايەتنى ۋە ئۇلۇغ قۇرئان كەرىمنى ھەقىقەتەن ساڭا ئاتا قىلدۇق﴾ - سۈرە ھىجر 87 - ئايەت

يۇقىرىقى ئايەتتە زىكىر قىلىنغان "يەتتە ئايەت" قۇرئان كەرىمدىكى ئەڭ مەرھەمەتلىك سۈرە - سۈرە فاتىھەدۇر، بۇ سۈرە يۇقىرىدا بايان قىلغىنىمىزدەك يەتتە ئايەتتىن تەركىب تاپىدۇ، بۇ سۈرىدە تىلغا ئېلىنغان ئېلىپبە ھەرپلىرىنىڭ سانى ھەم 21 دۇر،

www.munber.org

بۇمۇ يەتتە سانىنىڭ ھەسسىلىكىدۇر.

ئۇنىڭدىن سىرت قۇرئان كەرىمدە بەزى سۈرىلەرنىڭ باش قىسمى بىر، ئىككى ۋە ياكى ئۈچ ھەرپتىن شەكىللىنىدۇ. مەسىلەن، الم، الر، ي، ق، ن، لەرگە ئوخشاش. بۇلارنىڭ ئىچىدىن تەكرار تىلغا ئېلىنغان ھەرپلەرنى چىقىرىۋېتىپ، قالغان ھەرپلەرنى سانايدىغان بولساق، بۇلارنىڭ سانى يەتتە سانىنىڭ ھەسسىلىكى ئون تۆت ئىكەنلىكىنى كۆرۈۋالالايمىز. (بۇ توغرىدا رىسالىمىزنىڭ ئاخىرقى بابىدا تەپسىلى توختىلىمىز، ئىنشاالله.) سۈرە فاتىھەدە تىلغا ئېلىنغان ئومۇمىي ئېلىپبە ھەرپلىرىنىڭ سانى 119 دۇر، بۇ ھەرپلەرنى ساناپ ئۇنىڭدىن تەكرار تىلغا ئېلىنغانلىرىنى چىقىرىۋېتىپ قارايدىغان بولساق، سۈرە فاتىھەدە يەتتە سانىنىڭ كۆپەيتىلمىسى بولغان ئون تۆت ھەرپ بارلىقىنى، بۇ ئون تۆت ھەرپ يۇقىرىدا بايان قىلىنغان، قۇرئان كەرىمنىڭ باشقا سۈرىلىرىنىڭ باش قىسمىدا تىلغا ئېلىنغان ھەرپلەر ئىكەنلىكىنى كۆرۈۋالالايمىز.

يەتتە ۋە ئاسمان - زېمىننىڭ يارتىلىشى

الله تائالا ئاسمان - زېمىننى ئالتە كۈندە ياراتتى، قۇرئان كەرىمدە الله تائالانىڭ ئاسمان - زېمىننى ئالتە كۈندە ياراتقانلىقى يەتتە ئورۇندا زىكىر قىلىنىدۇ، تۆۋەندىكى ئايەتلەرگە دىققەت قىلىپ كۆرەيلى:

1 - ﴿ إِنَّ رَبَّكُمُ ٱللَّهُ ٱلَّذِى خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ فِى سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ ٱسْتَوَىٰ عَلَى ٱلْعَرْشِ يُغْشِى ٱلَّيْلَ ٱلنَّهَارَ يَطْلُبُهُۥ حَثِيثًا وَٱلشَّمْسَ وَٱلْقَمَرَ وَٱلنُّجُومَ مُسَخَّرَٰتٍۭ بِأَمْرِهِۦٓ ۗ أَلَا لَهُ ٱلْخَلْقُ

www.munber.org

وَٱلْأَمْرُ ۗ تَبَارَكَ ٱللَّهُ رَبُّ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٥٤﴾ ﴾

﴿شۇبھىسىزكى، پەرۋەردىگارىڭلار الله ئاسمانلارنى ۋە زېمىننى ئالتە كۈندە (يەنى ئالتە دەۋردە) ياراتتى، ئاندىن (ئۆزىنىڭ ئۇلۇغلۇقىغا لايىق رەۋىشتە) ئەرش ئۈستىدە قارار ئالدى، الله كېچە بىلەن (يەنى كېچىنىڭ قاراڭغۇلۇقى بىلەن) كۈندۈزنى ياپىدۇ، كېچە بىلەن كۈندۈز بىر - بىرىنى قوغلىشىدۇ، (يەنى داۋاملىق ئورۇن ئالمىشىپ تۇرىدۇ) الله قۇياش، ئاي ۋە يۇلتۇزلارنى الله نىڭ ئەمرىگە بويسۇندۇرغۇچى قىلىپ ياراتتى، ياراتقىش ۋە ئەمر قىلىش (يەنى كائىناتنى تەسەررۇپ قىلىش) راستتىنلا الله نىڭ ئىلكىدىدۇر، ئالەملەرنىڭ پەرۋەردىگارى الله نىڭ دەرىجىسى كاتتىدۇر﴾ - ئەئراف سۈرىسى 54 - ئايەت

2 - ﴿ إِنَّ رَبَّكُمُ ٱللَّهُ ٱلَّذِى خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ فِى سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ ٱسْتَوَىٰ عَلَى ٱلْعَرْشِ ۖ يُدَبِّرُ ٱلْأَمْرَ ۖ مَا مِن شَفِيعٍ إِلَّا مِنۢ بَعْدِ إِذْنِهِۦ ۚ ذَٰلِكُمُ ٱللَّهُ رَبُّكُمْ فَٱعْبُدُوهُ ۚ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿٣﴾ ﴾

﴿شۇبھىسىزكى، سىلەرنىڭ پەرۋەردىگارىڭلار الله دۇر، ئۇ ئاسمانلارنى، زېمىننى ئالتە كۈندە ياراتتى، ئاندىن ئەرش ئۈستىدە ئۆزىگە لايىق رەۋىشتە قارار ئالدى، الله خالايىقلارنىڭ ئىشلىرىنى (ئۆز ھىكمىتى بىلەن مۇۋاپىق) ئىداره قىلىپ تۇرىدۇ، (قىيامەت كۈنى) ھەرقانداق شاپائەت قىلغۇچى ئالدى بىلەن الله نىڭ ئىزنىنى ئالىدۇ، ئەنە شۇ الله سىلەرنىڭ پەرۋەردىگارىڭلاردۇر، ئۇنىڭغا

www.munber.org

ئىبادەت قىلىڭلار، ۋەز - نەسىھەت ئالمامسىلەر؟﴾ - سۈره يۇنۇس 3 - ئايەت

3 - ﴿ وَهُوَ ٱلَّذِى خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ فِى سِتَّةِ أَيَّامٍ وَكَانَ عَرْشُهُۥ عَلَى ٱلْمَآءِ لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا ۗ وَلَئِن قُلْتَ إِنَّكُم مَّبْعُوثُونَ مِنۢ بَعْدِ ٱلْمَوْتِ لَيَقُولَنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓا۟ إِنْ هَٰذَآ إِلَّا سِحْرٌ مُّبِينٌ ﴿٧﴾ ﴾

﴿الله ئاسمانلارنى ۋە زېمىننى ئالتە كۈندە ياراتتى. (ئاسمان - زېمىننى ياراتقىچە ئىلگىرى) الله نىڭ ئەرشى سۇنىڭ ئۈستىدە ئىدى، سىلەرنىڭ قايسىڭلارنىڭ ئەمەلى ياخشى ئىكەنلىكىنى سىناش ئۈچۈن الله (ئۇلارنى ياراتتى)، (ئى مۇھەممەد!) ئەگەردە سەن (مەككە كۇففارلىرىغا) سىلەر ئۆلگەندىن كېيىن چوقۇم تىرىلىسىلەر دېسەڭ كافىرلار چوقۇم ئېيتىدۇ: بۇ (سۆزنى ئۆزئىچىگە ئالغان قۇرئان) پەقەت روشەن سېھىردۇر﴾ - سۈره ھۇد 7 - ئايەت

4 - ﴿ ٱلَّذِى خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِى سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ ٱسْتَوَىٰ عَلَى ٱلْعَرْشِ ۚ ٱلرَّحْمَٰنُ فَسْـَٔلْ بِهِۦ خَبِيرًا ﴿٥٩﴾ ﴾

﴿الله ئاسمانلارنى، زېمىننى ۋە ئۇلارنىڭ ئارىسىدىكى نەرسىلەرنى ئالتە كۈندە ياراتتى، ئاندىن ئەرش ئۈستىدە (ئۆزىگە لايىق رەۋىشتە) قارار ئالدى، الله ناھايىتى مەرھەمەتلىكتۇر، بۇنى (يەنى الله نىڭ بۇيۇكلۇكىنى) بىلىدىغان ئادەمدىن سورىغىن، (ساڭا الله نىڭ سۈپەتلىرىنى ئېيتىپ بېرىدۇ)﴾ - سۈره فۇرقان 59 - ئايەت

www.munber.org

5 - ﴿ ٱللَّهُ ٱلَّذِى خَلَقَ ٱلسَّمَـٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِى سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ ٱسْتَوَىٰ عَلَى ٱلْعَرْشِ ۖ مَا لَكُم مِّن دُونِهِۦ مِن وَلِىٍّ وَلَا شَفِيعٍ ۚ أَفَلَا تَتَذَكَّرُونَ ﴿٤﴾ ﴾

﴿الله ئاسمانلارنى، زېمىننى ۋە ئۇلارنىڭ ئارىسىدكى نەرسىلەرنى ئالتە كۈندە ياراتتى، ئاندىن ئەرش ئۈستىدە (ئۆزىگە لايىق رەۋىشتە) قارار ئالدى، سىلەرگە الله دىن باشقا ھېچقانداق ئىگە يوق، شاپائەت قىلغۇچىمۇ يوق، (بۇنى) پىكىر قىلىپ (ئىمان ئېيتمامسىلەر؟﴾ - سۈرە سەجدە 4 - ئايەت

6 - ﴿ وَلَقَدْ خَلَقْنَا ٱلسَّمَـٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِى سِتَّةِ أَيَّامٍ وَمَا مَسَّنَا مِن لُّغُوبٍ ﴿٣٨﴾ ﴾

﴿بىز ھەقىقەتەن ئاسمانلارنى، زېمىننى ۋە ئۇلارنىڭ ئارىسىدكى نەرسىلەرنى ئالتە كۈندە ياراتتۇق، بىز ھېچقانداق چارچاپ قالغىنىمىز يوق﴾ - سۈرە قاف 38 - ئايەت

7 - ﴿ هُوَ ٱلَّذِى خَلَقَ ٱلسَّمَـٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ فِى سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ ٱسْتَوَىٰ عَلَى ٱلْعَرْشِ ۚ يَعْلَمُ مَا يَلِجُ فِى ٱلْأَرْضِ وَمَا يَخْرُجُ مِنْهَا وَمَا يَنزِلُ مِنَ ٱلسَّمَآءِ وَمَا يَعْرُجُ فِيهَا ۖ وَهُوَ مَعَكُمْ أَيْنَ مَا كُنتُمْ ۚ وَٱللَّهُ بِمَا

www.munber.org

تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٤﴾ ﴾

﴿الله ئاسمانلارنى، زېمىننى ئالتە كۈندە ياراتتى، (ئاندىن ئۆزىگە لايىق رەۋىشتە) ئەرش ئۈستىدە قارار ئالدى، الله زېمىنغا كىرىپ كېتىدىغان نەرسىلەرنى، زېمىندىن چىقىدىغان نەرسىلەرنى، ئاسماندىن چۈشىدىغان نەرسىلەرنى، ئاسمانغا ئۆرلەيدىغان نەرسىلەرنى بىلىپ تۇرىدۇ، سىلەر قەيەردە بولساڭلار، الله سىلەر بىلەن بىرگە، الله قىلىۋاتقان ئىشلىرىڭلارنى كۆرۈپ تۇرغۇچىدۇر﴾ - سۈرە ھەدىد 4 - ئايەت

يەتتە ۋە يەتتە ئاسمانىنىڭ يارىتىلىشى

الله تائالانىڭ كالامى قۇرئان كەرىمنى تەتقىق قىلىپ كۆرىدىغان بولساق بۈيۈك الله نىڭ ئاسمانىنى يەتتە قىلىپ ياراتقانلىقىنى، بۇ ۋەقەلىكنى الله تائالا ئۆزىنىڭ مۇقەددەس كىتابىدا يەتتە ئورۇندا، يەتتە ئايەتتە تىلغا ئالغانلىقىنى كۆرۈۋالالايمىز. تۆۋەندىكى ئايەتلەرگە قاراپ باقايلى:

1 - ﴿ هُوَ ٱلَّذِى خَلَقَ لَكُم مَّا فِى ٱلْأَرْضِ جَمِيعًا ثُمَّ ٱسْتَوَىٰٓ إِلَى ٱلسَّمَآءِ فَسَوَّىٰهُنَّ سَبْعَ سَمَـٰوَٰتٍ ۚ وَهُوَ بِكُلِّ شَىْءٍ عَلِيمٌ ﴿٢٩﴾ ﴾

﴿الله يەر يۈزىدىكى ھەممە نەرسىلەرنى سىلەر(نىڭ پايدىلىنىشىڭلار) ئۈچۈن ياراتتى، ئاندىن ئاسمانىنى يارىتىشقا يۈزلىنىپ ئۇنى قۇسۇرسىز يەتتە قىلىپ تاماملىدى، الله ھەرنەرسىنى بىلگۈچىدۇر﴾ - سۈرە بەقەرە 29 - ئايەت

www.munber.org

2 - ﴿ تُسَبِّحُ لَهُ ٱلسَّمَٰوَٰتُ ٱلسَّبۡعُ وَٱلۡأَرۡضُ وَمَن فِيهِنَّۚ وَإِن مِّن شَيۡءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمۡدِهِۦ وَلَٰكِن لَّا تَفۡقَهُونَ تَسۡبِيحَهُمۡۚ إِنَّهُۥ كَانَ حَلِيمًا غَفُورٗا ٤٤ ﴾

﴿يەتتە ئاسمان - زېمىن ۋە ئۇلاردىكى مەخلۇقاتلار الله نى پاك دەپ بىلدۇ، (كائىناتتىكى) قانداقلىكى نەرسە بولمىسۇن الله نى پاك دەپ مەدھىيىلەيدۇ، (يەنى الله نىڭ ئۇلۇغلۇقىنى سۆزلەيدۇ) لېكىن سىلەر (تىلىڭلار ئوخشاش بولمىغانلىقى ئۈچۈن) ئۇلارنىڭ مەدھىيىسىنى سەزمەيسىلەر، الله ھەقىقەتەن (بەندىلىرىگە) ھەلىمدۇر (يەنى ئاسىيلىق قىلغانلارنى جازالاشقا ئالدىراپ كەتمەيدۇ)، (تەۋبە قىلغۇچىلارنى) مەغفىرەت قىلغۇچىدۇر﴾ - سۈرە ئىسرائ 44 _ ئايەت

3 - ﴿ قُلۡ مَن رَّبُّ ٱلسَّمَٰوَٰتِ ٱلسَّبۡعِ وَرَبُّ ٱلۡعَرۡشِ ٱلۡعَظِيمِ ٨٦ ﴾

﴿ئېيتقىنكى، يەتتە ئاسمانىنىڭ ۋە ئۇلۇغ ئەرشنىڭ پەرۋەردىگارى كىم؟﴾ - سۈرە مۇئمىنۇن 86 - ئايەت

4 - ﴿ فَقَضَىٰهُنَّ سَبۡعَ سَمَٰوَاتٖ فِي يَوۡمَيۡنِ وَأَوۡحَىٰ فِي كُلِّ سَمَآءٍ أَمۡرَهَاۚ وَزَيَّنَّا ٱلسَّمَآءَ ٱلدُّنۡيَا بِمَصَٰبِيحَ وَحِفۡظٗاۚ ذَٰلِكَ تَقۡدِيرُ ٱلۡعَزِيزِ ٱلۡعَلِيمِ ١٢ ﴾

www.munber.org

﴿الله يەتتە ئاسمانىنى ئىككى كۈندە ياراتتى، ھەر ئاسمانىنىڭ ئىشىنى ئۆزىگە بىلدۈردى (يەنى ھەر ئاسمانىنىڭ ئېھتىياجلىق ئىشلىرىنى ئورۇنلاشتۇردى)، ئەڭ تۆۋەنكى ئاسمانىنى يۇلتۇزلار بىلەن زىننەتلىدۇق ۋە قوغدىدۇق، بۇ ئەنە شۇ غالىب، ھەممىنى بىلگۈچى الله نىڭ تەقدىرىدۇر﴾ - سۈرە فۇسسىلەت 12 - ئايەت

5 - ﴿ ٱللَّهُ ٱلَّذِي خَلَقَ سَبۡعَ سَمَٰوَٰتٖ وَمِنَ ٱلۡأَرۡضِ مِثۡلَهُنَّ يَتَنَزَّلُ ٱلۡأَمۡرُ بَيۡنَهُنَّ لِتَعۡلَمُوٓاْ أَنَّ ٱللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيۡءٖ قَدِيرٞ وَأَنَّ ٱللَّهَ قَدۡ أَحَاطَ بِكُلِّ شَيۡءٍ عِلۡمَۢا ١٢ ﴾

﴿الله يەتتە ئاسمانىنى ياراتتى، زېمىنىمۇ ئاسمانلارغا ئوخشاش (يەتتە قىلىپ) ياراتتى، الله نىڭ ئەمرى بۇلارنىڭ ئارىسىدا جارى بولۇپ تۇرىدۇ، (سىلەرگە بۇنى بىلدۈرۈشۈم) الله نىڭ ھەممىگە قادىر ئىكەنلىكىنى ۋە الله نىڭ ھەممە نەرسىنى تولۇق بىلىدىغانلىقىنى بىلىشىڭلار ئۈچۈندۇر﴾ - سۈرە تالاق 12 - ئايەت

6 - ﴿ ٱلَّذِي خَلَقَ سَبۡعَ سَمَٰوَٰتٖ طِبَاقٗاۖ مَّا تَرَىٰ فِي خَلۡقِ ٱلرَّحۡمَٰنِ مِن تَفَٰوُتٖۖ فَٱرۡجِعِ ٱلۡبَصَرَ هَلۡ تَرَىٰ مِن فُطُورٖ ٣ ﴾

﴿الله يەتتە ئاسمانىنى بىرىنى بىرىنىڭ ئۈستىدە قىلىپ ياراتتى، مېھرىبان الله نىڭ يارىتىشىدا ھېچقانداق نۇقسانىنى كۆرمەيسەن، سەن (ئاسمانلارغا) تەكرار قاراپ باققىنكى، بىرەر يوچۇقىنى كۆرەمسەن؟﴾ - سۈرە مۇلك 3 - ئايەت

www.munber.org

7 - ﴿ أَلَمۡ تَرَوۡاْ كَيۡفَ خَلَقَ ٱللَّهُ سَبۡعَ سَمَٰوَٰتٖ طِبَاقٗا ﴿١٥﴾ ﴾

﴿سىلەر كۆرمىدىڭلارمىكىن، الله قانداق قىلىپ يەتتە ئاسمانىنى بىرىنىڭ ئۈستىدە بىرىنى قىلىپ ياراتتى﴾ - سۈرە نۇھ 14 - ئايەت

ئەقلىمەن قېرىندىشىم، يۇقىرىقىلارنى ئويلاپ كۆرۈڭ، بۇ ئويۇنتاماشا ئەمەس.

قۇرئاندا تۆنجى ۋە ئاخىرقى قېتىم زىكىر قىلىنغان يەتتە

يەتتە سانى قۇرئان كەرىمدە تۆنجى قېتىم ئىككىنچى سۈرىنىڭ (يەنى سۈرە بەقەرەنىڭ) 29 - ئايىتىدە الله نىڭ تۆۋەندىكى سۆزىدە زىكىر قىلىندى:

﴿ هُوَ ٱلَّذِي خَلَقَ لَكُم مَّا فِي ٱلۡأَرۡضِ جَمِيعٗا ثُمَّ ٱسۡتَوَىٰٓ إِلَى ٱلسَّمَآءِ فَسَوَّىٰهُنَّ سَبۡعَ سَمَٰوَٰتٖۚ وَهُوَ بِكُلِّ شَيۡءٍ عَلِيمٞ ﴿٢٩﴾ ﴾

﴿الله يەر يۈزىدىكى ھەممە نەرسىنى سىلەر (نىڭ مەنپەئەتلىنىشىڭلار) ئۈچۈن ياراتتى، ئاندىن ئاسمانىنى يارىتىشقا يۈزلىنىپ، ئۇنى قۇسۇرسىز يەتتە ئاسمان قىلىپ تامامىلدى، الله ھەر نەرسىنى بىلگۈچىدۇر﴾ - سۈرە بەقەرە 29 - ئايەت

يەتتە سانى ئاخىرقى قېتىم قۇرئان كەرىمنىڭ نەبەئ سۈرىسىدە زىكىر قىلىندى:

﴿ وَبَنَيۡنَا فَوۡقَكُمۡ سَبۡعٗا شِدَادٗا ﴿١٢﴾ ﴾

﴿ئۈستۈڭلاردا مۇستەھكەم يەتتە ئاسمانىنى بىنا قىلدۇق﴾ - سۈرە

نەبەئ 12 - ئايەت

ئەمدى تۆۋەندە مۇشۇ ئىككى ئايەت ئۈز ئىچىگە ئالغان بىر نەچچە ھەقىقەت بىلەن تونۇشۇپ چىقايلى.

بىرىنچى ھەقىقەت: قۇرئان كەرىمدە تۆنجى قېتىم زىكىر قىلىنغان يەتتە سانى بىلەن ئاخىرقى قېتىم زىكىر قىلىنغان يەتتە سانىنىڭ ئوتتۇرىسىدا جەمئى77 سۈرە بولۇپ، بۇ سانمۇ يەتتە سانىنىڭ ھەسسىلىكىدۇر.

$$7 \times 11 = 77$$

ئىككىنچى ھەقىقەت: قۇرئان كەرىمدە تۆنجى قېتىم زىكىر قىلىنغان يەتتە سانى بىلەن ئاخىرقى قېتىم زىكىر قىلىنغان يەتتە سانىنىڭ ئوتتۇرىسىدا جەمئى 5649 ئايەت بولۇپ، بۇ سانمۇ يەتتە سانىنىڭ ھەسسىلىكىدۇر.

$$7 \times 807 = 5649$$

ئۈچىنچى ھەقىقەت: يەتتە سانى تۆنجى زىكىر قىلىنغان سۈرە بەقەرەنىڭ بىرىنچى ئايىتىدىن باشلاپ يەتتە سانى ئاخىرقى قېتىم زىكىر قىلىنغان ئايەت بىلەن قوشۇپ ھېسابلاپ كۆرسەك، بۇلار جەمئى 5705 ئايەت بولۇپ، بۇ سانمۇ يەتتە سانىنىڭ ھەسسىلىكىدۇر.

$$7 \times 815 = 5705$$

تۆتىنچى ھەقىقەت: قۇرئان كەرىمنىڭ بىرىنچى سۈرىسى فاتىھەنىڭ بىرىنچى ئايىتىدىن باشلاپ تۆنجى قېتىم يەتتە سانى زىكىر قىلىنغان ئايەت ئوتتۇرىسىدا جەمئى 35 ئايەت بولۇپ، بۇ سانمۇ يەتتە سانىنىڭ ھەسسىلىكىدۇر.

$$7 \times 5 = 35$$

www.munber.org

بەشىنچى ھەقىقەت: قۇرئان كەرىمنىڭ بىرىنچى سۈرىسى فاتىھەنىڭ بىرىنچى ئايىتىدىن باشلاپ ئاخىرقى قېتىم يەتتە سانى زىكىر قىلىنغان ئايەت ئوتتۇرىسىدا جەمئى 5684 ئايەت بولۇپ، بۇ سانمۇ يەتتە سانىنىڭ ھەسسىلىكىدۇر.

$$7 \times 812 = 5684$$

ئالتىنچى ھەقىقەت: سۈرە بەقەرەنىڭ بىرىنچى ئايىتىدىن باشلاپ تۇنجى قېتىم يەتتە سانى زىكىر قىلىنغان ئايەتكىچە جەمئى28ئايەت بولۇپ، بۇ سانمۇ يەتتە سانىنىڭ ھەسسىلىكىدۇر.

$$7 \times 4 = 28$$

يەتتىنچى ھەقىقەت: ئاخىرقى قېتىم يەتتە سانى زىكىر قىلىنغان ئايەتتىن باشلاپ نەبەئ سۈرىسىنىڭ ئاخىرىغىچە جەمئى 28 ئايەت بولۇپ، بۇ سانمۇ يەتتە سانىنىڭ ھەسسىلىكىدۇر.

$$7 \times 4 = 28$$

سەككىزىنچى ھەقىقەت: قۇرئان كەرىمنىڭ بېشىدىن باشلاپ يەتتە سانى ئاخىرقى قېتىم زىكىر قىلىنغان نەبەئ سۈرىسىنىڭ ئاخىرىغىچە سانايدىغان بولساق، بۇلار جەمئى 5712 ئايەت بولۇپ، بۇ سانمۇ يەتتە سانىنىڭھەسسىلىكى بولۇپ چىقىدۇ.

$$7 \times 816 = 5712$$

توققۇزىنچى ھەقىقەت: سۈرە بەقەرەنىڭ سۈرە نامىدا ئىشلىتىلگەن ھەرپلەرنىڭ سانى (البقرە) ئالتە ، نەبەئ سۈرىسىنىڭ سۈرە نامىدا ئىشلىتىلگەن ھەرپلەرنىڭ سانى (النبا) بەش بولۇپ، بۇ ئىككى رەقەمدىن 56 شەكىللىنىدۇ، بۇ سانمۇ يەتتە سانىنىڭ ھەسسىلىكىدۇر.

$$7 \times 8 = 56$$

www.munber.org

يۇقىرىقىلارنى خۇلاسىلەيدىغان بولساق، تۇنجى زىكىر قىلىنغان يەتتە بىلەن ئاخىرقى قېتىم زىكىر قىلىنغان يەتتە سانىنىڭ ئوتتۇرىسىدا ئىنسانىنى ھەيران قالدۇرىدىغان تۆۋەندىكى ھەقىقەتلەر نامايەن بولىدۇ:

يەتتە سانى بىرىنچى قېتىم زىكىر قىلىنغان سۈرە بىلەن ئاخىرقى قېتىم زىكىر قىلىنغان سۈرە ئوتتۇرىسىدىكى سۈرىلەر سانى يەتتە سانىنىڭ ھەسسىلىكى.

يەتتە سانى بىرىنچى قېتىم زىكىر قىلىنغان ئايەت بىلەن ئاخىرقى قېتىم زىكىر قىلىنغان ئايەت ئوتتۇرىسىدىكى ئايەتلەر سانمۇ يەتتە سانىنىڭ ھەسسىلىكى.

قۇرئان كەرىمنىڭ بېشىدىن باشلاپ يەتتە سانى تۇنجى قېتىم زىكىر قىلىنغان ئايەتكىچە بولغان ئايەتلەر سانى يەنە شۇ يەتتە سانىنىڭ ھەسسىلىكى سانى.

قۇرئان كەرىمنىڭ بېشىدىن باشلاپ ئاخىرقى قېتىم يەتتە سانى زىكىر قىلىنغان ئايەت سانمۇ ھەم يەتتە سانىنىڭ ھەسسىلىكى.

يەتتە سانى تۇنجى زىكىر قىلىنغان سۈرە يەنى ئىككىنچى سۈرىنىڭ بېشىدىن باشلاپ يەتتە سانى زىكىر قىلىنغان ئايەتكىچە بولغان ئايەتلەرنى سانىساقمۇ يەتتە سانىنىڭ ھەسسىلىكى ئىكەنلىكىنى كۆرۈۋالالايمىز.

يەتتە سانى ئاخىرقى قېتىم زىكىر قىلىنغان سۈرىنىڭ يەتتە سانى زىكىر قىلىنغان ئايىتىدىن باشلاپ شۇ سۈرىنىڭ ئاخىرىغىچە بولغان ئايەتلەرنى سانىساقمۇ ھەم شۇ يەتتە سانىنىڭ ھەسسىلىكىدۇر.

خوش ئەقىلمەن ئىنسان، سىزچە يۇقىرىقىلارنىڭ ھەممىسى تاسادىپىيلىقمىدۇ؟

www.munber.org

سىزنىڭچە بىر كىتابتا بىر سانىنىڭ مۇشۇنداق تەرتىپىلىك، سېستىمىلىق ھالەتتە تىلغا ئېلىنىشى تاسادىپىيلىقمىدۇ؟

سىزچە ئالەمشۇمۇل، ھەممە نەرسىنى ئۆز ئىچىگە ئالىدىغان مۇشۇنداق بىر كىتابنى تۇزۇپ چىقىپ، ئۇنى ماتېماتىكىلىق نۇقتىدىن بىر سانغا شۇنداق ئەتراپلىق باغلاشتۇرۇش بىرەر ئىنسانىنىڭ قولىدىن كېلەرمۇ؟

يۇقىرىقى ھەقىقەتلەر قۇرئان كەرىمنىڭ يەتتە ئاسمان ۋە يەتتە زېمىنىنى يارىتقان ھەم ئۇنى تەرتىپلىك ھالەتتە ئۆز ئوقىدا ئايلاندۇرىۋاتقان الله نىڭ سۆزى ئىكەنلىكىگە دالالەت قىلمامسۇ؟

ئەڭ گۈزەل سۆز

ئەڭ گۈزەل سۆز، ئەڭ كاتتا سۆز، ئەڭ پەزىلەتلىك سۆز، ئەڭ مەرتىۋىلىك سۆز، ئەڭ ئاسان سۆز، ئەڭ يېقىملىق سۆز الله الله لەپىزىدۇر، الله تائالا قۇرئان كەرىمدە بۇ لەپىزنى يەتتە ئاسمانىنى يارىتقان بۇيۇك الله نىڭ بارلىقىغا دالالەت قىلىشۇن ئۈچۈن، يەنە شۇ يەتتە سانغا باغلىنىشلىق قىلىپ كەلتۈردى. قۇرئان كەرىمنى تەتقىق قىلىپ كۆردىغان بولساق، يارىتقۇچىمىزنىڭ نامى(الله) قۇرئان كەرىمنىڭ تۇنجى سۈرىسى ۋە تۇنجى ئايىتىدە تىلغا ئېلىنغانلىقىنى كۆرىمىز، ئۇ ئايەت بولسىمۇ:

﴿بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ ۝١﴾

﴿ناھايىتى شەپقەتلىك ۋە مېھرىبان الله نىڭ نامى بىلەن باشلايمەن﴾ - سۈرە فاتىھە 1 - ئايەت

www.munber.org

قۇرئان كەرىمدە ئەڭ ئاخىرقى قېتىم زىكىر قىلىنغان(الله) لەپزى ئىخلاس سۈرىسىنىڭ ئىككىنچى ئايىتىدە:

﴿ ٱللَّهُ ٱلصَّمَدُ ۝٢ ﴾

﴿ھەممە الله غا موھتاجدۇر﴾ - سۈرە ئىخلاس 2 - ئايەت

بۇ ئىككى ئايەت ئوتتۇرىسىدىكى باغلىنىشلارغا قىسقىچە قاراپ باقايلى: (سېلىشتۇرمىنىڭ تەپسىلاتىنى رىسالىمىزنىڭ ئۇچىنچى بابىدىن كۆرۈڭ):

بىرىنچى ھەقىقەت: سۈرىلەر سانى

الله نامى تۇنجى قېتىم زىكىر قىلىنغان سۈرە فاتىھە بىلەن الله نىڭ نامى ئاخىرقى قېتىم زىكىر قىلىنغان ئىخلاس سۈرىسىنىڭ ئوتتۇرىسىدىكى سۈرىلەرنى سانايدىغان بولساق، توپتوغرا **112** سۈرە بولۇپ، بۇ سانمۇ يەتتە سانىنىڭ ھەسسىلىكىدۇر.

$$7 \times 16 = 112$$

ئىككىنچى ھەقىقەت: ئايەتلەر سانى

الله نامى تۇنجى قېتىم زىكىر قىلىنغان سۈرە فاتىھەدىن باشلاپ الله نىڭ نامى ئاخىرقى قېتىم زىكىر قىلىنغان ئىخلاس سۈرىسىغىچە بولغان ئايەتلەرنى سانايدىغان بولساق، بۇلار توپتوغرا **6223** ئايەت بولۇپ، بۇ سانمۇ يەتتە سانىنىڭ ھەسسىلىكىدۇر.

$$127 \times 7 \times 7 = 6223$$

www.munber.org

ئۈچىنچى ھەقىقەت: ھەرپلەر سانى

الله نىڭ نامى تۆنجى قېتىم زىكىر قىلىنغان سۈرە فاتىھەنىڭ بىرىنچى ئايىتىنىڭ ھەرپلىرى بىلەن الله نىڭ نامى ئاخىرقى قېتىم زىكىر قىلىنغان ئىخلاس سۈرىسىنىڭ ئىككىنچى ئايىتىنىڭ ھەرپلىرىنى قوشۇپ ساناپدىغان بولساق، (سۈرە فاتىھەنىڭ بىرىنچى ئايىتى **19** ھەرپ، ئىخلاس سۈرىسىنىڭ ئىككىنچى ئايىتى **9** ھەرپ) بۇلار توپىتوغرا **28** ھەرپ بولۇپ، بۇ سانمۇ يەتتە سانىنىڭ ھەسسىلىكىدۇر.

$$4 \times 7 = 28 = 9 + 19$$

قېرىنداشلار، سىلەرچە بۇمۇ بىر تاسادىپىيلىقتىن كېلىپ چىققانمىدۇ؟ ياكى بۇ يەتتە سانىنىڭ زىكىر قىلىنىشى بۇ بۇيۇك مۆجىزە قۇرئان كەرىمنىڭ پۈتۈن كائىناتنى، يەتتە ئاسمانىنى، يەتتە زېمىنىنى ياراتقان زاتنىڭ كالامى ئىكەنلىكىگە دالالەت قىلىش ئۈچۈنمىدۇ؟

تۆنجى سۈرە ۋە ئاخىرقى سۈرە

قۇرئان كەرىمنى ۋاراقلاپ كۆرىدىغان بولساق، قۇرئان كەرىمنىڭ بىرىنچى سۈرىسى سۈرە فاتىھە بولسا ئەڭ ئاخىرقى سۈرىسى الناس سۈرىسى ئىكەنلىكىنى كۆرۈۋالالايمىز.

تۆنجى سۈرىنىڭ نۇمۇرى	ئاخىرقى سۈرىنىڭ نۇمۇرى
1	114

بۇ ئىككى سانىنىڭ بىرىنى بىرىگە قوشۇپ قارايدىغان بولساق، بۇلارنى قوشقاندىن كېيىنكى ئومۇمىي سانىنىڭ يەتتە سانىغا

www.munber.org

باغلىنىشلىق يەنە كېلىپ يەتتە سانىنىڭ ھەسسىلىكى ئىكەنلىكىنى كۆرۈۋالالايمىز، تەپسىلاتىغا قىزىقسىڭىز تۆۋەندىكى سان-سىفىرلارغا قارىڭ:

$$163 \times 7 = 1141 \quad 7 = 1 + 1 + 4 + 1$$

بىز يۇقىردا بايان قىلغىنىمىزدىن تاشقىرى، قۇرئان كەرىم يەنە بىر نەچچە خىل خۇسۇسىيتى بىلەن ئۇزىنىڭ ئالاھىدىلىكىنى نامايەن قىلىدۇ، بۇلار بولسا قۇرئان كەرىمنىڭ ئايەت، سۈرە ۋە ئۇنىڭ نازىل قىلىنىش يىللىرىنىڭ سانى. قۇرئان كەرىمنىڭ ئايەتلىرىنى ساناپدىغان بولساق توپىتوغرا **6236** بولۇپ چىقىدۇ، قۇرئان كەرىمنىڭ سۈرىلىرىنىڭ سانى **114** ئىكەنلىكىنى كۆرىمىز، قۇرئان كەرىم الله تەرىپىدىن مۇھەممەد ئەلەيھىسسالامغا نازىل قىلىنغان ۋاقىت بولسا توپىتوغرا **23** يىل. بىز يەنە شۇنى ئېسىمىزدىن چىقارماسلىقىمىز كېرەككى، قۇرئان كەرىمدە زىكىر قىلىنغان ھەر بىر سان ھېچقانداق بىر مەخلۇقنىڭ كىتابىدا تىلغا ئېلىنغان ئەمەس. مەسىلەن ئالايلى، قايسى كىتابنىڭ ئومۇمىي ئايەتلىرىنىڭ سانى قۇرئان كەرىمنىڭكىگە ئوخشايدۇ؟ قايسى كىتابنىڭ سۈرىلىرى ۋە ياكى يېزىلىش، رەتلىنىش ئىشلىرى قۇرئان كەرىمگە ئوخشىغان؟ دۇنيا ساھەسىدە قايسى يازغۇچى ئۆزىنىڭ كىتابىنى مەڭگۈلۈك قانۇنلۇق دەستۇر دەپ ئېلان قىلالىغان؟ قايسى مەشھۇر يازغۇچى بىرەر كىتابىنى خاتالىقتىن خالى كىتاب، دەپ ئېلان قىلالىغان؟ قايسى بىر مەشھۇر يازغۇچى ئۆزىنىڭ كىتابىغا ئوخشاش بىرەر كىتابنى يازالايدىغانلار بارمۇ دەپ مەيدان تەلەپ قىلغان؟ قايسى بىر كىتاب **1400** يىل مابەينىدە پۈتۈن ئالاھىدىلىكلەرنىڭ ھەممىسىنى ئۆزىدە مۇجەسسەملەشتۈرۈپ، ھەممە تەرەپلەردە ئۆز ئالاھىدىلىكىنى نامايەن قىلىپ تۇرۇۋاتىدۇ؟ قايسى بىر كىتاب **1400** يىلدىن بېرى بىر بەتمۇ، بىر قۇرمۇ، بىر خەتمۇ، ھەتتا بىر ھەرپمۇ ئۆزگەرتىش كىرگۈزۈلمەي ئۆزىنىڭ ساپلىقىنى ساقلاپ قالالىغان؟

www.munber.org

مانا يۇقىردا ئوتتۇرغا قويغانلىرىمىزنىڭ ھەممىسى قۇرئان كەرىمدە تېپىلىدۇ، يۇقىردا بايان قىلغانلىرىمىزنىڭ بىرەرسىگە شەك كۆزى بىلەن قارايدىغانلار بۇنى تەكشۈرۈپ باقسا بولىدۇ، قۇرئان ھەر بىر مۇسۇلمانىنىڭ ئۆيىدە بار، ئۇنى ئوقۇپ كۆرسۇن، تەكشۈرۈپ كۆرسۇن، قايسى بىر يەردە بىر ئېغىز ئۆزگەرتىش كىرگۈزۈلگەن ئىكەن، تەھلىل قىلىپ كۆرسۇن، ئۇنىڭدىن كېيىن تەۋراتقا قارىسۇن ياكى ئىنجىلغا قارىسۇن، ياكى بۈددالارنىڭ ساتىرالىرغا قارىسۇن، ھەقىقەت قايسى، باتىل قايسى، ئەمەلىيەتكە ئۇيغۇنى قايسى، چىنلىقتىن يىراقلىرى قايسى ئىكەن تەپەككۇر قىلىپ كۆرسۇن... ئەقىل ئىگىلىرى پەرقلەندۇرەلەيدۇ.

ئۇزىمىزنىڭ گېپىگە كىلەيلى. قۇرئان كەرىمنىڭ ئايەتلىرى، سۈرىلىرى، نازىل قىلىنىش يىل سانلىرىنى بىر يەرگە ئەكېلىپ قارايدىغان بولساق بۇلارنىڭ ئارىسىدا ئىنتايىن زىچ باغلىنىشلىق بارلىقىنى، بولۇپمۇ بۇ سانلارنىڭ يەتتە سانىغا ئالاھىدە باغلىنىشلىقى بارلىقىنى كۆرۈۋالالايمىز، بۇنى تۆۋەندىكى سىلىشتۇرمىلاردىن كۆرۈڭ.

قۇرئان كەرىمنىڭ ئايەتلىرى ۋە سۈرىلىرى

1 ـ قۇرئان كەرىمنىڭ 6236 ئايىتى بىلەن قۇرئان كەرىمنىڭ 114 سۈرىسىدىن شەكىللەنگەن سانغا قارايدىغان بولساق تۆۋەندىكى يەتتە خانىلىق سانىنى كۆرىمىز. 114 6236 بۇ ئىككى سانىنىڭ خاھى ئايەت سانىنى ئالدىغا قويۇڭ، خاھى سۈرە سانىنى ئالدىغا قويۇڭ ئوخشاشلا يەنە شۇ يەتتە سانىنىڭ ھەسسىلىكى بولۇپ چىقىدۇ، يەنە بۇ ئىككى سانغا قۇرئان كەرىمنىڭ نازىل قىلىنىش يىل سانىنى قوشۇپ، بۇ سانىنمۇ ئۆزىمىز خالىغانچە يۇقۇرىدا دېيىلگەن ئىككى سانىنىڭ ئالدىغا ياكى كەينىگە قويۇپ

www.munber.org

قارىساقمۇ يەنە شۇ يەتتە سانىنىڭ ھەسسىلىكى بولۇپ چىقىدۇ، بۇلارنىڭ تەپسىلاتىنى تۆۋەندىكى جەدۋەلدىن كۆرۈڭ.

1146236 = 7 × 163748 سۈرە سانى ئالدىغا قويۇلغىنى

6326411 = 7 × 903773 سۈرە سانى كەينىگە قويۇلغىنى

6 +3+ 2+ 6+ 4 + 1 + 1 = 23 سۈرە ، ئايەت، قۇرئان نازىل قىلىنغان **23** قوشۇلمىسى

قۇرئان كەرىمنىڭ ئايەتلىرى ۋە نازىل قىلىنىش يىل سانى

قۇرئان كەرىمنىڭ **6236** ئايىتى بىلەن قۇرئان كەرىم نازىل قىلىنغان **23** يىلنى قوشۇپ، تۆۋەندىكى ئالتە خانىلىق سانىنى تۆزەلەيمىز **23 6236** .

بۇ ئىككى سانىنىڭ خاھى ئايەت سانىنى ئالدىغا قويۇڭ، خاھى نازىل قىلىنىش يىل سانىنى ئالدىغا قويۇڭ ئوخشاشلا بۇلار يەتتە سانىنىڭ ھەسسىلىكى بولۇپ چىقىدۇ، يەنە بۇ ئىككى سانغا قۇرئان كەرىمنىڭ **114** سۈرە سانىنى قوشۇپ بۇ سانىنمۇ ئۆزىمىز خالىغانچە يۇقىرىدا زىكىر قىلىنغان ئىككى سانىنىڭ ئالدىغا ياكى كەينىگە قويۇپ قارىساقمۇ يەنە شۇ يەتتە سانىنىڭ ھەسسىلىكى بولۇپ چىقىدۇ. تەپسىلاتىنى تۆۋەندىكى جەدۋەلدىن كۆرۈڭ.

236236 = 7 × 33748 قۇرئان نازىل قىلىنغان **23** يىل ئالدىغا قۇيۇلغىنى

632632 = 7 × 90376 قۇرئان نازىل قىلىنغان **23** يىل كەينىگە قۇيۇلغىنى

قۇرئان كەرىمنىڭ سۈرىلىرى ۋە نازىل قىلىنىش يىل سانى

قۇرئان كەرىمنىڭ **114** سۈرىسى بىلەن قۇرئان كەرىم نازىل

www.munber.org

قىلىنغان 23 يىلىنى قوشۇپ تۇۋەندىكى بەش خانىلىق سانىنى تۇزۇشكە بولىدۇ 23 114 .

بۇ ئىككى سانىنىڭ خاھى سۈرە سانىنى ئالدىغا قويۇڭ، خاھى نازىل قىلىنىش يىللىق سانىنى ئالدىغا قويۇڭ ئوخشاشلا بۇلار يەتتە سانىنىڭ ھەسسىلىكى بولۇپ چىقىدۇ، يەنە بۇ ئىككى سانغا قۇرئان كەرىمنىڭ 6236 ئايىتىنى قوشۇپ بۇلاردىن شەكىللەنگەن سانىنمۇ ئۆزىمىز خالىغانچە يۇقىرىدا زىكىر قىلىنغان ئىككى سانىنىڭ ئالدىغا ياكى كەينىگە قويۇپ قارىساقمۇ يەنە شۇ يەتتە سانىنىڭ ھەسسىلىكى ئىكەنلىكىنى كۆرۈۋالالايمىز، بۇلارنىڭ تەپسىلاتىنى تۆۋەندىكى جەدۋەلدىن كۆرۈڭ.

23114 = 7 × 3302 قۇرئان نازىل قىلىنغان 23 يىل ئالدىغا قۇيۇلغىنى

41132 = 7 × 5876 قۇرئان نازىل قىلىنغان 23 يىل كەينىگە قۇيۇلغىنى

يۇقىرىدا بايان قىلىنغان ھەقىقەتلەردىن سىرت يۇقىرىقى مەسىلىگە قايتا قارايدىغان بولساق، مەسىلىمىز ئۇچ نۇقتىدىن شەكىللەنگەن بولۇپ بىرىنچى نۇقتا يەتتە خانىلىق سانىدىن تەركىب تاپىدۇ، ئىككىنچى نۇقتا ئالتە خانىلىق سانىدىن تەركىب تاپىدۇ، ئۈچىنچى نۇقتا بەش خانىلىق سانىدىن تەركىب تاپىدۇ، بۇلارنى قۇشۇپ قارايدىغان بولساق، بۇ سانمۇ ھەم يەتتە سانىنىڭ ھەسسىلىكى بولىدۇ.

بىرىنچى نۇقتا (1146236) 7 خانىلىق سانىدىن تەركىب تاپىدۇ.

ئىككىنچى نۇقتا (236236) 6 خانىلىق سانىدىن تەركىب تاپىدۇ.

www.munber.org

ئۈچىنچى نۇقتا (23114) 5 خانىلىق سانىدىن تەركىب تاپىدۇ.

بۇ رەقەملەردىن شەكىللەنگەن سانىنىڭمۇ يەتتە سانىنىڭ ھەسسىلىكى ئىكەنلىكىنى كۆرۈۋالالايمىز.

81 × 7 = 567

قۇرئان كەرىمنىڭ ئايەتلىرى، سۈرىلىرى، ھەتتا نازىل قىلىنغان يىل سانلىرىنىڭ بىر سانغا مۇشۇنداق باغلىنىشلىق بولۇشى بۇ بۈيۈك كىتابنىڭ ھەممە ئىشلارنى پۈختا پىلانلىغۇچى الله نىڭ كىتابى ئىكەنلىكىگە دالالەت قىلماسمۇ ؟

قۇرئان كەرىمنىڭ سۆزلۈكلىرى

بىز بىر باسقۇچ ئىلگىرىلىگەن ھالدا قۇرئان كەرىمنىڭ لەپزىلىرىنى تەھلىل قىلىپ كۆرەيلى، قۇرئان كەرىمنىڭ سۈرىلىرىنىڭ نازىل قىلىنىش تەرتىپى بىز ئوقۇۋاتقان قۇرئان كەرىمنىڭ تەرتىپىدىن ئازراق پەرقلىنىدىغانلىقىنى ھەممىمىز بىلىمىز، بەزىلەر، قۇرئان كەرىم نازىل قىلىنغان تەرتىپى بىلەن ھازىرقى ھالەتتىكى قۇرئان كەرىمنىڭ تەرتىپىنى قىسقىچە تەھلىل قىلىپ كۆرسەك بۇلارنىڭ يەتتە سانغا بىرەر باغلىنىشلىقى بارمۇ - يوق ۋە ياكى بىرەر زىتلىق ئاشكارا بولۇپ قالامدۇ؟ دەپ ئويلىنىپ قېلىشى مۇمكىن. بىزنىڭ بىرىدىغان جاۋابىمىز شۇكى، قۇرئان كەرىمنىڭ نازىل قىلىنىش رەت تەرتىپى ھازىرقى قۇرئان كەرىمنىڭ تەرتىپىدىن پەرقلىنىدۇ، بۇنىڭدىكى ئاساسى سەۋەب قۇرئان كەرىم ئەينى دەۋردىكى جەمئىيەتتە سادىر بولغان ۋەقەلىكلەرنى ھەل قىلىش ئۈچۈن ئەھۋالغا قاراپ، قۇرئان كەرىمنىڭ بەزى ئايەتلىرى بۇرۇن بەزى ئايەتلىرى كېيىن نازىل قىلىنغان، لىكىن ھەر بىر ئايەت، سۈرە نازىل قىلىنغاندا پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام

www.munber.org

ساھابىلىرىغا قايسى ئايەتنى قايسى ئايەتنىڭ باش قىسمىغا ياكى ئاخىرقى قىسمىغا قويۇپ رەتلەشنى كۆرسىتىپ بەرگەن، شۇ ئەھۋاللارغا قاراپ قۇرئان كەرىمنىڭ نازىل قىلىنىشلىرى بولسۇن ۋە ياكى قايتا رەتلىنىشلىرى بولسۇن، ھەممىسى لەۋھۇلمەھفۇزدىكى قۇرئان كەرىمنىڭ تەرتىپى بىلەن ئوخشاش دەپ قارايمىز ھەمدە شۇنداق ئىكەنلىكىگە ئىمان كەلتۈرىمىز، شۇنداق ئىكەن قۇرئان كەرىمنىڭ ھەر بىر ھەرپىنىڭ بىر - بىرىگە باغلىنىشلىق بولۇشى تەبىئى ئەھۋال. خوش، ئۇنداقتا قۇرئان كەرىمنىڭ بىرىنچى سۈزلۈكى بىلەن ئەڭ ئاخىرقى سۈزلۈكىنىڭ ئوتتۇرسىدا بىرەر باغلىنىش بارمۇ - قانداق؟ بۇنى ئىككى خىل نۇقتىدىن تەھلىل قىلىشقا بولىدۇ.

1. قۇرئان كەرىمنىڭ ھازىرقى رەت تەرتىپىدىكى بىرىنچى ۋە ئاخىرقى سۈزلۈك

2. قۇرئان كەرىمنىڭ نازىل قىلىنىش ھالىتىدىكى بىرىنچى ۋە ئاخىرقى سۈزلۈك

بۇنى تۆۋەندىكى قىسقىچە تەھلىلدىن كۆرۈۋالايلى.

قۇرئان كەرىمنىڭ ھازىرقى تەرتىپىدىكى بىرىنچى ۋە ئاخىرقى سۈزلۈك :

قۇرئان كەرىمدە تۇنجى زىكىر قىلىنغان سۈز سۈرە فاتىھەنىڭ بىرىنچى ئايىتى ﴿ بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ ﴾ دىكى ﴿ بِسْمِ ﴾ سۈزىدۇر، قۇرئان كەرىمنىڭ ئەڭ ئاخىرىدا زىكىر قىلىنغان سۈزلۈكى بولسا ناس سۈرىسىنىڭ ئاخىرقى ئايىتى ﴿ مِنَ ٱلْجِنَّةِ وَٱلنَّاسِ ﴾ دىكى ﴿ وَٱلنَّاسِ ﴾ سۈزىدۇر. قۇرئان كەرىمنىڭ بېشىدا تۇنجى زىكىر قىلىنغان سۈز قۇرئان كەرىمدە 22 قېتىم تەكرارلانغان، قۇرئان

www.munber.org

كەرىمنىڭ ئەڭ ئاخىرىدا زىكىر قىلىنغان سۈز قۇرئان كەرىمدە 241 قېتىم تەكرارلانغان.

تۇنجى زىكىر قىلىنغان سۈز ئەڭ ئاخىرىدا زىكىر قىلىنغان سۈز

بسم الله الناس

22 241

بۇلاردىن شەكىللەنگەن سان24122 بولۇپ، بۇ سانمۇ يەتتە سانىنىڭ ھەسسىلىكى.

$3446 \times 7 = 24122$

قۇرئان كەرىمنىڭ نازىل قىلىنغان ھالىتىدىكى بىرىنچى سۈز ۋە ئاخىرقى سۈز :

تۇنجى قېتىم نازىل قىلىنغان سۈز ﴿ ٱقْرَأْ بِٱسْمِ رَبِّكَ ٱلَّذِى خَلَقَ ﴾ ﴿ياراتقان پەۋەردىگارىڭنىڭ ئىسمى بىلەن ئوقۇغىن﴾ (سۈرە ئەلەق 1 - ئايەت) تىكى ﴿ ٱقْرَأْ ﴾ ﴿ئوقۇغىن﴾ دېگەن سۈزدۇر. ئەڭ ئاخىرىدا نازىل قىلىنغان سۈز ﴿ وَٱتَّقُواْ يَوْمًا تُرْجَعُونَ فِيهِ إِلَى ٱللَّهِ ۖ ثُمَّ تُوَفَّىٰ كُلُّ نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿٢٨١﴾ ﴾ ﴿سىلەر شۇنداق بىر كۈندىن (يەنى قىيامەت كۈنىدىن) قورقۇڭلاركى، ئۇ كۈنده سىلەر الله نىڭ دەرگاھىغا قايتۇرىلىسىلەر، ئاندىن ھەر كىشى قىلغان (ياخشى - يامان) ئەمەلىنىڭ نەتىجىسىنى تولۇق كۆرىدۇ، ئۇلارغا زۇلۇم قىلىنمايدۇ (يەنى ياخشى ئەمەلى كېمەيتىلىپ،

www.munber.org

يامان ئەمەلى كۆپەيتىلمايدۇ)﴾ [سۈرە بەقەرە 281 - ئايەت] تىكى ﴿ لَا يُظْلَمُونَ ﴾ ﴿زۇلۇم قىلىنمايدۇ﴾ دېگەن سۆزدۇر. بىز يۇقىرىدىكى قائىدىنى بۇ يەردە تەتبىقلاپ كۆرەيلى. ﴿ئوقۇغىن﴾ دېگەن سۆز قۇرئان كەرىمدە ئۇچ ئورۇندا زىكىر قىلىنىدۇ، ﴿زۇلۇم قىلىنمايدۇ﴾ دېگەن سۆز قۇرئان كەرىمدە 15 ئورۇندا زىكىر قىلىنىدۇ.

ئاخىردا نازىل قىلىغان سۆز تۆنجى نازىل قىلىنغان سۆز

15 3

بۇلاردىن شەكىللەنگەن سان 315 بولۇپ، بۇ سانمۇ يەتتە سانىنىڭ ھەسسىلىكىدۇر.

$45 \times 7 = 315$

يەنە بۇ يەردە شۇنى ئويلىنىشىمىز كېرەككى، ئىسلام دىنىنىڭ تۆنجى نىداسى بولغان ۋەھيي{ئوقۇغىن} دەپ، بىلىم ئېلىشنىڭ نەقەدەر زور ئەھمىيىتى بارلىقىنى بايان قىلىپ نازىل قىلىنغان بولسا، ئىسلامىيەتنىڭ ئەڭ ئاخىرقى نىداسى{زۇلۇم قىلىنمايدۇ} دەپ، زۇلۇم قىلىشنىڭ ھارام ئىكەنلىكىنى، ھەممە ئىشتا ئادىللىق قىلىشنىڭ مۇھىملىقىنى بايان قىلىش بىلەن ئاخىرلاشقانلىقىنى چۈشەنگەن ھەر بىر ئەقىل ئىگىسى شۇنى ھىس قىلىدۇكى، ھەر قانداق جەمئىيەتتىكى قانۇن - ئىنتىزام بىلىم - مەرىپەت بىلەن ئادىللىقنى ئۆزىگە ئۆلچەم قىلمىسا، ئۇنداق جەمئىيەتتىكى قانۇن خەلقە زۇلۇم قىلىدىغان، جاھالەتكە يېتەكلەيدىغان، ئۆزىنىڭ كەلگۈسى ئىستىقبالىنى ۋەيران قىلىدىغان زوراۋان بىر ئامىل بولۇپ قالىدۇ، ئىسلامىيەت نازىل قىلىنغان دەۋرىدىمۇ بۇ ھەقىقەتنى كىشىلەرگە چۈشەندۈرۈش ئۈچۈن تۆنجى ھىدايەت ساداسى ﴿ئوقۇغىن﴾ دىن باشلىنىپ، ئاخىرقى نىداسى

www.munber.org

﴿زۇلۇم قىلىنمايدۇ﴾ ئادىللىق قىلىشقا تەرغىب قىلىش بىلەن ئاخىرلاشقاندۇر.

قۇرئاننىڭ قىيامەت كۈنىگچە ساقلىنىدىغانلىقىغا الله نىڭ بەرگەن ۋەدىسى

الله تائالا قۇرئان كەرىمدە بۇ توغرىدا مۇنداق دەيدۇ:

﴿ إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا ٱلذِّكْرَ وَإِنَّا لَهُۥ لَحَٰفِظُونَ ۝٩ ﴾

﴿قۇرئاننى ھەقىقەتەن بىز نازىل قىلدۇق ۋە چوقۇم ئۇنى قوغدايمىز﴾ - سۈرە ھىجر 9 - ئايەت

يۇقىرىقى ئايەتنىڭ باش قىسمىدىكى ﴿ إِنَّا ﴾ دېگەن سۆز ئۈچ ھەرپتىن شەكىللەنگەن، ئاخىرىدىكى ﴿ لَحَٰفِظُونَ ﴾ دېگەن سۆز ئالتە ھەرپتىن شەكىللەنگەن.

﴿ إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا ٱلذِّكْرَ وَإِنَّا لَهُۥ لَحَٰفِظُونَ ۝٩ ﴾

3 6

بۇلاردىن شەكىللەنگەن سان 63 بولۇپ، بۇ سانمۇ يەتتە سانىنىڭ ھەسسىلىكىدۇر.

$9 \times 7 = 63$

يەيغەمبىرىمىز مۇھەممەد ئەلەيھىسسالامنۇ 63 يىل ئۆمۈر كۆرگەن.

يۇقىرىدىكى ئايەت جەمئى 28 ھەرپتىن شەكىللەنگەن بولۇپ، بۇ

www.munber.org

سانمۇ ھەم يەتتە سانىنىڭ ھەسسىلىكى بولۇپ چىقىدۇ.

$4 \times 7 = 28$

ئەرەب ئېلىپبەسىمۇ ئوخشاشلا **28** ھەرپتىن شەكىللەنگەندۇر، **28** ھەرپتىن شەكىللەنگەن تەل بىلەن قۇرئان كەرىم نازىل قىلىنىپ، شۇ قۇرئان كەرىمنى قىيامەت كۈنىگىچە ھېچقانداق ئۆزگەرتىلىش كىرگۈزۈلمەي قوغدايدىغانلىقى بايان قىلىنغان ئايەتمۇ توپتوغرا **28** ھەرپتىن شەكىللەنگەندۇر، بۇ ئەقىل ئىگىسىنى ئويغا سالماي قالمايدۇ ئەلۋەتتە.

يۇقىرىدىكى ئايەتنىڭ ھەر بىر سۆزلۈكىنىڭ ھەرپلىرىنى ئايرىم يېزىپ قارايدىغان بولساق، تۆۋەندىكى سانلار نامايەن بولىدۇ:

﴿ إِنَّا نَحْنُ نَزَّلْنَا ٱلذِّكْرَ وَإِنَّا لَهُۥ لَحَٰفِظُونَ ۝٩ ﴾

6 2 3 5 1 5 3 3

يۇقىرىقى سۆزلۈكلەرنىڭ ھەرپ سانلىرىنى ئىپادىلەيدىغان رەقەملەردىن بىر سان شەكىللەندۈرسەك، بۇ سان **62315533** بولۇپ، بۇمۇ يەتتە سانىنىڭ ھەسسىلىكىدۇر.

$8902219 \times 7 = 62315533$

يۇقىرىقى ئايەتنىڭ قۇرئان كەرىمنىڭ تۆنجى ئايىتى بىلەن بولغان مۇناسىۋىتى

بىز يۇقىرىدىكى ھېجر سۈرىسىنىڭ **9** - ئايىتى بىلەن سۈرە فاتىھەنىڭ **1** - ئايىتىنى تەھلىل قىلىپ قارايدىغان بولساق، بۇلارنىڭ ئوتتۇرىسىدا ئىنتايىن قويۇق باغلىنىشنىڭ بارلىقىنى

www.munber.org

شۇنداقلا بۇ باغلىنىشنىڭ يەتتە سانى بىلەن ئىنتايىن ئالاقىدار ئىكەنلىكىنى بىلۈالالايمىز، تۆۋەندىكى بىر نەچچە قۇرغا دىققەت قىلايلى:

قۇرئان كەرىمنىڭ باش سۈرىسىنىڭ تۆنجى ئايىتىنىڭ نۇمۇرى **1**. قۇرئان كەرىمنى قىيامەت كۈنىگىچە قوغداشقا ۋەدە بېرىلگەن ئايەتنىڭ نۇمۇرى **9** .

تۆنجى ئايەت نۇمۇرى قوغداشقا ۋەدە بېرىلگەن ئايەت نۇمۇرى

1 9

بۇلاردىن شەكىللەنگەن سان **91** بولۇپ، بۇ سانمۇ يەتتە سانىنىڭ ھەسسىلىكىدۇر.

$13 \times 7 = 91$

ئۈنىڭدىن سىرت، قۇرئان كەرىمنىڭ تۆنجى سۈرىسىنىڭ**1** - ئايىتى جەمئى تۆت سۆزدىن شەكىللەنگەن، قۇرئان كەرىمنى قىيامەت كۈنىگىچە قوغداشقا ۋەدە بېرىلگەن ئايەت بولسا سەككىز سۆزدىن شەكىللەنگەن.

تۆنجى ئايەت قوغداشقا ۋەدە بېرىلگەن ئايەت

4 سۆز **8** سۆز

بۇلادىن شەكىللەنگەن سان **84** بولۇپ، بۇ سانمۇ يەتتە سانىنىڭ ھەسسىلىكىدۇر.

$12 \times 7 = 84$

﴿ بِسْمِ ٱللَّهِ ﴾ بىلەن قۇرئان قوغدىلىشقا ۋەدە بېرىلگەن ئايەتنىڭ سۈرە نۇمۇرى ۋە ئايەت نۇمۇرىنىڭ باغلىنىشى

www.munber.org

﴿ بِسۡمِ ٱللَّهِ ﴾ بولسا قۇرئان كەرىمدىكى بىرىنچى سۈرىنىڭ بىرىنچى ئايىتىدۇر، قۇرئان قوغدىلىشقا ۋەدە بېرىلگەن ئايەت بولسا 15 - سۈرىنىڭ 9 - ئايىتىدۇر.

تۆنجى ئايەت قوغداشقا ۋەدە بېرىلگەن ئايەت

سۈرە نۇمۇرى ئايەت نۇمۇرى سۈرە نۇمۇرى ئايەت نۇمۇرى

9 15 1 1

بۇلارنى قوشقاندىن كېيىن شەكىللەنگەن سان 91511 بولۇپ، بۇ سانمۇ يەتتە سانىنىڭ ھەسسىلىكىدۇر.

$$13073 \times 7 = 91511$$

قۇرئان قوغدىلىشقا ۋەدە بېرىلگەن ئايەت بىلەن قۇرئان كەرىمنىڭ ئومۇمىي ئايەت نۇمۇرلىرىنىڭ باغلىنىشى

قۇرئان كەرىم جەمئى 6236 ئايەتتۇر، قۇرئان كەرىم قوغدىلىشقا ۋەدە بېرىلگەن ئايەتنىڭ نۇمۇرى بولسا 9 .

قۇرئاننىڭ جەمئى ئايىتى قوغداشقا ۋەدە بېرىلگەن ئايەت نۇمۇرى

9 6236

بۇلاردىن شەكىللەنگەن سان 96236 بولۇپ، بۇ سانمۇ يەتتە سانىنىڭ ھەسسىلىكىدۇر.

$$1964 \times 7 \times 7 = 96236$$

قۇرئان كەرىم قوغدىلىشقا ۋەدە بېرىلگەن ئايەت بىلەن قۇرئان كەرىمنىڭ ئومۇمىي سۈرىلىرىنىڭ باغلىنىشى

قۇرئان كەرىم جەمى 114 سۈرەدۇر ، قۇرئان كەرىم قوغدىلىشقا ۋەدە بېرىلگەن ئايەت نۇمۇرى 9 - دۇر

www.munber.org

قۇرئاننىڭ سۈرە سانى قوغدىلىشقا ۋەدە بېرىلگەن ئايەت نۇمۇرى

9 114

بۇلاردىن شەكىللەنگەن سان 9114 بولۇپ، بۇ سانمۇ يەتتە سانىنىڭ ھەسسىلىكىدۇر.

$$186 \times 7 \times 7 = 9114$$

خوش ئەقلىمەن قېرىندىشىم، قۇرئان كەرىمنىڭ قىيامەت كۈنىگىچە قوغدىلىدىغانلىقى بايان قىلىنغان بىر ئايەتنىڭ قۇرئان كەرىمنىڭ ئومۇمىي سۈرىلىرى، ئومۇمىي ئايەتلىرى بىلەن، ھەتتاكى قۇرئان كەرىمنىڭ باش سۈرىسى ۋە باش ئايىتى بىلەن شۇنداق باغلىنىشلىق بولۇپ قېلىشى سىزچە پەقەت بىر تاسادىپىيلىقتىن ئىبارەتمىدۇ؟ ياكى بۇنىڭدا پۈتۈن كائىناتنى پۈختىلىق بىلەن ياراتقان بۈيۈك زاتنىڭ بىرەر ھىكمىتى بارمىدۇ؟ ياكى سىزچە بۇنى ماتېماتىكىدىن ھەتتا خەت يېزىشتىنمۇ ساۋادى بولمىغان بىر پەيغەمبەر تۇزۇپ چىققانمىدۇ؟ ئەقلىمەن ئىنسان، ئەقلىڭىزنى ئىشلىتىپ كۆرۈڭ، يەنە بىر ھەقىقەتنى تەكرارلايمىز، تاسادىپىيلىق كۆز قارىشى بىلەن قارىماقچى بولسىڭىز شۇنى ئۇچۇق بىلىشىڭىز كېرەككى، بىرەر ئىشنىڭ تاسادىپىيلىقتىن ھاسىل بولۇپ قېلىش ئېھتىماللىقى مىڭدىن بىر پىرسەنت بولىدۇ. قۇرئان كەرىمنىڭ ھەر بىر ئايىتى، ھەر بىر سۈرىسى، ھەتتا مۇشۇ قۇرئان كەرىم قوغدىلىشقا ۋەدە بېرىلگەن بىر ئايەتنىڭ قۇرئان كەرىمنىڭ ھەر بىر سۈرە ۋە ھەر بىر ئايەتلىرىغچە باغلىنىشلىق بولۇپ قېلىشى سىزنىڭچە مۇشۇنداق مىڭدىن بىر پىرسەنت بولىدىغان تاسادىپىيلىقتىنمىدۇ؟ ئويلاپ كۆرۈڭ، الله سىزگە ئەقىلنى ئويلىنىشقا، تەپەككۇر قىلىشقا، بىرەر نەرسىنى چۈشىنىشكە، ئۆزىنىڭ بۈيۈكلىكىنى ئىدراك قىلىشقا، ئۆزىگە تائەت - ئىبادەت قىلىشقا ھەمدە شۇنىڭ تۈرتكىسى ئاستىدا ئۆز ئىلاھىنىڭ

www.munber.org

زېمىندىكى خەلىقلىكىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، زېمىننى گۈللەندۈرۈش ئۈچۈن ئىشلىتىشكە بېرىلگەن سۈۋغىسى، ئامانەتكە ۋاپا قىلىش ئەقىللىق ئىنسانىڭ ئىشىدۇر.

﴿بەندىمىز (مۇھەممەد ئەلەيھىسسالام) گە بىز نازىل قىلغان قۇرئاندىن شەكلەنسىزلار، قۇرئانغا ئوخشاش بىرەر سۈرىنى مەيدانغا چىقىرىپ بېقىڭلار، (قۇرئانغا تەئەررۇز قىلىشقا) الله تىن باشقا يارده‌مچىلارنىڭ هەممىسىنى (يارده‌مگە) چاقىرىڭلار، (قۇرئان ئىنسانىڭ سۆزى دېگەن گېپىڭلاردا) راستچىل بولساڭلار. ئەگەردە مۇنداق قىلالمىساڭلار ـ هەرگىزمۇ قىلالمايسىلەر ـ كافىرلار ئۈچۈن تەييارلانغان، ئىنسان ۋە تاشلار يېقىلغۇ بولىدىغان دەۋزەختىن ساقلىنىڭلار﴾ ـ سۈرە بەقەرە 23 ـ 24 ئايەتلەر

﴿پەرۋەردىگارىمىز! بىزنى هىدايەت قىلغىنىڭدىن كېيىن دىللىرىمىزنى توغرا يولدىن بۇرىۋەتمىگىن، بىزگە دەرگاهىڭدىن رەهمەت بېغىشلىغىن، شۈبهىسىزكى، سەن (بەندىلىرىڭگە ئاتالارنى) بەكمۇ بېغىشلىغۇچىسەن﴾ ـ سۈرە ئال ئىمران 8 ـ ئايەت

www.munber.org

ئىككىنچى باب

قۇرئاننىڭ تۇنجى ئايىتى توغرىسىدا قىسقىچە تەھلىل

ـ سۈرە فاتىهە قۇرئان كەرىمنىڭ بىرىنچى سۈرىسى

ـ سۈرە فاتىهىنىڭ تۇنجى ئايىتى ﴿ بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ ﴾

ـ بۇ ئايەت تۆت سۆز، 19 هەرپتىن شەكىللەنگەن بولۇپ، بۇ 19 هەرپ ئىچىدىن تەكرار زىكىر قىلىنغان هەرپلەرنى چىقىرىۋەتسەك 10 هەرپ قالىدۇ.

ـ 19 هەرپ ئىچىدە تۇلۇق تەلەپپۇز قىلىنىدىغىنى 18 هەرپ.

ـ بۇ ئايەتتىكى تۆت سۆزنىڭ قۇرئان كەرىمدە زىكىر قىلىنىش ئەھۋالى:

﴿ بِسْمِ ﴾ دېگەن سۆز قۇرئان كەرىمدە 22 قېتىم زىكىر قىلىندۇ .

﴿ ٱللَّهِ ﴾ دېگەن سۆز قۇرئان كەرىمدە 2699 قېتىم زىكىر قىلىندۇ .

﴿ ٱلرَّحْمَٰنِ ﴾ دېگەن سۆز قۇرئان كەرىمدە 57 قېتىم زىكىر

www.munber.org

قىلىندۇ .

﴿ ٱلرَّحِيمِ ﴾ سۆزى قۇرئان كەرىمدە 115 قېتىم زىكىر قىلىندۇ .

قۇرئان كەرىمنىڭ تۇنجى سۈرىسىنىڭ تۇنجى ئايىتى ﴿ بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ ﴾ {ناھايىتى شەپقەتلىك ۋە مېھرىبان اللە نىڭ نامى بىلەن باشلايمەن.} (سۈرە فاتىھە1 ـ ئايەت) بولۇپ، بۇ ئايەتتە تۆت سۆز

﴿ بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ ﴾

1 1 1 1

ۋە 19 ھەرپ بار.

﴿ بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ ﴾

6 6 4 3

بۇلاردىن شەكىللەنگەن سان 6643 بولۇپ، بۇمۇ يەتتە سانىنىڭ ھەسسىلىكىدۇر.

949 × 7 = 6643

يۇقىرىقى ئايەت نىڭ تۇنجى سۆزلۈكى ﴿ بِسۡمِ ﴾ قۇرئان كەرىمدە 22 ئورۇندا زىكىر قىلىنغان، ئاخىرقى سۆزلۈكى 115 ئورۇندا زىكىر قىلىنغان.

www.munber.org

﴿ بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ ﴾

115 22

بۇلاردىن كېيىن شەكىللەنگەن سان 11522 مۇ يەتتە سانىنىڭ ھەسسىلىكىدۇر.

1646 × 7 = 11522

قۇرئان كەرىمنىڭ بىرىنچى ئايىتى بىلەن ئەڭ ئاخىرقى ئايىتى ئوتتۇرىسىدىكى باغلىنىش

بىرىنچى ھەقىقەت: قۇرئان كەرىمنىڭ تۇنجى ئايىتى ﴿ بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ ﴾ بولۇپ، بۇ سۈرە فاتىھەنىڭ 1 ـ ئايىتى، تۆت سۆزدىن تەركىب تاپقان. قۇرئان كەرىمنىڭ ئەڭ ئاخىرقى ئايىتى {الناس} سۈرىسىنىڭ 6 ـ ئايىتى بولۇپ، بۇمۇ تۆت سۆزدىن تەركىب تاپقان.

تۇنجى ئايەت قۇرئاننىڭ ئەڭ ئاخىردىكى ئايەت

ئايەت نۇمۇرى سۆز سانى ئايەت نۇمۇرى سۆز سانى

4 1 4 6

بۇلاردىن شەكىللەنگەن سان 4641 بولۇپ، بۇمۇ يەتتە سانىنىڭ ھەسسىلىكىدۇر.

663 × 7 = 4641

www.munber.org

ئىككىنچى ھەقىقەت: يۇقىرىدا بايان قىلىنغان سۆزلۈك سانى بىلەن ئايەت سانىغا سۈرە سانىنى قوشۇپ شەكىللەنگەن سانغا قارىساق، يەتتە سانىنىڭ ھەسسىلىكى ئىكەنلىكىنى كۆرۈۋالالايمىز.

تۇنجى ئايەت قۇرئان نىڭ ئاخىرىدىكى ئايەت

سۈرە ئايەت سۆز سۈرە ئايەت سۆز

4 1 1 4 6 114

بۇلاردىن شەكىللەنگەن سان 46114411 بولۇپ، بۇ سانمۇ يەتتە سانىنىڭ ھەسسىلىكىدۇر.

6587773 × 7 = 46114411

ئۇچىنچى ھەقىقەت: يۇقىرىدا بايان قىلىنغان سۆزلۈك سانى بىلەن ئايەت سانى ۋە سۈرە سانىغا بۇ ئىككى ئايەتنىڭ ھەرپ سانىنى قوشۇپ شەكىللەنگەن سانغا قارايدىغان بولساق، يەنىلا يەتتە سانىنىڭ ھەسسىلىكى ئىكەنلىكىنى كۆرۈۋالالايمىز.

قۇرئاننىڭ تۇنجى ئايىتى قۇرئاننىڭ ئاخىرقى ئايىتى

سۈرە ئايەت سۆز ھەرپ * سۈرە ئايەت سۆز ھەرپ

6 114 19 4 1 1 13 4

بۇلاردىن شەكىللەنگەن سان 134611419411 مۇ يەتتە سانىنىڭ ھەسسىلىكى.

19230202773 × 7 = 134611419411

تۆتىنچى ھەقىقەت: بىز بۇ يەردە يەنە شۇنى ئوقۇرمەنلەرنىڭ سەمىگە سالىمىزكى، قۇرئان كەرىمنىڭ ھەر بىر سۈرە، ئايەت، ھەرپلىرىگىچە ئاجايىپ ھەيران قالارلىق مۆجىزىلەرنى ئۆز ئىچىگە ئالغان بولۇپ، قۇرئان كەرىمنىڭ ئومۇمىي گەۋدىسى ھەتتا قۇرئان

www.munber.org

كەرىمدە شەكىللەنگەن ھەر بىر ھەرپىنىڭ ئۆزىنى مۇستەقىل بىر مۆجىزە دىسەك ھەرگىز مۇبالىغە قىلغان بولمايمىز. بىز يەنە شۇنى بىلىشىمىز كېرەككى، قۇرئان كەرىمنىڭ تۇنجى ئايىتى بىرىنچى سۈرىنىڭ بىرىنچى ئايىتى بولۇپ، ئۇ تۆت سۆز ۋە 19 ھەرپتىن شەكىللەنگەن. بولۇپ بۇلاردىن شەكىللەنگەن سانىنىڭ يەتتە سانى بىلەن باغلىنىشلىق بولۇشىنىڭ ئۆزى ئىنسانىنى ھەيران قالدۇرىدىغان بىر مۆجىزىدۇر.

سۈرە ئايەت سۆزلۈك سانى ھەرپلىرى

1 19 4 1

بۇلاردىن شەكىللەنگەن سان 19411 بولۇپ، بۇمۇ يەتتە سانىنىڭ ھەسسىلىكىدۇر.

2773 × 7 = 19411

بەشىنچى ھەقىقەت: قۇرئان كەرىمنىڭ ئەڭ ئاخىرقى ئايىتىنى تەھلىل قىلىپ قارىساق، بۇنىڭدىمۇ قۇرئان كەرىمنىڭ تۇنجى سۈرىسىنىڭ تۇنجى ئايىتىدە بايان قىلىنغان ھەقىقەتلەرنىڭ تەكرارلانغانلىغىنى كۆرىمىز.

ئاخىرقى سۈرە ئايەت سۆزلۈك ھەرپلىرى

13 4 6 114

بۇلاردىن شەكىللەنگەن سان 1346114 بولۇپ، بۇ سانمۇ يەتتە سانىنىڭ ھەسسىلىكىدۇر.

192302 × 7 = 1346114

ئالتىنچى ھەقىقەت: ﴿ بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ ﴾ 19 ھەرپتىن تەركىب تاپقان بولۇپ، بۇلارنىڭ ئىچىدىن تەكرار تىلغا

www.munber.org

ئىلىنمىغانلىرى **10** ھەرپ، بۇ **10** ھەرپنى {بسم الله} دا تىلغا ئىلىنىش قېتىم سانىنىڭ ئاز - كۆپلىكى بويىچە تەرتىپكە تىزساق تۆۋەندىكىدەك بولىدۇ.

1- {بسم الله}دە (ل) ھەرپى 4 قېتىم تەكرارلانغان.
2- {بسم الله} دە{ ا } ھەرپى 3 قېتىم تەكرارلانغان .
3- {بسم الله } دە { م } ھەرپى 3 قېتىم تەكرارلانغان.
4- {بسم الله}دە { ر } ھەرپى 2 قېتىم تەكرارلانغان .
5 - {بسم الله}دە { چ } ھەرپى **2** قېتىم تەكرارلانغان .
6- {بسم الله}دە { ب } ھەرپى 1 قېتىم تەكرارلانغان .
7- {بسم الله}دە { س } ھەرپى 1 قېتىم تەكرارلانغان .
8- {بسم الله}دە { ھ } ھەرپى 1 قېتىم تەكرارلانغان .
9- {بسم الله}دە { ن } ھەرپى 1 قېتىم تەكرارلانغان .
10- {بسم الله}دە { ي } ھەرپى 1 قېتىم تەكرارلانغان .

بۇلارنىڭ ھەرپلەرنىڭ تەكرارلىنىش تەرتىپى بىلەن تىزىپ قارايدىغان بولساق: تۆۋەندىكى جەدۋەلنى كۆرىمىز :

ل م ا ر چ ب س ھ ن ي

1 1 1 1 1 2 2 3 3 4

بۇلاردىن شەكىللەنگەن سان **1111122334** بولۇپ، بۇ سانمۇ يەتتە سانىنىڭ ھەسسىلىكىدۇر.

$$158731762 \times 7 = 1111122334$$

سەككىزىنچى ھەقىقەت: قۇرئان كەرىمنىڭ تۇنجى ئايىتىنى سۆزلەرگە ئايرىپ، ھەر بىر سۆزنىڭ ھەرپىنى ئۆز ئالدىغا ئايرىم

www.munber.org

ساناپ، بۇلاردىن شەكىللەنگەن مەيلى قايسى يۆنىلىش بويىچە قوشۇپ قارىمايلى، يەنىلا يەتتە سانىنىڭ ھەسسىلىكى بولۇپ چىقىدۇ.

سۆزلەرگە ئايرىلغاندىن كېيىن ھەرپ سانلىرىنى ئوڭ يۆنىلىش بويىچە قوشساق:

﴿ بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ ﴾

19 13 7 3

شەكىللەنگەن سان **191373** بولۇپ، بۇ سانمۇ يەتتە سانىنىڭ ھەسسىلىكىدۇر.

$$27339 \times 7 = 191373$$

سۆزلەرگە ئايرىلغاندىن كېيىن ھەرپ سانلىرىنى تەتۈر يۆنىلىش بويىچە قوشساق:

﴿ بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ ﴾

6 12 16 19

شەكىللەنگەن سان **6121619** بولۇپ، بۇ سانمۇ يەتتە سانىنىڭ ھەسسىلىكىدۇر.

$$874517 \times 7 = 6121619$$

توققۇزىنچى ھەقىقەت: قۇرئان كەرىمنىڭ ئەڭ ئاخىرقى ئايىتىنى تەھلىل قىلىپ قارايدىغان بولساق، قۇرئان كەرىمنىڭ تۇنجى ئايىتىدە قانداق ھەقىقەتلەر نامايەن بولغان بولسا قۇرئان كەرىمنىڭ ئەڭ ئاخىرقى ئايىتىدىمۇ ئوخشاشلا ھەقىقەتلەر نامايەن بولىدۇ.

www.munber.org

مەسىلەن، بۇلارنىڭ سىلىشتۇرمىسىغا قاراپ باقايلى: قۇرئان كەرىمنىڭ ئەڭ ئاخىرقى ئايىتى الله تائالانىڭ ﴿مِنَ الجِنَّةِ والنَّاسِ﴾ دېگەن سۆزىدۇر. بۇ ئايەتتىكى ئىلىپبە ھەرپلىرىنى ئاز - كۆپ زىكىر قىلىنغانلىقىغا قاراپ رەتكە تۇرغۇزۇپ قاراپ باقايلى:

1 - ﴿ مِنَ ٱلْجِنَّةِ وَٱلنَّاسِ ﴾ دە {ئەلىف} ھەرپى 3 قېتىم زىكىر قىلىنغان.

2 - ﴿ مِنَ ٱلْجِنَّةِ وَٱلنَّاسِ ﴾ دە {النون} ھەرپى 3 قېتىم زىكىر قىلىنغان.

3 - ﴿ مِنَ ٱلْجِنَّةِ وَٱلنَّاسِ ﴾ دە {لام} ھەرپى 2 قېتىم زىكىر قىلىنغان.

4 - ﴿ مِنَ ٱلْجِنَّةِ وَٱلنَّاسِ ﴾ دە {مىم} ھەرپى 1 قېتىم زىكىر قىلىنغان.

5 - ﴿ مِنَ ٱلْجِنَّةِ وَٱلنَّاسِ ﴾ دە {جىم} ھەرپى 1 قېتىم زىكىر قىلىنغان.

6 - ﴿ مِنَ ٱلْجِنَّةِ وَٱلنَّاسِ ﴾ دە {الھائ} ھەرپى 1 قېتىم زىكىر قىلىنغان.

7 - ﴿ مِنَ ٱلْجِنَّةِ وَٱلنَّاسِ ﴾ دە {الواو} ھەرپى 1 قېتىم زىكىر

www.munber.org

قىلىنغان.

8 - ﴿ مِنَ ٱلْجِنَّةِ وَٱلنَّاسِ ﴾ دە {السين} ھەرپى 1 قېتىم زىكىر قىلىنغان .

بۇلاردىن شەكىللەنگەن سان 11111233 بولۇپ، بۇ سانمۇ يەتتە سانىنىڭ ھەسسىلىكىدۇر.

1587319 × 7 = 11111233

ئونىنچى ھەقىقەت: قۇرئان كەرىمنىڭ ئەڭ ئاخىرقى ئايىتىنى سۆزلۈكلەرگە ئايرىپ قارساق، تۆۋەندىكى تەرتىپنى كۆرىمىز:

﴿ مِنَ ٱلْجِنَّةِ وَٱلنَّاسِ ﴾

5 1 5 2

بۇلاردىن شەكىللەنگەن سان 5152 بولۇپ، بۇ سانمۇ يەتتە سانىنىڭ ھەسسىلىك سانىدۇر.

736 × 7 = 152

قۇرئان كەرىمنىڭ تۇنجى ئايىتى ۋە قۇرئان كەرىمنىڭ بەزى سۈرىلىرىنىڭ باش قىسمىدىكى ئۇزۇك ھەرپلەر

قۇرئان كەرىمنىڭ تۇنجى سۈرىسى بولغان فاتىھە{بسم الله} بىلەن باشلانغان، قۇرئان كەرىمدىكى تۇنجى ئۇزۇك ھەرپلەر بىلەن باشلانغان سۈرە سۈرە بەقەرە بولۇپ، بۇ سۈرە {الم} سۆزى بىلەن باشلانغان. بىز تۆۋەندە بۇ ئىككى ئايەتنىڭ ئوتتۇرىسىدىكى باغلىنىشلارنى بايان قىلىش بىلەن بىرگە بۇلاردىن نامايەن بولغان

www.munber.org

سانلارنىڭ يەنىلا يەتتە سانىغا باغلىنىشلىق ئىكەنلىكىنى قېرىنداشلىرىمىزغا چۈشەندۈرۈپ ئۆتمەكچىمىز.

بىرىنچى ھەقىقەت: قۇرئان كەرىمنىڭ ئىككىنچى سۈرىسى بولغان سۈرە بەقەرە يۇقىرىدا بايان قىلغىنىمىزدەك {الم} دىن، يەنى ئەلىف، لام، مىم ئۈچ ھەرپتىن تەركىب تاپقان. بۇ ئۈچ ھەرپ ئوخشاشلا قۇرئان كەرىمنىڭ تۇنجى سۈرىسىنىڭ تۇنجى ئايىتىدە تەكرار زىكىر قىلىنغاندۇر.

الف ھەرپى لام ھەرپى مىم ھەرپى

3 4 3

بۇلاردىن شەكىللەنگەن سان 343 بولۇپ، بۇ سانمۇ يەتتە سانىنىڭ ھەسسىلىكى سانىدۇر.

$$7 \times 7 \times 7 = 343$$

ئىككىنچى ھەقىقەت: قۇرئان كەرىمنىڭ باش سۈرىسىنىڭ بىرىنچى ئايىتى تۆت سۆزلۈكتىن تۈزۈلگەن، قۇرئان كەرىمدىكى تۇنجى ئۇزۇك ھەرپ بىلەن باشلانغان سۈرە سۈرە بەقەرە بولۇپ، بۇ سۈرىنىڭ بىرىنچى ئايىتى بىر سۆزدىن تەركىب تاپقان.

قۇرئانىنىڭ تۇنجى ئايىتى تۇنجى ئۇزۇك ھەرپ بىلەن باشلانغان سۈرىنىڭ تۇنجى ئايىتى

ئايەت نۇمۇرى سۆزلۈكلىرى ئايەت نۇمۇرى سۆزلۈكلىرى

1 4

بۇلاردىن شەكىللەنگەن سان 14 بولۇپ، بۇ سانمۇ يەتتە سانىنىڭ كۆپەيتىلمىسىدۇر.

ئۈچىنچى ھەقىقەت: ﴿ بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ ﴾ سۈرە فاتىھەنىڭ بىرىنچى ئايىتى بولۇپ، تۆت سۆزلۈكتىن تەركىب تاپقان،

www.munber.org

{الم} سۈرە بەقەرەنىڭ بىرىنچى ئايىتى بولۇپ، بىر سۆزدىن تەركىب تاپقان.

قۇرئانىنىڭ تۇنجى ئايىتى ئۇزۇك ھەرپ بىلەن باشلانغان سۈرىنىڭ تۇنجى ئايىتى

ئايەت نۇمۇرى سۆزلۈكلىرى ئايەت نۇمۇرى سۆزلۈكلىرى

1 1 4 1

بۇلاردىن شەكىللەنگەن سان 1141 بولۇپ، بۇ سانمۇ يەتتە سانىنىڭ كۆپەيتمىسىدۇر.

$$163 \times 7 = 1141$$

تۆتىنچى ھەقىقەت: {بسم الله} سۈرە فاتىھەنىڭ بىرىنچى ئايىتى بولۇپ، بۇ ئايەت تۆت سۆز، 19 ھەرپتىن تەركىب تاپقان، {الم} ئۇزۇك ھەرپلەر بىلەن باشلانغان تۇنجى سۈرىنىڭ بىرىنچى ئايىتى بولۇپ، بۇ ئايەت بىر سۆز، ئۈچ ھەرپتىن تەركىب تاپقان.

قۇرئانىنىڭ تۇنجى ئايىتى ئۇزۇك ھەرپ بىلەن باشلانغان سۈرىنىڭ تۇنجى ئايىتى

ئايەت سۆزلۈك ھەرپلىرى ئايەت سۆزلۈك ھەرپلىرى

3 1 1 19 4 1

بۇلاردىن شەكىللەنگەن سان 3111941 بولۇپ، بۇ سانمۇ يەتتە سانىنىڭ كۆپەيتمىسىدۇر.

$$4444563 \times 7 = 31111941$$

بەشىنچى ھەقىقەت: {بسم الله} قۇرئان كەرىمنىڭ بىرىنچى سۈرىسىنىڭ بىرىنچى ئايىتىدۇر، {الم} قۇرئان كەرىمنىڭ ئىككىنچى سۈرىسىنىڭ بىرىنچى ئايىتىدۇر.

www.munber.org

﴿ بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ ﴾ ﴿ الٓمٓ ﴾

1 ـ سۈرە 2 ـ سۈرە

بۇلاردىن شەكىللەنگەن سان 21 بولۇپ، بۇ سانمۇ يەتتە سانىنىڭ كۆپەيتىلمىسىدۇر.

ئالتىنچى ھەقىقەت: {بسم الله} قۇرئان كەرىمنىڭ تۇنجى سۈرىسىنىڭ تۇنجى ئايىتىدۇر، {الم} قۇرئان كەرىمنىڭ ئىككىنچى سۈرىسىنىڭ بىرىنچى ئايىتىدۇر.

قۇرئاندىكى تۇنجى ئايەت ئۇزۇك ھەرپ بىلەن باشلانغان تۇنجى سۈرە

سۈرە ئايەت	سۈرە ئايەت
1	1
2	1

بۇلاردىن شەكىللەنگەن سان 1211 بولۇپ، بۇ سانمۇ يەتتە سانىنىڭ كۆپەيتىلمىسىدۇر.

$$173 \times 7 = 1211$$

قۇرئان كەرىمدىكى "بسم الله" ھەققىدە يەنە بىر نەچچە ھەقىقەت

بىرىنچى ھەقىقەت: ﴿ بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ ﴾ قۇرئان كەرىمدە 114 قېتىم زىكىر قىلىنغان بولۇپ، بۇنىڭ ئىچىدىن 112 قېتىمدا قۇرئان كەرىمنىڭ ئاساسى ئايىتى قاتاردا ئايەت نۇمۇرى قويۇلمىغان، پەقەت سۈرە فاتىھەنىڭ 1 ـ ئايىتى ۋە نەمل سۈرىسىنىڭ

www.munber.org

30 ـ ئايىتىدە{بسم الله} مۇستەقىل ئايەت ھېسابلىنىپ، ئايەت نۇمۇرى قويۇلغان. بۇلاردىن شەكىللەنگەن سان 301 بولۇپ، بۇ سانمۇ يەتتە سانىنىڭ كۆپەيتىلمىسىدۇر.

$$43 \times 7 = 301$$

ئىككىنچى ھەقىقەت: {بسم الله} ئايەت شەكلىدە ھېسابلانغان سۈرە فاتىھە بىلەن نەمل سۈرىسىنىڭ ئوتتۇرىسىدىكى سۈرە ۋە ئايەت سانى بىلەن بولغان باغلىنىشلارغا قاراپ باقايلى.

سۈرە فاتىھە نەمل سۈرىسى

سۈرە نۇمۇرى ئايەت سانى سۈرە نۇمۇرى ئايەت سانى

1 7 27 93

بۇلاردىن شەكىللەنگەن سان 719327 بولۇپ، بۇمۇ يەتتە سانىنىڭ كۆپەيتىمىسىدۇر.

$$133253 \times 7 = 932771$$

ئۈچىنچى ھەقىقەت: نەمل سۈرىسى قۇرئان كەرىمدىكى{بسم الله} تەكرار زىكىر قىلىنغان بىردىن ـ بىر سۈرە، بىز بۇ سۈرىنىڭ 1 ـ ئايىتى بىلەن ئاخىرقى ئايىتىنىڭ ئوتتۇرىسىدىكى باغلىنىشلارغا قاراپ باقايلى.

سۈرىنىڭ باش ئايەت نۇمۇرى سۈرىنىڭ ئاخىرقى ئايەت نۇمۇرى

1 93

بۇلاردىن شەكىللەنگەن سان 931 بولۇپ، بۇ سانمۇ يەتتە سانىنىڭ كۆپەيتىلمىسىدۇر.

$$19 \times 7 \times 7 = 931$$

ھەممە نەرسىنى بىھىساب ھېكمەت بىلەن ياراتقان الله غا ھەمدۇ ـ

www.munber.org

سانالار بولسۇن! دوستۇم، {بسم الله} تەكرار زىكىر قىلىنغان سۈرىنىڭ باش ۋە ئاخىرقى ئايەت سانلىرىدىن تۈزۈلگەن سان دەل {بسم الله} نىڭ ھەرپ سانى 19 نى ئىككى قېتىم يەتتە سانغا كۆپەيتكەندىكى ساندىن ئىبارەت. بۇ سىزنى ئويغا سالمىدىمۇ؟

تۆنجى سۈرە ۋە ئاخىرقى سۈرىنىڭ باشلانمىسى

قۇرئان كەرىمنىڭ تۆنجى سۈرىسى تۆۋەندىكى ئايەت بىلەن باشلىنىدۇ.

﴿ بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ ۝١ ٱلْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ۝٢ ﴾

قۇرئان كەرىمنىڭ ئاخىرقى سۈرىسى تۆۋەندىكى ئايەت بىلەن باشلىنىدۇ.

﴿ بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ ٱلنَّاسِ ۝١ ﴾

بىز تۆۋەندە بۇ ئىككى ئايەتنىڭ باش سۆزلۈكى بىلەن ئاخىرقى سۆزلۈكى ئوتتۇرىسىدىكى ماتېماتىكىلىق ئىلمىي ھەقىقەتلەرنى قىسقىچە بايان قىلىپ ئۆتەمكچىمىز.

قۇرئان كەرىمنىڭ بىرىنچى سۈرىسىنىڭ بىرىنچى ئايىتىنىڭ باش سۆزلۈكى بولغان {بسم} قۇرئان كەرىم ئايەتلىرىدە 22 قېتىم زىكىر قىلىنغان بولسا، ﴿ ٱلرَّحِيمِ ﴾ دېگەن سۆز قۇرئان كەرىمدە 115 قېتىم زىكىر قىلىنغاندۇر. قۇرئان كەرىمنىڭ بىرىنچى سۈرىسىنىڭ 2

www.munber.org

- ئايىتى ﴿ ٱلْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ۝٢ ﴾ نىڭ باش سۆزلۈكى ﴿ ٱلْحَمْدُ ﴾ قۇرئان كەرىمدە 38 قېتىم زىكىر قىلىنغان بولسا، ﴿ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴾ دېگەن سۆز قۇرئان كەرىمدە 73 قېتىم زىكىر قىلىنغان.

بىز تۆۋەندە بايا تىلغا ئېلىنغان 22، 115، 38، 73 لەرنىڭ ئارسىدىكى باغلىنىشلارغا قاراپ باقايلى:

بىرىنچى: يۇقىرىدا بايان قىلىپ ئۆتكىنىمىزدەك، {بسم} قۇرئان كەرىمدە 22 قېتىم زىكىر قىلىنغان بولسا، ﴿ ٱلرَّحِيمِ ﴾ 115 قېتىم زىكىر قىلىنغان.

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحِيمِ

22 115

بۇلاردىن ھاسىل بولغان سان 11522 بولۇپ، بۇ سانمۇ يەتتە سانىنىڭ ھەسسىلىك سانى.

$$1646 \times 7 = 11522$$

ئىككىنچى: ﴿ ٱلْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴾ ئايىتىنىڭ باش سۆزلۈكى قۇرئان كەرىمدە 38 قېتىم زىكىر قىلىنغان بولسا، ئاخىرقى سۆزلۈكى 73 قېتىم زىكىر قىلىنغان.

ٱلْحَمْدُ ٱلْعَٰلَمِينَ

www.munber.org

73 38

بۇلاردىن شەكىللەنگەن سان 7338 بولۇپ، بۇ سانىنى تەتۇر يۆنىلىش بويىچە ئوقۇساق 8337 بولۇپ چىقىدۇ. بۇ سانمۇ يەتتە سانىنىڭ ھەسسىلىكىدۇر.

$$1191 \times 7 = 8337$$

بەزىلەر، ھەممە سانىنى ئوڭ تەرەپتىن ئوقۇپ، قوشۇپ قارىغان ئىدۇق، بۇ قېتىمقى سانىنى سول تەرەپتىن قوشۇپ ھېسابلىشىمىزدىكى سەۋەب نېمە؟ دەپ سورىشى مۇمكىن. يۇقىرىقى ئايەتلەرگە قاراپ تەھلىل قىلىپ كۆرەيلى: {بسم الله} دا، الله تائالانىڭ {ئەررەھمەھ} (شەپقەت) سۈپىتى بولۇپ، بۇ {شەپقەت قىلىش} ياراتقۇچى تەرەپتىن مەخلۇقاتلىرى ئۈچۈن بولىدۇ، ئەمما ٱلْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ دىكى ٱلْحَمْدُ (ياراتقۇچىنى مەدھىيەلەش) بەندىلەردىن ياراتقۇچىغا نىسبەتەن بولىدۇ. {بسم الله} دىكى شەپقەت الله تەرەپتىن بولغانلىقى ئۈچۈن ئوڭ يۆنىلىش بىلەن ھېسابلاندى، ٱلْحَمْدُ دىكى {ياراتقۇچىنى مەدھىيەلەش} بەندىلەردىن ياراتقۇچى ئۈچۈن بولغاچقا تەتۇر يۆنىلىش بويىچە ھېسابلاندى.

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ ۝١ ٱلْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ

73 ← 38 115 → 22

سانىنى ئوڭ تەرەپتىن ئوقۇش سانىنى سول تەرەپتىن ئوقۇش

ئۇچىنچى: يۇقىرىدا بايان قىلغىنىمىزدەك، بىز تۆت خىل سانىنىڭ ئالدىدا تۇرۇۋاتىمىز.

www.munber.org

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ ٱلْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ

73 38 115 22

تۇنجى ئايەتنىڭ تەكرارلانغان بىرىنچى سۆزلۈكى{ بسم } بىلەن ئىككىنچى ئايەتنىڭ تەكرارلانغان بىرىنچى سۆزلۈكىٱلْحَمْدنىڭ تەكرارلىنىش قېتىم سانىدىن بىر سان ھاسىل قىلىدىغان بولساق:

﴿ بِسْمِ ﴾ ﴿ ٱلْحَمْدُ ﴾

38 22

شەكىللەنگەن سان 3822 بولۇپ، بۇ سانمۇ يەتتە سانىنىڭ كۆپەيتمىسىدۇر.

$$546 \times 7 = 3822$$

تۇنجى ئايەتنىڭ تەكرارلانغان ئاخىرقى سۆزلۈكى﴿ ٱلرَّحِيمِ ﴾ بىلەن ئىككىنچى ئايەتنىڭ تەكرارلانغان بىرىنچى سۆزلۈكى﴿ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴾ نىڭ تەكرارلىنىش قېتىم سانىدىن يېڭى بىر سان ھاسىل قىلساق:

﴿ ٱلرَّحِيمِ ﴾ ﴿ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴾

73 115

شەكىللەنگەن سان 73115 بولۇپ، بۇ سانمۇ يەتتە سانىنىڭ ھەسسىلىكى سانىدۇر.

www.munber.org

$10445 \times 7 = 73115$

تۆتىنچى: تۆنجى ئايەتنىڭ تەكرارلانغان بىرىنچى سۆزلۈكى ﴿ بِسْمِ ﴾ بىلەن ئىككىنچى ئايەتنىڭ تەكرارلانغان ئەڭ ئاخىرقى سۆزلۈكى ﴿ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴾ نىڭ تەكرارلىنىش قېتىم سانىدىن يەنە بىر سان ھاسىل قىلساق:

﴿ بِسْمِ ﴾ ﴿ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴾

73 22

شەكىللەنگەن بۇ سان **7322** مۇ يەتتە سانىنىڭ ھەسسىلىكى سانى بولىدۇ.

$1046 \times 7 = 7322$

بەشىنچى: تۆنجى ئايەتنىڭ تەكرارلانغان ئاخىرقى سۆزلۈكى ﴿ ٱلرَّحِيمِ ﴾ ۋە ئىككىنچى ئايەتنىڭ تەكرارلانغان بىرىنچى سۆزلۈكى ﴿ ٱلْحَمْدُ ﴾ نىڭ تەكرارلىنىش قېتىم سانىنى بىللە يېزىش ئارقىلىق بىر سان ھاسىل قىلساق:

﴿ ٱلرَّحِيمِ ﴾ ﴿ ٱلْحَمْدُ ﴾

38 115

يېڭى شەكىللەنگەن سان **38115** بولۇپ، بۇ سانمۇ يەتتە

www.munber.org

سانىنىڭ ھەسسىلىكىدۇر.

$5445 \times 7 = 38115$

بىز يۇقىردا قۇرئان كەرىمنىڭ تۆنجى سۈرىسىنىڭ بىرىنچى ۋە ئىككىنچى ئايەتلىرىنىڭ ئوتتۇرىسىدىكى باغلىنىشلارنى زىكىر قىلىپ ئۆتتۇق. قۇرئان كەرىمنىڭ ئاخىرقى سۈرىسىدىمۇ يۇقىرىقىلارغا ئوخشاش باغلىنىشلار بارمۇ؟ بىز بۇنى تۆۋەندىكى بىر نەچچە خىل يول بىلەن بايان قىلماقچىمىز.

قۇرئان كەرىمنىڭ ئەڭ ئاخىرقى سۈرىسى الله تائالانىڭ ﴿ قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ ٱلنَّاسِ ۝١ ﴾ ﴿ئىنسانلارنىڭ پەرۋەردىگارى (الله غا) سېغىنىپ پاناھ تىلەيمەن﴾ دېگەن سۆزى بىلەن باشلىنىدۇ.

﴿ قُلْ ﴾ سۆزى قۇرئان كەرىمدە **332** قېتىم زىكىر قىلىنىدۇ، ﴿ وَٱلنَّاسِ ﴾ سۆزى بېلسا قۇرئان كەرىمدە **241** قېتىم زىكىر قىلىنىدۇ.

﴿ قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ ٱلنَّاسِ ﴾

241 332

بۇلاردىن شەكىللەنگەن سان **241332** بولۇپ، بۇ سانغا مەيلى قايسى يۆنىلىش بويىچە قارايلى، ئوخشاشلا شۇ يەتتە سانىنىڭ ھەسسىلىكى بولۇپ چىقىدۇ.

$34476 \times 7 = 241332$

$33306 \times 7 = 233142$

www.munber.org

ئەمدى بىز قۇرئان كەرىمنىڭ ئاخىرقى سۈرىسىنىڭ بىرىنچى ئايىتىنىڭ قۇرئان كەرىمنىڭ تۇنجى سۈرىسىنىڭ بىرىنچى ئايىتى بىلەن بولغان باغلىنىشلىرىنى تەھلىل قىلىپ كۆرەيلى:

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ ٱلنَّاسِ

241 332 115 22

بىرىنچى خىل باغلىنىش: تۇنجى ئايەتنىڭ تەكرارلانغان بىرىنچى سۆزلۈكى {بِسْمِ} بىلەن قۇرئان كەرىمنىڭ ئەڭ ئاخىرقى سۈرىسىنىڭ تەكرارلانغان بىرىنچى سۆزلۈكى{قُلْ} نىڭ سانىنى قوشۇپ قارايدىغان بولساق:

بِسْمِ قُلْ

332 22

بۇلاردىن شەكىللەنگەن سان **33222** مۇ يەتتە سانىنىڭ كۆپەيتىلمىسىدۇر.

$4746 \times 7 = 33222$

ئىككىنچى خىل باغلىنىش: قۇرئان كەرىمدىكى بىرىنچى سۈرىنىڭ تۇنجى ئايىتىنىڭ تەكرارلانغان ئاخىرقى سۆزلۈكى﴿ ٱلرَّحِيمِ ﴾ بىلەن قۇرئان كەرىمنىڭ ئەڭ ئاخىرقى سۈرىسىنىڭ بىرىنچى ئايىتىدىكى ئاخىرقى سۆزلۈكى ﴿ وَٱلنَّاسِ ﴾ نىڭ تەكرارلانغان قېتىم سانىنى قوشۇپ قارايدىغان بولساق:

www.munber.org

﴿ ٱلرَّحِيمِ ﴾ ﴿ وَٱلنَّاسِ ﴾

241 115

بۇلاردىن شەكىللەنگەن سان **241115** بولۇپ، بۇ سانمۇ يەتتە سانىنىڭ كۆپەيتىلمىسىدۇر.

$34445 \times 7 = 241115$

ئۇچىنچى خىل باغلىنىش: قۇرئان كەرىمدىكى بىرىنچى سۈرىنىڭ تۇنجى ئايىتىنىڭ تەكرارلانغان بىرىنچى سۆزلۈكى﴿ بِسْمِ ﴾ بىلەن قۇرئان كەرىمنىڭ ئەڭ ئاخىرقى سۈرىسىنىڭ بىرىنچى ئايىتىدىكى تەكرارلانغان ئاخىرقى سۆزلۈكى ﴿ ٱلنَّاسِ ﴾ نىڭ تەكرارلىنىش قېتىم سانىنى قوشۇپ قارىساق:

﴿ بِسْمِ ﴾ ﴿ ٱلنَّاسِ ﴾

241 22

يېڭى شەكىللەنگەن سان **24122** مۇ ھەم يەتتە سانىنىڭ كۆپەيتىلمىسىدۇر.

$3446 \times 7 = 24122$

تۆتىنچى خىل باغلىنىش: قۇرئان كەرىمدىكى بىرىنچى سۈرىنىڭ تۇنجى ئايىتىنىڭ تەكرارلانغان ئاخىرقى سۆزلۈكى﴿ ٱلرَّحِيمِ ﴾ بىلەن قۇرئان كەرىمنىڭ ئەڭ ئاخىرقى سۈرىسىنىڭ بىرىنچى ئايىتىدىكى تەكرارلانغان بىرىنچى سۆزلۈكى ﴿ قُلْ ﴾ نىڭ

www.munber.org

ئۇچىنجى باب

قۇرئان كەرىمدىكى ئەڭ گۈزەل سۆز (الله) توغرىسىدا قىسقىچە تەھلىل

الله تائالا ئىنسانلارغا خىتاب قىلىپ مۇنداق دەيدۇ:

﴿ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ سَنُدۡخِلُهُمۡ جَنَّٰتٖ تَجۡرِي مِن تَحۡتِهَا ٱلۡأَنۡهَٰرُ خَٰلِدِينَ فِيهَآ أَبَدٗاۖ وَعۡدَ ٱللَّهِ حَقّٗاۚ وَمَنۡ أَصۡدَقُ مِنَ ٱللَّهِ قِيلٗا ١٢٢ ﴾

﴿ئىمان ئېيتقان ۋە ياخشى ئەمەللەرنى قىلغانلارنى ئاستىدىن ئۆستەڭلەر ئېقىپ تۇرىدىغان جەننەتكە كىرگۈزىمىز، ئۇلار جەننەتتە مەڭگۈ قالىدۇ، الله نىڭ ۋەدىسى ھەقتۇر، الله دىنمۇ راست سۆزلۈك كىم بار؟ (يەنى الله دىنمۇ راست سۆزلۈك ھېچ ئەھەدى يوق)﴾ - سۈرە نىسا 122 - ئايەت

الله تائالا ﴿ وَمَنۡ أَصۡدَقُ مِنَ ٱللَّهِ قِيلٗا ﴾ ﴿الله دىنمۇ راست سۆزلۈك كىم بار؟﴾ دېگەن ئايىتى بىلەن پۈتۈن ئىنسانلارغا خىتاب قىلىپ ئۆزىدىن راستچىلراق بىرەرسى بارمۇ، دەپ سوراۋاتىدۇ. الله نىڭ يۇقىرىقى خىتابىنىڭ ھەقىقىتىنى چۈشەنمىگەنلەر سان - سىفىر ئارقىلىق بولسىمۇ تەھلىل قىلىپ كۆرۈپ بېقىڭ.

قېرىندىشىم، يۇقىرىقى ئايەتمۇ يەنىلا يەتتە سانىغا

www.munber.org

تەكرارلىنىش قېتىم سانىنى بىر يەرگە ئەكەلسەك:

﴿ ٱلرَّحِيمِ ﴾ ﴿ قُلۡ ﴾

241 115

شەكىللەنگەن سان 241115 بولۇپ، بۇ سانمۇ يەتتە سانىنىڭ كۆپەيتىلمىسىدۇر.

$47445 \times 7 = 332115$

يۇقىرىدا بىز قۇرئان كەرىمنىڭ تۇنجى سۈرىسىنىڭ بىرىنچى ۋە ئىككىنچى ئايەتلىرىنىڭ ئوتتۇرىسىدىكى بىر نەچچە خىل باغلىنىشلارنى بايان قىلىپ ئۆتتۇق، ئەگەر قولىمىزدىن كېلىپ، قۇرئان كەرىمنىڭ يەتمىش مىڭدىن ئارتۇق سۆزلۈكلىرىنى بىرمۇ - بىر تەھلىل قىلىپ كۆرگەن بولساق يەنە قانداق مۆجىزىلەرنى بايقارمىز - ھە!؟

سىز يۇقىرىقىلارنى كۆرگەندىن كېيىن يەنە قۇرئان كەرىمنى بەندىنىڭ سۆزى دەپ قارارسىزمۇ؟ ئەگەر يەنە شۈنداق قارىماقچى بولسىڭىز، بايان قىلىپ ئۆتكەنلىرىمىزنى نېمە دەپ چۈشەندۈرەسىز؟

سىز مۇشۇنىڭدەك نۇرغۇن ھەقىقەتلەرنى كۆرگەندىن كېيىن يەنە ئۆز ئەقلىڭىزنى ئىشقا سالماي، ئىلاھىڭىزنى تونۇمايلا بېچارىلارچە ياشاشنى قاچانغىچە داۋاملاشتۇرماقچى؟

﴿پەرۋەردىگارىمىز! بىز ئۆزىمىزگە ئۆزىمىز زۇلۇم قىلدۇق، ئەگەردە سەن بىزگە مەغفىرەت قىلمىساڭ، بىز چوقۇم زىيان تارتقۇچىلاردىن بولىمىز﴾ - سۈرە ئەئراف 23 - ئايەتنىڭ بىرقىسمى

www.munber.org

باغلىنىشلىقتۇر، قېنى بۇ ئايەتنى تەھلىل قىلىپ كۆرەيلى.

بىز تۆۋەندە يۇقىرىقى ئايەت ئۆز ئىچىگە ئالغان سۆزلەرنىڭ هەرپ سانلىرىنى يېزىپ قاراپ باقايلى.

﴿ وَمَنْ أَصْدَقُ مِنَ ٱللَّهِ قِيلاً ﴾

4 4 2 4 2 1

بۇلاردىن شەكىللەنگەن سان **442421** بولۇپ، بۇ سانمۇ يەتتە سانىنىڭ كۆپەيتىلمىسىدۇر.

$$63203 \times 7 = 442421$$

يەتتە سانىغا كۆپەيتىلگەن سانىنى كۇزەتسەك، ئۇ يەنىلا شۇ يەتتە سانىنىڭ هەسسىلىك سانى بولۇپ چىقىدۇ.

$$9029 \times 7 = 63203$$

بىز تۆۋەندە يۇقىرىقى ئايەت ئىچىدىن {الله} لەپزىدىكى هەرپلەر بار سۆزلۈكلەرگە هەرپ سانى بىلەن نۇمۇر قويۇپ، {الله} لەپزىدىكى هەرپلەر يوق سۆزلۈكلەرگە **0** نۇمۇرىنى قويۇپ قاراپ باقايلى.

﴿ وَمَنْ أَصْدَقُ مِنَ ٱللَّهِ قِيلاً ﴾

2 4 0 1 0 0

بۇ رەقەملەردىن شەكىللەنگەن سان **240100** بولۇپ، بۇ سانمۇ يەتتە سانىنىڭ كۆپەيتىلمىسىدۇر.

$$34300 \times 7 = 240100$$

يەتتە سانىغا كۆپەيتىلگەن بۇ سانمۇ يەنىلا شۇ يەتتە سانىنىڭ هەسسىلىكى بولۇپ چىقىدۇ.

www.munber.org

$$4900 \times 7 = 34300$$

بۇ سانىنى ئۇچىنچى قېتىم تەكشۈرسەكمۇ ئۇ يەنىلا يەتتە سانىنىڭ هەسسىلىك سانى ئىكەنلىكىنى كۆرۈۋالالايمىز.

$$700 \times 7 = 4900$$

بۇ سانىنى يەنمۇ ئىلگىرىلىگەن هالدا تۆتىنچى قېتىم كۇزەتسەك،نەتىجىدە بۇ سان يەنىلا شۇ يەتتە سانىنىڭ هەسسىلىك سانى بولۇپ چىقىدۇ.

$$100 \times 7 = 700$$

يۇقىرىقى ئايەتتىن الله تائالانىڭ ﴿ وَمَنْ أَصْدَقُ مِنَ ٱللَّهِ قِيلاً ﴾ دېگەن سۆزنىگىلا يەنە بىر قېتىم نەزەر سېلىپ كۆرەيلى:

1 ـ {ئەلىف} هەرپى يۇقىرىقى ئايەتتە ئۇچ قېتىم زىكىر قىلىنغان.

2 ـ {لام} هەرپى ئۇچ قېتىم زىكىرقىلىنغان.

3 ـ {الهائ} هەرپى بىر قېتىم زىكىر قىلىنغان.

ئەلىف هەرپى لام هەرپى هائ هەرپى

1 3 3

بۇلاردىن شەكىللەنگەن سان **133** بولۇپ، بۇ سانمۇ يەتتە سانىنىڭ كۆپەيتىمىسىدۇر.

$$19 \times 7 = 133$$

الله تائالانىڭ ﴿ وَمَنْ أَصْدَقُ مِنَ ٱللَّهِ قِيلاً ﴾ ئايىتىدىكى {الله} لەپزىنىڭ جايلاشقان ئورنىغا قاراپ باقايلى، {الله} لەپزىدىن بۇرۇن

www.munber.org

تۆت سۆز زىكىر قىلىنغان بولسا، {الله } لەپزىدىن كېيىن بىر سۆز زىكىر قىلىنغان.

﴿ وَمَنْ أَصْدَقُ مِنَ ٱللَّهِ قِيلاً ﴾

1 4

بۇلاردىن شەكىللەنگەن سان 14 ئەلۋەتتە يەتتە سانىنىڭ ھەسسىلىكى.

$2 \times 7 = 14$

الله تائالانىڭ ﴿ وَمَنْ أَصْدَقُ مِنَ ٱللَّهِ قِيلاً ﴾ ئايىتىدىكى {الله} لەپزىنىڭ ئالدىدا 9 ھەرپ زىكىر قىلىنغان،{الله} لەپزىدىن كېيىن تۆت ھەرپ زىكىر قىلىنغاندۇر.

﴿ وَمَنْ أَصْدَقُ مِنَ ٱللَّهِ قِيلاً ﴾

4 9

بۇلارنى قوشۇشتىن شەكىللەنگەن سان 49 مۇ يەتتە سانىنىڭ ھەسسىلىكى سانى.

$7 \times 7 = 49$

الله تائالانىڭ ﴿ وَمَنْ أَصْدَقُ مِنَ ٱللَّهِ قِيلاً ﴾ ئايىتىدىكى {الله}لەپزىنىڭ ئالدىدا زىكىر قىلىنغان، {الله} لەپزىدە بار ھەرپلەرنىڭ سانى بىر، {الله} لەپزىدىن كېيىن زىكىر قىلىنغان {الله} لەپزىدە بار ھەرپلەرنىڭ سانى ئىككى.

www.munber.org

﴿ وَمَنْ أَصْدَقُ مِنَ ٱللَّهِ قِيلاً ﴾

2 1

بۇلاردىن شەكىللەنگەن سان 21 شەكسىز يەتتە سانىنىڭ ھەسسىلىك سانى.

$3 \times 7 = 21$

الله تائالانىڭ ﴿ وَمَنْ أَصْدَقُ مِنَ ٱللَّهِ قِيلاً ﴾ ئايىتىدىكى سۆزلۈكلەرنىڭ ھەرپ سانلىرىنى تەرتىپ بويىچە قوشۇپ، بۇلاردىن يېڭى بىر سان ھاسىل قىلساق:

﴿ وَمَنْ أَصْدَقُ مِنَ ٱللَّهِ قِيلاً ﴾

17 13 9 7 3 1

شەكىللەنگەن بۇ سان 17139731 مۇ يەتتە سانىنىڭ كۆپەيتىلمىسى بولۇپ چىقىدۇ.

$2448533 \times 7 = 17139731$

سۈرە فاتىھە بىلەن ئىخلاس سۈرىسىنىڭ مۇناسىۋىتى

{اٰ} لەپزى زىكىر قىلىنغان تۇنجى ئايەت ۋە ئاخىرقى ئايەت

1 ـ سۈرە فاتىھە ۋە ئىخلاس سۈرىسى ئوخشاشلا يەتتە ھەرپتىن تەركىب تاپقان. ”الفاتحة“ ”الإخلاص“

2 ـ سۈرە فاتىھە قۇرئان كەرىمنىڭ 1 ـ سۈرىسى بولۇپ، جەمئى يەتتە ئايەت. ئىخلاس سۈرىسى قۇرئان كەرىمنىڭ 112 ـ سۈرىسى

www.munber.org

بولۇپ، جەمئى تۆت ئايەت.

سۈرە فاتىھە سۈرە ئىخلاس
سۈرە نۇمۇرى ئايەت سانى سۈرە نۇمۇرى ئايەت سانى
7 1 4 112

بۇ سانلاردىن شەكىللەنگەن سان 411271 بولۇپ، بۇمۇ يەتتە سانىنىڭ ھەسسىلىك سانىدۇر.

$$58753 \times 7 = 411271$$

بىرىنچى ھەقىقەت: سۈرىلەر سانى

{Ÿ|} نامى تۆنجى قېتىم زىكىر قىلىنغان سۈرە فاتىھە بىلەن {Ÿ|} نىڭ نامى ئاخىرقى قېتىم زىكىر قىلىنغان ئىخلاس سۈرىسىنىڭ ئوتتۇرىسىدىكى سۈرىلەرنى سانايدىغان بولساق، بۇلار توپتوغرا 112 سۈرە بولۇپ، بۇ سانمۇ يەتتە سانىنىڭ كۆپەيتىلمىسى.

$$7 \times 16 = 112$$

ئىككىنچى ھەقىقەت: ئايەتلەر سانى

{Ÿ|} نامى تۆنجى قېتىم زىكىر قىلىنغان سۈرە فاتىھەدىن باشلاپ{Ÿ|} نىڭ نامى ئاخىرقى قېتىم زىكىر قىلىنغان ئىخلاس سۈرىسىگىچە بولغان ئايەتلەرنى سانىساق، بۇلار توپتوغرا 6223 ئايەت بولۇپ، بۇ سانمۇ يەتتە سانىنىڭ ھەسسىلىك سانى.

$$127 \times 7 \times 7 = 6223$$

ئۈچىنچى ھەقىقەت: ھەرپلەر سانى

{Ÿ|}نىڭ نامى تۆنجى قېتىم زىكىر قىلىنغان سۈرە فاتىھەنىڭ

www.munber.org

بىرىنچى ئايىتى بىلەن{Ÿ|} نىڭ نامى ئاخىرقى قېتىم زىكىر قىلىنغان ئىخلاس سۈرىسىنىڭ ئىككىنچى ئايىتىنىڭ ھەرپلىرىنى قوشۇپ سانىساق (سۈرە فاتىھەنىڭ بىرىنچى ئايىتى 19 ھەرپ، ئىخلاس سۈرىسىنىڭ ئىككىنچى ئايىتى 9 ھەرپ) 28 ھەرپ بولۇپ، بۇ سانمۇ يەتتە سانىنىڭ ھەسسىلىك سانى.

$$4 \times 7 = 28 = 9 + 19$$

تۆتىنچى ھەقىقەت: {Ÿ|} نىڭ نامى تۆنجى قېتىم زىكىر قىلىنغان ئايەت قۇرئان كەرىمنىڭ 1 - سۈرىسىنىڭ 1 - ئايىتىدۇر، {Ÿ|} لەپزى ئاخىرقى قېتىم زىكىر قىلىنغان ئايەت قۇرئان كەرىمنىڭ 112 - سۈرىسىنىڭ 2 - ئايىتىدۇر.

﴿ بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ ﴾ ﴿ ٱللَّهُ ٱلصَّمَدُ ﴾

سۈرە ئايەت سۈرە ئايەت
2 112 1 1

بۇلارنى قوشقاندىن كېيىن شەكىللەنگەن سان 211211 بولۇپ بۇ سانمۇ كۆپەيتىلگەن يەتتە سانى نىڭ جۈغلانمىسىدۇر ، تۆۋەندىكى ھېسابقا قارىڭ :

$$30173 \times 7 = 211211$$

بەشىنچى ھەقىقەت: {الله} لەپزى تۆنجى زىكىر قىلىنغان قۇرئان كەرىمنىڭ بىرىنچى سۈرىسىنىڭ بىرىنچى ئايىتى بىلەن {Ÿ|} لەپزى ئاخىرقى قېتىم زىكىر قىلىنغان قۇرئان كەرىمنىڭ 112 - سۈرىسىنىڭ 2 - ئايىتىدىكى سۆزلۈكلەرنىڭ قۇرئان كەرىمدە تەكرارلىنىش قېتىم سانىنى بايان قىلىپ، ئۇلاردىن شەكىللەنگەن سانىنى ھېسابلاپ قارايدىغان بولساق، بۇلارنىڭمۇ يەتتە سانىنىڭ

www.munber.org

كۆپەيتىلمىسى ئىكەنلىكىنى كۆرۈۋالالايمىز.

﴿ بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ ﴾ ﴿ ٱللَّهُ ٱلصَّمَدُ ﴾

1 2699 115 57 2699 22

بۇلاردىن شەكىللەنگەن سان 1269911557269922 بولۇپ، بۇ سانمۇ يەتتە سانىنىڭ ھەسسىلىك سانى.

181415936752846 × 7 =

يەتتە سانىغا كۆپەيتىلگەن بۇ سانمۇ يەنىلا شۇ يەتتە سانىنىڭ كۆپەيتمىسىدۇر.

5593 = 1 + 2699 + 115 + 57 + 2699 + 22

799 × 7 = 5593

ئالتىنچى ھەقىقەت: {Ÿا} لەپزى تۆنجى قېتىم زىكىر قىلىنغان قۇرئان كەرىمنىڭ تۆنجى سۈرىسىنىڭ تۆنجى ئايىتى ﴿ بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ ﴾ دە {Ÿا} نىڭ ئۇچ مۇبارەك نامى زىكىر قىلىنغان، بۇلار ﴿ ٱللَّهِ ﴾ ﴿ ٱلرَّحْمَٰنِ ﴾ ﴿ ٱلرَّحِيمِ ﴾ لەپزىلىرىدۇر، بىز تۆۋەندە بۇ ئىسىملارنىڭ ھەرپلىرىنى ۋە قۇرئان كەرىمدە زىكىر قىلىنىش قېتىم سانىنى ھېسابلاپ كۆرەيلى:

1 ـ ﴿ ٱللَّهِ ﴾ لەپزى تۆت ھەرپ بولۇپ، قۇرئان كەرىمدە جەمئى 2699 قېتىم زىكىر قىلىنغان.

www.munber.org

2 ـ ﴿ ٱلرَّحْمَٰنِ ﴾ لەپزى ئالتە ھەرپ بولۇپ، قۇرئان كەرىمدە جەمئى 57 قېتىم زىكىر قىلىنغان.

3 ـ ﴿ ٱلرَّحِيمِ ﴾ لەپزى ئالتە ھەرپ بولۇپ، قۇرئان كەرىمدە جەمئى 115 قېتىم زىكىر قىلىنغان.

﴿ ٱللَّهِ ﴾ ﴿ ٱلرَّحْمَٰنِ ﴾ ﴿ ٱلرَّحِيمِ ﴾

ھەرپلىرى تەكرارسانى ھەرپلىرى تەكرارسانى ھەرپلىرى تەكرارسانى

115 6 57 6 2699 4

بۇ سانلاردىن شەكىللەنگەن يېڭى سان 115657626994 بولۇپ، بۇ سانمۇ يەتتە سانىنىڭ كۆپەيتىلمىسىدۇر.

16522518142 × 7 = 115657626994

ئالتىنچى ھەقىقەت: ﴿ ٱللَّهِ ﴾ لەپزى ئاخىرقى قېتىم زىكىر قىلىنغان قۇرئان كەرىمنىڭ 112 ـ سۈرىسىنىڭ ئىككىنچى ئايىتى ﴿ ٱللَّهُ ٱلصَّمَدُ ﴾ دە ﴿ ٱللَّهِ ﴾ نىڭ مۇبارەك ئىككى نامى زىكىر قىلىنغان، بۇلار ﴿ ٱللَّهِ ﴾ ﴿ ٱلصَّمَدُ ﴾ لەپزىلىرىدۇر، بىز تۆۋەندە بۇ ئىسىملارنىڭ ھەرپلىرىنى ۋە قۇرئان كەرىمدە زىكىر قىلىنىش قېتىم سانىنى ھېسابلاپ كۆرەيلى:

www.munber.org

1 - ﴿ ٱللَّهِ ﴾ لەپزى تۆت ھەرپ بولۇپ، قۇرئان كەرىمدە جەمئى 2699 قېتىم زىكىر قىلىنغان.

2 - ﴿ ٱلصَّمَدُ ﴾ لەپزى بەش ھەرپ بولۇپ، قۇرئان كەرىمدە بىر قېتىملا زىكىر قىلىنغان.

﴿ ٱللَّهِ ﴾ ﴿ ٱلصَّمَدُ ﴾

ھەرپلىرى تەكرار سانى	ھەرپلىرى تەكرار سانى
1 5	2699 4

بۇلاردىن شەكىللەنگەن سان 1526994بولۇپ، بۇ سانمۇ يەتتە سانىنىڭ كۆپەيتىلمىسىدۇر.

218142 × 7 = 1526994

يەتتىنچى ھەقىقەت: ﴿ ٱللَّهِ ﴾ لەپزى تۇنجى قېتىم زىكىر قىلىنغان قۇرئان كەرىمنىڭ تۇنجى سۈرىسىنىڭ تۇنجى ئايىتى ﴿ بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ ﴾ دە ﴿ ٱللَّهِ ﴾ نىڭ مۇبارەك ئۇچ نامى زىكىر قىلىنغان بولۇپ، بۇ ئۇچ ئىسىمدا سەككىز ئېلىپبە ھەرپى بار، بۇ ھەرپلەر:

ا ل ھ ر ح م ن ي

﴿ ٱللَّهِ ﴾ لەپزى ئاخىرقى قېتىم زىكىر قىلىنغان ئايەت قۇرئان

كەرىمنىڭ 112 - سۈرىسىنىڭ ئىككىنچى ئايىتى ﴿ ٱللَّهُ ٱلصَّمَدُ ﴾ دە، ﴿ ٱللَّهِ ﴾ نىڭ مۇبارەك ئىككى نامى زىكىر قىلىنغان بولۇپ، بۇ ئىككى ئىسىمدا ئالتە ئېلىپبە ھەرپى بار، بۇلار:

ا ل ھ ص م د

بۇ ئىككى ئايەتتە {ٱللَّهِ}نامىنى زىكىر قىلىش ئۈچۈن كەلتۈرۈلگەن ئېلىپبە ھەرپلىرىنىڭ ئومۇمىي سانى14 بولۇپ، بۇ سانمۇ يەنىلا يەتتە سانىنىڭ ئىككى ھەسىسى.

2 × 7 = 14 = 6 + 8

﴿ ٱللَّهِ ﴾ لەپزىدىكى يەنە بىر نەچچە ھەقىقەت:

بىز قۇرئان كەرىمدىكى ﴿ ٱللَّهِ ﴾ لەپزى زىكىر قىلىنغان تۇنجى سۈرىنىڭ تۇنجى ئايىتى ﴿ بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ ﴾ نى ۋە ئۇنىڭ ھەرپلىرىنى، قۇرئان كەرىمدە تەكرار زىكىر قىلىنىشلىرىنى ھېسابلاپ، ئۇلاردىن شەكىللەنگەن سانىنى قوشۇپ قارايدىغان بولساق، بۇمۇ يەنىلا يەتتە سانىنىڭ كۆپەيتىلمىسى ئىكەنلىكىنى كۆرۈۋالالايمىز.

قۇرئاننىڭ تۇنجى ئايىتى ھەرپلەر سانى سۆزلۈكلىرىنىڭ تەكرارسانى

1 19 2893

﴿ ٱللَّهِ ﴾ لەپزى تۇنجى زىكىر قىلىنغان سۈرە سۈرە فاتىھەنىڭ 1

www.munber.org

ـ ئايىتى بولۇپ، بۇ ئايەت **19** ھەرپتىن تەركىب تاپقان، بۇ ئايەتتە تۆت سۆزلۈك بولۇپ، بۇلار قۇرئان كەرىمدە **2893** قېتىم تەكرار زىكىر قىلىنغاندۇر. بۇ سانلارنى قوشقاندىن كېيىن شەكىللەنگەن سان **2893191** بولۇپ، بۇ سانىنى ئوڭ ياكى سول قايسى تەرەپتىن ئوقۇيلى، ئوخشاشلا شۇ يەتتە سانىنىڭ كۆپەيتمىسى بولىدۇ.

$$413313 \times 7 = 2893191$$

$$273426 \times 7 = 1913982$$

بىز ﴿ ٱللَّهِ ﴾ لەپزى تۇنجى زىكىر قىلىنغان سۈرە سۈرە

فاتىھەنىڭ **1** ـ ئايىتىگە يەنە بىر قېتىم قاراپ باقايلى: ﴿ ٱللَّهِ ﴾

لەپزى قۇرئان كەرىمدە **1** ـ سۈرىنىڭ **1** ـ ئايىتىدە زىكىر قىلىنغان بولۇپ تۆت ھەرپتىن تەركىب تاپىدۇ، بۇ سۆزلۈك قۇرئان كەرىمدە **2699** قېتىم تەكرار زىكىر قىلىنغان، بۇسانلارنى قوشقاندىن كېيىن شەكىللەنگەن سان **269941** بولۇپ، بۇ سانمۇ يەتتە سانىنىڭ ھەسسىلىك سانى.

$$787 \times 7 \times 7 \times 7 = 269941$$

بىز ﴿ ٱللَّهِ ﴾ لەپزى تۇنجى زىكىر قىلىنغان سۈرە سۈرە

فاتىھەنىڭ **1** ـ ئايىتى ﴿ بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ ﴾ گە يەنە بىر قېتىم قاراپ باقايلى:

﴿ ٱللَّهِ ﴾ لەپزى تۇنجى زىكىر قىلىنغان سۈرە فاتىھەنىڭ **1** ـ

www.munber.org

ئايىتىدە اللە تائالانىڭ ﴿ ٱلرَّحْمَٰنِ ﴾ سۆپىتى بولۇپ، بۇ سۆپەت ئالتە ھەرپتىن تەركىب تاپقان ھەم قۇرئان كەرىمدە **57** قېتىم تەكرار زىكىر قىلىنغان.

ئايەت نۇمۇرى ھەرپلىرى تەكرارلىنىش سانى	
1	57
6	
57	

بۇ سانلاردىن شەكىللەنگەن يېڭى سان **5761** بولۇپ، بۇمۇ يەتتە سانىنىڭ كۆپەيتىلمىسىدۇر.

$$823 \times 7 = 5761$$

ئۇلۇغ ياراتقۇچىمىز اللە يەككە ـ يېگانىدۇر

اللە تائالا ئۆزىنىڭ يەككە ـ يېگانە ئىكەنلىكىنى بايان قىلىپ قۇرئان كەرىمدە مۇنداق دەيدۇ:

﴿ إِنَّنِيٓ أَنَا ٱللَّهُ لَآ إِلَٰهَ إِلَّآ أَنَا۟ ﴾

﴿مەن ھەقىقەتەن(ئىبادەتكە لايىق) اللە دۇرمەن، مەندىن باشقا ھېچ مەبۇد (بەرھەق) يوق﴾ ـ سۈرە تاھا **14** ـ ئايەتنىڭ بىرقىسمى

يۇقىرىقى ئايەت يەتتە سۆزلۈكتىن تۇزۇلگەن بولۇپ، ئۇلۇغ اللە بۇ ئايىتى ئارقىلىق ئۆزىنىڭ يەككە ـ يېگانە بەرھەق زات ئىكەنلىكىنى بايان قىلىپلا قالماستىن يەنە بىر مۇنچىلىغان ھەقىقەتلەرنى بايان قىلىپ، ئۆزىنىڭ ھەممىگە قادىر، ھەممە نەرسىنى ھېكمەت بىلەن ياراتقۇچى ئىكەنلىكىنى يەنە بىر قېتىم نامايەن قىلدى. بىز يۇقىرىقى ئايەتنى قىسقىچە تەھلىل قىلىپ كۆرەيلى.

www.munber.org

بىرىنچى ھەقىقەت: بىز يۇقىرىقى ئايەتتىكى سۆزلۈكلەردىن ﴿ ٱللَّهِ ﴾ لەپزىدە بار ھەرپلەرنى ساناپ، بۇلاردىن شەكىللەنگەن سانغا قارايدىغان بولساق:

﴿ إِنَّنِيٓ أَنَا ٱللَّهُ لَآ إِلَٰهَ إِلَّآ أَنَا۠ ﴾

2 3 3 2 4 2 1

بۇ سانلاردىن شەكىللەنگەن سان 2332421 مۇ يەتتە سانىنىڭ ھەسسىلىكىدۇر.

333203 × 7 = 2332421

بۇ سانلارنى تەتۈر يۆنىلىش بويىچە ئوقۇساقمۇ يەنىلا بۇلاردىن شەكىللەنگەن سانىنىڭ يەتتە سانىنىڭ كۆپەيتىلمىسى ئىكەنلىكىنى بىلىۋالالايمىز.

177476 × 7 = 1242332

ئىككىنچى ھەقىقەت: يۇقىرىقى ئايەت يەتتە سۆزلۈكتىن تەركىب تاپقان بولۇپ، بۇ سۆزلۈكلەردە زىكىر قىلىنغان ﴿ ٱللَّهِ ﴾ لەپزىدە ھەم بار ھەرپلىرىنىڭ ئومۇمىي سانى 17 . بۇ قۇرئان كەرىمنىڭ 20 ـ سۈرىسى (تاھا) نىڭ 14 ـ ئايىتىدە زىكىر قىلىنغان.

سۈرە نۇمۇرى ئايەت نۇمۇرى سۆزلۈك سانى "الله" لەپزى ھەرپلىرى

17 7 14 20

بۇ سانلارنىڭ بىر سۈرىدە مۇنداق زىكىر قىلىنىشى ھەرگىزمۇ تاسادىپىيلىق ئەمەس، بۇ سانلاردىن شەكىللەنگەن سان **1771420**

www.munber.org

مۇ يەتتە سانىنىڭ كۆپەيتىلمىسىدۇر.

253060 × 7 = 1771420

ئۇچىنچى ھەقىقەت: يۇقىرىقى ئايەتتىكى سۆزلۈكلەرنىڭ ھەرپلىرىنى ساناپ قارايدىغان بولساق، بۇلارنىڭ يەنىلا يەتتە سانىنىڭ كۆپەيتىلمىسى ئىكەنلىكىنى كۆرۈۋېلىشقا بولىدۇ:

﴿ إِنَّنِيٓ أَنَا ٱللَّهُ لَآ إِلَٰهَ إِلَّآ أَنَا۠ ﴾

3 3 3 2 4 3 4

بۇ سانلاردىن شەكىللەنگەن سان 3332434 مۇ يەتتە سانىنىڭ كۆپەيتمىسى.

476062 × 7 = 3332434

تۆتىنچى ھەقىقەت: يۇقىرىقى ئايەت ئىككى جۈملىدىن تەركىب تاپىدۇ.

1 ـ ﴿ إِنَّنِيٓ أَنَا ٱللَّهُ ﴾ ﴿مەن ھەقىقەتەن (ئىبادەتكە لايىق) اللهدۇرمەن﴾ بۇ جۈملىدىن مەقسەت ياراتقۇچىمىز اللهنى تونۇش.

2 ـ ﴿ لَآ إِلَٰهَ إِلَّآ أَنَا۠ ﴾ ﴿مەندىن باشقا ھېچ مەبۇد (بەرھەق) يوق﴾ بۇ جۈملىدىن مەقسەت ياراتقۇچىمىز اللهنىڭ يەككە ـ يېگانە ئىكەنلىكىگە ئىشارەت قىلىش.

بىز بۇ ئىككى جۈملىنى ئايرىم ـ ئايرىم تەھلىل قىلىپ كۆرەيلى.

بىرىنچى جۈملىدىكى ئۇچ سۆزلۈكنىڭ ھەرپلىرى

www.munber.org

تۆتىنچى باب

قۇرئان كەرىمنىڭ تۇنجى سۈرىسى توغرىسىدا قىسقىچە تەھلىل

الله تائالا قۇرئان كەرىمده قۇرئان كەرىمنىڭ تۇنجى سۈرىسىنىڭ پەزىلىتىنى بايان قىلىپ مۇنداق دەيدۇ:

﴿(نامازدا) تەكرارلىنىپ تۇرىدىغان يەتتە ئايەتنى (يەنى سۈرە فاتىھەنى) ۋە ئۇلۇغ قۇرئاننى ھەقىقەتەن ساڭا ئاتا قىلدۇق﴾ ـ سۈرە ھىجر 87 ـ ئايەت

يەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام سۈرە فاتىھەنىڭ پەزىلىتىنى بايان قىلىپ مۇنداق دەيدۇ:

« مېنىڭ جېنىم ئىلكىدە بولغان زات بىلەن قەسەم قىلىمەنكى، تەۋرات، ئىنجىل، زەبۇر، فۇرقاندىمۇ ماڭا بېرىلگەن يەتتە ئايەت(سۈرە فاتىھە) ۋە قۇرئان كەرىمدەك (بىرەر كىتاب) نازىل قىلىنمىغان. » ـ ئىمام ئەھمەد رىۋايەت قىلغان

بىز سۈرە فاتىھەنىڭ پەزىلىتىنى بايان قىلىدىغان ئايەت، ھەدىسلەرنى زىكىر قىلىشنى توختىتىپ رىسالىمىزنىڭ ئاساسى ۋەزىپىسى بولغان سان ـ سىفىرغا ئالاقىدار مەزمۇنلارنى بايان قىلىپ ئۆتىمەكچىمىز. بىز بۇ بابتا بۇ سۈرىنىڭ ئايەت، جۈملە، سۆزلۈك، ھەرپلىرىنچە قىسقىچە تەھلىل قىلىپ، بۇ سۈرىدىكى مۆجىزىلىك ھەقىقەتلىرنى بايان قىلىش بىلەن بىرگە ئەقلىمىزنى قېرىنداشلىرىمىزدىن بۇ يەردە بايان قىلىنغان ئىلمىي ھەقىقەتلەرنى تەكشۈرۈپ، تەھلىل قىلىپ، ھەقنى تونۇپ، ھەممىگە قادىر الله نى

www.munber.org

﴿ إِنَّنِيٓ أَنَا ٱللَّهُ ﴾

4 3 4

بۇ سانلاردىن شەكىللەنگەن سان **434** بولۇپ، بۇ سانمۇ يەتتە سانىنىڭ كۆپەيتمىسىدۇر.

$$62 \times 7 = 434$$

ئىككىنچى جۈملىدىكى سۆزلۈكلەرنىڭ ھەرپلىرى:

﴿ لَآ إِلَٰهَ إِلَّآ أَنَا۠ ﴾

3 3 3 2

بۇ سانلاردىن شەكىللەنگەن سان **3332** بولۇپ، بۇمۇ يەتتە سانىنىڭ كۆپەيتىلمىسىدۇر.

$$68 \times 7 \times 7 = 3332$$

ئويلاپ كۆرۈڭ قېرىندىشىم، يۇقىرىدا بايان قىلىنغان ئايەتتە ئىككى جۈملە بولۇپ، بىرىنچى جۈملە ئىلاھنىڭ كىم ئىكەنلىكىنى تونۇتقان بولسا، ئىككىنچى جۈملە يارىتقۇچىنىڭ يەككە ـ يىگانە ئىكەنلىكىنى بايان قىلىدۇ. بۇ ئىككى جۈملىدە شەكىللەنگەن سانلارنىڭ ئوخشاشلا يەتتە سانىنىڭ كۆپەيتىلمىسى بولۇپ كىلىشى بۇ ئايەت زىكىر قىلىنغان بۇيۇك كىتابنىڭ ھەممە نەرسىنى ھېكمەت بىلەن يارىتقۇچى الله نىڭ كالامى ئىكەنلىكىگە دالالەت قىلماسمۇ ؟؟؟

﴿پەرۋەردىگارىمىز! بىزگە ۋە بىزدىن ئىلگىرى ئىمان ئېيتقان قېرىنداشلىرىمىزغا مەغفىرەت قىلغىن، دىللىرىمىزدا مۆئمىنلەرگە قارشى دۈشمەنلىك پەيدا قىلمىغىن، پەرۋەردىگارىمىز! سەن ناھايىتى مەغفىرەت قىلغۇچىسەن، مېھرىبانسەن﴾ ـ سۈرە ھەشر 10 ـ ئايەت

www.munber.org

تونۇشقا چاقىرماقچىمىز.

بىز سۈرە فاتىھەنىڭ باشقا ئىسىملىرىغا نەزەر تاشلىساق، بۇ مۇبارەك سۈرىنىڭ "كىتابنىڭ ئانىسى"، "كىتابنىڭ باشلانمىسى" ۋە "يەتتە ئايەت" دەپ نامى بارلىقىنى، قۇرئان كەرىمنىڭ ئايەتلىرىدىمۇ بۇ سۈرىنى "يەتتە ئايەت سۈرىسى" دەپ ئاتىغانلىقىنى كۆرىمىز، بۇ سۈرە قۇرئان كەرىمدىكى مۆجىزىلەرنىڭ ھەقىقى ئاچقۇچى.

مانا بۇ سۈرە الله تائالا قۇرئان كەرىمدە سان ـ سىفىر بىلەن ئاتىغان تۇنجى ۋە ئاخىرقى سۈرە، ئۇ سان قايسى؟

ئۇ بولسىمۇ يەتتە، مۆجىزىلىك يەتتە سانى، ھەقىقەتنى بايان قىلغۇچى يەتتە سانى، يەتتە ئاسمانىنى يارىتقۇچى زىكىر قىلغان مۇبارەك يەتتە سانى، مانا بۇ يەتتە سانىنىڭ قۇرئان كەرىمنىڭ تۇنجى سۈرىسىنىڭ ناملىرىدىن بولۇشىنىڭ ئۆزىلا قۇرئان كەرىمدىمۇ سان ـ سىفىرغا دالالەت قىلىدىغان نەرسىنىڭ بارلىقىغا دەلىل بولالماسمۇ؟

بىز بۇنى ئىنشاالله بۇ سۈرىنى تەھلىل قىلىش جەريانىدا چۈشەندۈرۈپ ئۆتىمىز.

بۇ سۈرىنىڭ ئومۇمىي سۆزلۈكلىرىدە زىكىر قىلىنغان ﴿ ٱللَّهِ ﴾ لەپزىنىڭ ھەرپلىرى 49 بولۇپ، بۇ سانمۇ يەتتە سانىنىڭ كۆپەيتىلمىسىدۇر.

قۇرئان كەرىمنىڭ ئىككىنچى سۈرىسىنىڭ باش ئايىتى بولغان"الم" نىڭ ھەرپلىرىمۇ تۇنجى سۈرە فاتىھەدە يەتتە سانىنىڭ كۆپەيتىلمىسى شەكلىدە زىكىر قىلىنغان.

قۇرئان كەرىمدىكى ئۇزۇك ھەرپلەر بىلەن باشلانغان سۈرىلەرنىڭ باش ئايەتلىرىنىڭ ھەرپلىرى ھەم بۇ سۈرىدە زىكىر قىلىنغان بولۇپ،

www.munber.org

بۇلارمۇ يەنىلا يەتتە سانىنىڭ كۆپەيتىلمىسى بولالايدۇ.

بۇ سۈرىدە تەشەددىلىك (قوش ئوقۇلىدىغان) ھەرپلەر ھەم 14 بولۇپ، بۇمۇ يەتتە سانىنىڭ كۆپەيتىلمىسىدۇر.

بۇ سۈرىدە ھەرپلەرگە قويۇلغان چېكىت سانى 56 بولۇپ، بۇمۇ ھەم يەتتە سانىنىڭ كۆپەيتىلمىسىدۇر.

سۈرە فاتىھەدە زىكىر قىلىنغان ئېلىپبە ھەرپلىرىنىڭ سانى 21 بولۇپ، بۇمۇ يەتتە سانىنىڭ كۆپەيتىلمىسىدۇر.

بۇ سۈرىدە زىكىر قىلىنمىغان ئېلىپبە ھەرپلىرىنىڭ سانى بولسا يەتتە .

سۈرە فاتىھەنىڭ قۇرئاننىڭ ئەڭ ئاخىرقى سۈرىسى بىلەن بولغان مۇناسىۋىتى

قۇرئان كەرىمنىڭ تۇنجى سۈرىسى فاتىھەنىڭ سۈرە نۇمۇرى1 ـ بولۇپ، بۇ جەمئى يەتتە ئايەتتىن تەركىب تاپىدۇ، قۇرئان كەرىمنىڭ ئەڭ ئاخىرقى سۈرىسىنىڭ سۈرە نۇمۇرى 114 بولۇپ جەمئى ئالتە ئايەتتىن تەركىب تاپىدۇ.

قۇرئاننىڭ تۇنجى سۈرىسى قۇرئاننىڭ ئاخىرقى سۈرىسى
سۈرە نۇمۇرى ئايەت سانى سۈرە نۇمۇرى ئايەت سانى
1 7 114 6

بۇ سانلاردىن شەكىللەنگەن سان 611471 بولۇپ، بۇ سانمۇ يەتتە سانىنىڭ كۆپەيتىلمىسى.

$$12479 \times 7 \times 7 = 611471$$

سۈرە فاتىھەنىڭ ھەقىقەتلىرى بۇنىڭ بىلەن تۇگىمەيدۇ. بىز

www.munber.org

تۆۋەندە قۇرئان كەرىمنىڭ تۇنجى سۈرىسىنىڭ سۈرە نۇمۇرى، ئايەت سانى، سۆزلۈك سانى ۋە ھەرپلىرىگە قۇرئان كەرىمنىڭ ئاخىرقى سۈرىسىنىڭ سۈرە نۇمۇرى، ئايەت سانى، سۆزلۈكلىرى ۋە ھەرپلىرىنى قوشۇپ ئۇلاردىن شەكىللەنگەن سانغا قاراپ باقايلى:

قۇرئاننىڭ تۇنجى سۈرىسى قۇرئاننىڭ ئاخىرقى سۈرىسى

نۇمۇرى ئايەتى سۆزلۈكى ھەرپلىرى نۇمۇرى ئايەتى سۆزلۈكى ھەرپلىرى

80 21 6 114 139 31 7 1

بۇ سانلاردىن شەكىللەنگەن سان 802161141393171 بولۇپ، بۇمۇ يەتتە سانىنىڭ كۆپەيتىلمىسىدۇر:

$$1145944487704 53 \times 7 = 80216114 1393171$$

قۇرئان كەرىمدىكى ئەڭ ئۇزۇن ۋە ئەڭ قىسقا سۈرە

قۇرئان كەرىمدىكى ئەڭ ئۇزۇن سۈرە سۈرە بەقەرە بولۇپ بۇ سۈرە جەمئى 286 ئايەت، قۇرئان كەرىمدىكى ئەڭ قىسقا سۈرە كەۋسەر سۈرىسى بولۇپ بۇ سۈرە جەمئى ئۈچ ئايەتتۇر.

ئەڭ قىسقا سۈرە ئەڭ ئۇزۇن سۈرە

3 286

بۇ ئىككى ساندىن شەكىللەنگەن سان 2863 بولۇپ، بۇ سانىنى ئۆز ياكى تەتۇر يۆنىلىش بويىچە ئوقۇيلى، ئوخشاشلا شۇ يەتتە سانىنىڭ ھەسسىلىكى سانى شەكىلدە نامايەن بولىدۇ.

$$409 \times 7 = 2863$$

$$526 \times 7 = 3682$$

قۇرئان كەرىم سۈرە، ئايەت، پارە ۋە رۇبئىلەرگە (بەش بەت بىر رۇبئى ھېسابلىنىدۇ) بۆلۈنگەندۇر، گەرچە قۇرئان كەرىمنىڭ پارە،

www.munber.org

رۇبئىلەرگە بۆلۈنۈشى پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالام زامانىسىدىن بىر نەچچە ئەسىر كېيىن ئىسلام ئۆلىمالىرى تەرىپىدىن بولغان بولسىمۇ، ھەممە مەخلۇقاتنىڭ ئەمىلىنى كونترول قىلغۇچى الله نىڭ ئىدارە قىلىشى بىلەن بولغانلىقى ئۈچۈن، پەيغەمبەر ئەلەيھىسسالامدىن بىر نەچچە ئەسىر كېيىن پارە، رۇبئىلەرگە بۆلۈنگەن قۇرئان كەرىم ئوخشاشلا يەتتە سانغا ئالاقىدار بولۇپ رەتلەنگەن. بىز تۆۋەندە قۇرئان كەرىم نىڭ پارىلىرىنىڭ ئۇتتۇرىسىدىكى باغلىنىشلارغا قاراپ باقايلى .

قۇرئان كەرىمنىڭ پارىلىرىنىڭ باغلىنىشلىرى

بىرىنچى باغلىنىش: قۇرئان كەرىمنىڭ تۇنجى بۆلىكى بىرىنچى پارە، ئاخىرقى بۆلىكى 30 - پارە.

بۇ ئىككى ساندىن شەكىللەنگەن سان 301 مۇ يەتتە سانىنىڭ كۆپەيتىلمىسى.

$$43 \times 7 = 301$$

ئىككىنچى باغلىنىش: قۇرئان كەرىم 114 سۈرە ۋە 30 پارىغا بۆلۈنگەن.

بۇ سانلاردىن شەكىللەنگەن 30114 مۇ يەتتە سانىنىڭ كۆپەيتىلمىسى.

$$4302 \times 7 = 30114$$

ئۈچىنچى باغلىنىش: قۇرئان كەرىم 6236 ئايەت ۋە 30 پارىدىن تەركىب تاپقان.

بۇ سانلاردىن شەكىللەنگەن 306236 مۇ يەتتە سانىنىڭ كۆپەيتىلمىسىدۇر.

www.munber.org

$43748 \times 7 = 306236$

تېخىمۇ ھەيران قالارلىق ئىش شۇكى، بىز يۇقىرىدا بايان قىلغان ئۇچ خىل باغلىنىشتىكى سانلاردىن يېڭى بىر سان ھاسىل قىلساق بۇ سان يەنىلا شۇ يەتتە سانىنىڭ كۆپەيتىلمىسى بولۇپ نامايەن بولىدۇ.

$892825107 \times 7 \times 7 = 43748\ 4302\ 43$

قۇرئاننىڭ ئاخىرقى ئۇچ سۈرىسى ئوتتۇرىسىدىكى باغلىنىشلار

قۇرئان كەرىمنىڭ ئاخىرىدىكى ئۇچ سۈرە بىر نەچچە خىل ئالاھىدە سانلار بىلەن باشقا سۈرىلەردىن مۇئەييەن مىقدارىدا ئۆز ئالاھىدىلىكىنى نامايەن قىلىدۇ. مەسىلەن، ئىخلاس سۈرىسىنىڭ سۈرە تەرتىب نۇمۇرى **112**، ئايەت سانى تۆت، فەلەق سۈرىسىنىڭ تەرتىب نۇمۇرى **113**، ئايەت سانى بەش، ناس سۈرىسىنىڭ تەرتىب نۇمۇرى **114**، ئايەت سانى ئالتە.

سۈرە نۇمۇرى	112	113	114
ئايەت سانى	4	5	6

بىز يۇقىرىقى سۈرىلەرنىڭ سۈرە تەرتىب نۇمۇرلىرى بىلەن ئايەت نۇمۇرلىرىنى جۇغلاپ ئۇلاردىن شەكىللەنگەن سانىنى قوشۇپ قارىساق بۇلارنىڭمۇ يەنىلا يەتتە سانىنىڭ كۆپەيتىلمىسى ئىكەنلىكىنى كۆرۈۋالالايمىز.

فەلەق سۈرىسى	ناس سۈرىسى	ئىخلاس سۈرىسى
سۈرە نۇمۇرى	ئايىتى سۈرە	نۇمۇرى ئايىتى سۈرە نۇمۇرى ئايىتى
112	4	113 5 114 6

www.munber.org

بۇ سانلاردىن شەكىللەنگەن سان **611451134112** بولۇپ، بۇ سانىنى ئوڭ ياكى سولدىن ئوقۇساق ئوخشاشلا كۆپەيتىلگەن يەتتە سانىنىڭ كۆپەيتىلمىسى بولۇپ چىقىدۇ.

$87350162016 \times 7 = 611451134112$

$30204450588 \times 7 = 211431154116$

ھەيران قالارلىق يېرى شۇكى، يۇقىرىقى سۈرىلەرنىڭ ھەر بىرىدىكى ئالاھىدە سانلارنى، مەسىلەن، سۈرە تەرتىب نۇمۇرى بىلەن ئايەت سانىنى جۇغلاپ ئۇلاردىن شەكىللەنگەن سانغا قارىساق، بۇ سانىنىڭ يەنىلا يەتتە سانىنىڭ كۆپەيتىلمىسى ئىكەنلىكىنى كۆرۈۋالالايمىز.

ئىخلاس سۈرىسىدىكى ئالاھىدە سان

سۈرە نۇمۇرى ئايەت سانى
4 112

فەلەق سۈرىسىدىكى ئالاھىدە سان

سۈرە نۇمۇرى ئايەت سانى
5 113

ناس سۈرىسىدىكى ئالاھىدە سان

سۈرە نۇمۇرى ئايەت سانى
6 114

يۇقىرىقى سۈرىلەردىكى سۈرە نۇمۇرى بىلەن ئايەت سانىنى قوشقاندىن شەكىللەنگەن سان يەنىلا شۇ يەتتە سانىنىڭ كۆپەيتىلمىسى بولۇپ چىقىدۇ.

$302 \times 7 = 2114$

www.munber.org

$445 \times 7 = 3115$

$12 \times 7 \times 7 \times 7 = 4116$

فاتىھە، ئىخلاس، فەلەق، ناس، سۈرىلىرى ئوتتۇرىسىدىكى باغلىنىشلار

تۆۋەندە بىز فاتىھە، ئىخلاس، فەلەق، ناس سۈرىلىرىنىڭ ئايەت سۆز تەرتىب نۇمۇرلىرىنى يېزىپ چىقساق، بۇ سۈرىلەرنىڭ بىر - بىرى بىلەن بولغان قويۇق ئالاقىسىنى، بولۇپمۇ سۆز فاتىھەنىڭ ھەر بىر سۆز بىلەن بولغان زىچ باغلىنىشىنى كۆرۈۋالالايمىز. تەپسىلاتىنى تۆۋەندىكى سىلىشتۇرمىلاردىن كۆرگەيسىز:

سۈرە فاتىھە بىلەن ئىخلاس سۈرىسى

پاتىھە سۈرىسى ئىخلاس سۈرىسى
سۈرە نۇمۇرى ئايەت سانى سۈرە نۇمۇرى ئايەت سانى
7 1 4 112

بۇ سانلاردىن شەكىللەنگەن 411271 مۇ يەتتە سانىنىڭ كۆپەيتمىسىدۇر.

$58753 \times 7 = 411271$

سۈرە فاتىھە بىلەن فەلەق سۈرىسى

فەلەق سۈرىسى پاتىھە سۈرىسى
سۈرە نۇمۇرى ئايەت سانى سۈرە نۇمۇرى ئايەت سانى
5 113 7 1

بۇ سانلاردىن شەكىللەنگەن سان 511371 مۇ يەتتە سانىنىڭ كۆپەيتمىسىدۇر.

www.munber.org

$73053 \times 7 = 511371$

سۈرە فاتىھە بىلەن ناس سۈرىسى

پاتىھە سۈرىسى ناس سۈرىسى
سۈرە نۇمۇرى ئايەت سانى سۈرە نۇمۇرى ئايەت سانى
6 114 7 1

بۇ سانلاردىن شەكىللەنگەن سان 611471 مۇ يەتتە سانىنىڭ كۆپەيتمىسىدۇر.

$87353 \times 7 = 611471$

تېخىمۇ ھەيران قالارلىق ئىش، يۇقىرىدىكى ئۈچ سۈرىدە يەتتە سانىنىڭ كۆپەيتىلمىسى بولغان سانلاردىن(73053 58753 87353) يەنە بىر سان ھاسىل قىلىپ ئۇ سانىنى كۆزەتسەك، يەنىلا شۇ يەتتە سانىنىڭ كۆپەيتىلمىسى بولۇپ چىقىدۇ.

$17827291946097 \times 7 \times 7 = 87353\ 73053\ 58753$

سۈرە فاتىھەنىڭ پەزىلىتىنى بايان قىلىپ كەلگەن ئايەت

سۈرە فاتىھەنىڭ پەزىلىتىنى بايان قىلىپ نازىل قىلىنغان بىردىنبىر ئايەت ھىجرى سۈرىسىنىڭ 87 - ئايىتى بولۇپ، الله تائالا بۇ سۈرىنىڭ مەرتىۋىسىنى بايان قىلىپ مۇنداق دەيدۇ:

﴿(نامازدا) تەكرارلىنىپ تۇرىدىغان يەتتە ئايەتنى(يەنى سۈرە فاتىھەنى) ۋە ئۇلۇغ قۇرئاننى ھەقىقەتەن ساڭا ئاتا قىلدۇق﴾ - سۈرە ھىجر87 - ئايەت

بىز تۆۋەندە سۈرە فاتىھە بىلەن سۈرە فاتىھەنىڭ پەزىلىتى بايان قىلىنغان سۈرە ۋە ئايەت ئوتتۇرىسىدىكى باغلىنىشلارغا دىققەت قىلىپ

www.munber.org

كۆرەيلى.

بىرىنچى ھەقىقەت: سۈرە فاتىھەنىڭ پەزىلىتى بايان قىلىنغان ئايەتنىڭ قۇرئان كەرىمدىكى ئورنى

قۇرئان كەرىم سۈرىلىرىنىڭ رەت تەرتىپى بىلەن قارىغاندا، سۈرە فاتىھەنىڭ پەزىلىتى بايان قىلىنغان ئايەت 15 - سۈرىنىڭ 87 - ئايىتى.

سۈرە نۇمۇرى ئايەت نۇمۇرى
87 15

بۇ سانلاردىن شەكىللەنگەن سان 8715 بولۇپ، بۇ سانمۇ يەتتە سانىنىڭ كۆپەيتمىسىدۇر.

1245 × 7 = 87 15

ئىككىنچى ھەقىقەت: ئايەت نۇمۇرى ۋە سۆزلۈكلىرى

سۈرە فاتىھەنىڭ پەزىلىتى بايان قىلىنغان ئايەتنىڭ نۇمۇرى 87، سۆزلۈك سانى توققۇز.

ئايەت نۇمۇرى سۆزلۈك سانى
9 87

بۇ سانلاردىن شەكىللەنگەن سان 987 مۇ يەتتە سانىنىڭ كۆپەيتىلمىسىدۇر.

141 × 7 = 9 87

ئۈچىنچى ھەقىقەت: 87 - ئايەتنىڭ ئايەت، سۆزلۈك، ھەرپلىرى ئوتتۇرىسىدىكى باغلىنىشلار

سۈرە فاتىھەنىڭ پەزىلىتى زىكىر قىلىنغان ئايەتنىڭ نۇمۇرى 87، سۆزلۈك سانى توققۇز، ھەرپ سانى جەمئى 35 .

www.munber.org

ئايەت نۇمۇرى سۆزلۈك سانى ھەرپ سانى
35 9 87

بۇ سانلاردىن شەكىللەنگەن سان 35987 بولۇپ، بۇ سانىنى ئوك ياكى سولدىن ئوقۇساقمۇ ئوخشاشلا يەتتە سانىنىڭ كۆپەيتىلمىسى بولۇپ چىقىدۇ.

5141 × 7 = 35987

11279 × 7 = 78953

تۆتىنچى ھەقىقەت: سۈرە فاتىھەنىڭ سۆزلۈكلىرى بىلەن سۈرە فاتىھەنىڭ پەزىلىتى بايان قىلىنغان ئايەت نىڭ سۆزلۈكلىرى ئوتتۇرىسىدىكى باغلىنىش

سۈرە فاتىھەنىڭ سۆزلۈكلىرى جەمئى31، سۈرە فاتىھەنىڭ پەزىلىتى بايان قىلىنغان ئايەتنىڭ سۆزلۈكلىرى توققۇز.

فاتىھەنىڭ سۆزلۈكلىرى فاتىھەنىڭ پەزىلىتىنى بايان قىلغان ئايەتنىڭ سۆزلۈكلىرى
9 31

بۇ سانلاردىن شەكىللەنگەن سان 931 بولۇپ، بۇمۇ يەتتە سانىنىڭ كۆپەيتىلمىسىدۇر.

19 × 7× 7 = 931

بەشىنچى ھەقىقەت: ئىككى سۈرە ئوتتۇرىسىدىكى باغلىنىش

سۈرە فاتىھەنىڭ سۈرە نۇمۇرى1 - بولۇپ، جەمى يەتتە ئايەت، سۈرە فاتىھەنىڭ پەزىلىتى بايان قىلىنغان سۈرىنىڭ نۇمۇرى 15 - بولۇپ، جەمئى 99 ئايەت.

سۈرە فاتىھە ھىجرى سۈرىسى
سۈرە نۇمۇرى ئايەت سانى سۈرە نۇمۇرى ئايەت سانى

www.munber.org

99 15 7 1

بۇ سانلاردىن شەكىللەنگەن سان 991571 بولۇپ، بۇ سانمۇ يەتتە سانىنىڭ كۆپەيتىلمىسىدۇر.

141653 × 7 = 991571

سۈرە فاتىھەدە زىكر قىلىنغان ئېلىپبە ھەرپلىرىدىكى ھەقىقەتلەر

بىز قۇرئان كەرىمنىڭ تۇنجى سۈرىسىدە زىكر قىلىنغان ئېلىپبە ھەرپلىرىنىڭ سۈرە فاتىھەدە تەكرارلانغان قېتىم سانىنى يېزىپ، ئۇلاردىن شەكىللەنگەن سانغا قارايدىغان بولساق بۇلارنىڭ يەنىلا يەتتە سانىنىڭ كۆپەيتىلمىسى ئىكەنلىكىنى كۆرۈۋالالايمىز، بۇنىڭغا قىزىقسىڭىز تۆۋەندىكى جەدۋەلگە قارىڭ:

1 ـ {الف} ھەرپى سۈرە فاتىھەدە 22 قېتىم تەكرارلانغان .

2 ـ {لام} ھەرىپى سۈرە فاتىھەدە 22 قېتىم تەكرارلانغان .

3 ـ {ميم} ھەرپى سۈرە فاتىھەدە 15 قېتىم تەكرارلانغان .

4 ـ {يا} ھەرپى سۈرە فاتىھەدە 14 قېتىم تەكرارلانغان .

5 ـ {نذن} ھەرپى سۈرە فاتىھەدە 11 قېتىم تەكرارلانغان .

6 ـ {رة} ھەرپى سۈرە فاتىھەدە 8 قېتىم تەكرارلانغان .

7 ـ {ع } ھەرپى سۈرە فاتىھەدە 6 قېتىم تەكرارلانغان .

8 ـ {ها} ھەرپى سۈرە فاتىھەدە 5 قېتىم تەكرارلانغان .

9 ـ { الحاء } ھەرپى سۈرە فاتىھەدە 5 قېتىم تەكرارلانغان .

www.munber.org

10 ـ {با} ھەرپى سۈرە فاتىھەدە 4 قېتىم تەكرارلانغان .

11 ـ {دال} ھەرپى سۈرە فاتىھەدە 4 قېتىم تەكرارلانغان .

12 ـ {الواو} ھەرپى سۈرە فاتىھەدە 4 قېتىم تەكرارلانغان .

13 ـ {السين} ھەرپى سۈرە فاتىھەدە 3 قېتىم تەكرارلانغان .

14 ـ {ك} ھەرپى سۈرە فاتىھەدە 3 قېتىم تەكرارلانغان .

15 ـ {ت} ھەرپى سۈرە فاتىھەدە 3 قېتىم تەكرارلانغان .

16- { الصاد } ھەرپى سۈرە فاتىھەدە 2 قېتىم تەكرارلانغان .

17- { الطاء } ھەرپى سۈرە فاتىھەدە 2 قېتىم تەكرارلانغان .

18- { الغين } ھەرپى سۈرە فاتىھەدە 2 قېتىم تەكرارلانغان .

19- { الضاد } ھەرپى سۈرە فاتىھەدە 2 قېتىم تەكرارلانغان.

20- { القاف } ھەرپى سۈرە فاتىھەدە 1 قېتىم تەكرارلانغان .

21 ـ { الذال } ھەرپى سۈرە فاتىھەدە 1 قېتىم تەكرارلانغان .

بۇ سانلارنى قوشقاندىن كېيىن شەكىللەنگەن سان 1122223334445568111415222 2 بولۇپ، بۇ سانمۇ يەتتە سانىنىڭ كۆپەيتىمىسىدۇر.

= 7 × 160317619206509730202174 6

سۈرە فاتىھەنىڭ باش ۋە ئاخىرقى ھەرپى

سۈرە فاتىھەنىڭ بىرىنچى ھەرپى(ب) سۈرە فاتىھەدە تۆت قېتىم تەكرارلانغان، ئاخىرقى ئايىتىنىڭ ئاخىرقى ھەرپى(ن) ھەرپى سۈرە فاتىھەدە قېتىم تەكرار زىكر قىلىنغان. بۇ سانلاردىن شەكىللەنگەن سان قۇرئان كەرىمنىڭ سۈرىلىرىنىڭ سانى بىلەن ئوپمۇ ـ ئوخشاش.

www.munber.org

فاتىھەنىڭ تۇنجى ھەرپى {ب} فاتىھەنىڭ ئاخىرقى ھەرپى {ن}
11 4

سۈرە فاتىھە ۋە قۇرئان كەرىم

بىز قۇرئان كەرىمنىڭ ئەرەبچە يېزىلىشىدىكى "القرآن" نىڭ ھەرپلىرىنىڭ سۈرە فاتىھەدە زىكىر قىلىنىش قېتىم سانىغا نەزەر سېلىپ كۆرەيلى:

ا ل ق ر ا ن
11 22 8 1 22 22

1 - ﴿ ٱلْقُرْءَانُ ﴾ دېگەن سۆزدىكى{ئەلىف} ھەرپى سۈرە فاتىھەدە 22 قېتىم تەكرارلانغان.

2 - ﴿ ٱلْقُرْءَانُ ﴾ دېگەن سۆزدىكى {ل} ھەرپى سۈرە فاتىھەدە 22 قېتىم تەكرارلانغان.

3 - ﴿ ٱلْقُرْءَانُ ﴾ دېگەن سۆزدىكى {ق} ھەرپى سۈرە فاتىھەدە 1 قېتىم تەكرارلانغان.

4 - ﴿ ٱلْقُرْءَانُ ﴾ دېگەن سۆزدىكى {ر} ھەرپى سۈرە فاتىھەدە 8 قېتىم تەكرارلانغان.

5 - ﴿ ٱلْقُرْءَانُ ﴾ دېگەن سۆزدىكى {ن} ھەرپى سۈرە فاتىھەدە 11

www.munber.org

قېتىم تەكرارلانغان.

6 - ﴿ ٱلْقُرْءَانُ ﴾ دېگەن سۆزدىكى {ل} ھەرپى سۈرە فاتىھەدە 22 قېتىم تەكرارلانغان.

بۇ سانلاردىن شەكىللەنگەن سان 1122812222 بولۇپ، بۇ سانمۇ يەتتە سانىنىڭ كۆپەيتىلمىسىدۇر.

160401746 × 7 = 11 22 81 2222

سۈرە فاتىھە ۋە "LJǒ _ dźc" سۆزى

"آمىين" سۆزلۈكى (ئىجابەت قىلغىن) گەرچە قۇرئان كەرىمدە بىرەر ئايەتتە زىكىر قىلىنمىغان بولسىمۇ، ھەر قېتىم نامازدا بولسۇن ۋە ياكى فاتىھە ئۇقۇلغان ئورۇنلاردا بولسۇن تەكرار ئېيتىلىدۇ. بۇ سۆزلۈكنىڭ فاتىھە سۈرىسى بىلەن بىرەر باغلىنىشلىقى بارمۇ ـ قانداق؟ بۇنىڭغا رىسالىمىزنىڭ مەزمۇنى بولغان سان ـ سىفىر نەزەرىيىسى بىلەن قاراپ باقايلى:

"آمىين" سۆزلۈكى ئەلىف، مىم. يا، نۇن ھەرپلىرىدىن شەكىللەنگەن بولۇپ، بۇ ھەرپلەرمۇ سۈرە فاتىھەدە تەكرار زىكىر قىلىنغان، بىز بۇ ھەرپلەرنىڭ سۈرە فاتىھەدىكى زىكىر قىلىنىش قېتىم سانىغا قاراپ باقايلى:

1 - "آمىين" سۆزلۈكىدىكى "ء" ھەرپى سۈرە فاتىھەدە جەمئىي 22 قېتىم تەكرارلانغان .

2 - "آمىين" سۆزلۈكىدىكى "م"ھەرپى سۈرە فاتىھەدە جەمئىي 15

www.munber.org

قېتىم تەكرارلانغان .

3 - "آمين" سۆزلۈكدىكى {آ} ھەرپى سۈرە فاتىھەدە جەمئى 14 قېتىم تەكرارلانغان .

4 - "آمين" سۆزلۈكدىكى "ل" ھەرپى سۈرە فاتىھەدە جەمئى 11 قېتىم تەكرارلانغان .

ا	م	ي	ن
22	15	14	11

بۇ سانلاردىن شەكىللەنگەن سان 11141522 بولۇپ، بۇمۇ يەتتە سانىنىڭ كۆپەيتمىسىدۇر.

$$9886 \times 23 \times 7 \times 7 = 11141522$$

سۈرە فاتىھەنىڭ بىرىنجى ۋە ئاخىرقى ئايىتى

بىز بۇ سۈرىگە يەنە بىر قېتىم نەزەر سېلىپ باقايلى. سۈرە فاتىھەنىڭ تۇنجى ئايىتى 19 ھەرپتىن تەركىب تاپقان، ئەڭ ئاخىرقى ئايىتى 43 ھەرپتىن تەركىب تاپقان.

فاتىھەنىڭ تۇنجى ئايىتىنىڭ ھەرپى	فاتىھەنىڭ ئاخىرقى ئايىتىنىڭ ھەرپى
19	43

بۇ سانلاردىن شەكىللەنگەن سان 4319 بولۇپ، بۇمۇ يەتتە سانىنىڭ كۆپەيتىلمىسىدۇر.

$$617 \times 7 = 4319$$

www.munber.org

فاتىھەنىڭ تۇنجى ۋە ئاخىرقى ئايىتىدىكى ئېلىپبە ھەرپلىرى

بىز يۇقىرىدا سۈرە فاتىھەنىڭ تۇنجى ۋە ئاخىرقى ئايىتىدىكى ھەرپلەرنىڭ ئومۇمىي سانى ۋە ئۇلارنىڭ يەتتە سانى بىلەن بولغان ئالاقىسىنى بايان قىلىپ ئۆتتۇق. ھازىر سۈرە فاتىھەنىڭ بىرىنچى ئايىتى ۋە ئاخىرقى ئايىتىدە تەكرار زىكىر قىلىنمىغان ئېلىپبە ھەرپلىرىنىڭ سانى ۋە ئۇلارنىڭ ئوتتۇرىسىدىكى باغلىنىشلارنى بايان قىلىپ ئۆتمەكچىمىز. سۈرە فاتىھەنىڭ تۇنجى ئايىتىدىكى ئېلىپبە ھەرپلىرىنىڭ سانى 19، بۇلارنىڭ ئىچىدىن تەكرار زىكىر قىلىنغانلىرىنى چىقىرىۋەتسەك، تەكرار زىكىر قىلىنمىغان ھەرپلەرنىڭ 10 ھەرپ ئىكەنلىكىنى كۆرىمىز. سۈرە فاتىھەنىڭ ئاخىرقى ئايىتىدىكى ئېلىپبە ھەرپلىرىنىڭ سانى 43 ، بۇلارنىڭ ئىچىدىن تەكرار زىكىر قىلىنغانلىرىنى چىقىرىۋەتسەك، تەكرار زىكىر قىلىنمىغانلىرى 16 ھەرپ.

ئاخىرقى ئايەتتىكى تۇنجى ئايەتتىكى
10 16

بۇ سانلاردىن شەكىللەنگەن سان 1610 بولۇپ، بۇ سانمۇ يەتتە سانىنىڭ كۆپەيتىلمىسىدۇر.

$$230 \times 7 = 1610$$

فاتىھەنىڭ تۇنجى ئايىتى ۋە ئاخىرقى ئايىتىنىڭ سۆزلۈكلىرى

سۈرە فاتىھەنىڭ تۇنجى ئايىتى تۆت سۆزلۈك ۋە 19 ھەرپتىن تەركىب تاپىدۇ، ئاخىرقى ئايىتى 10 سۆزلۈك ۋە 43 ھەرپتىن تەركىب تاپىدۇ.

فاتىھەنىڭ تۇنجى ئايىتى	فاتىھەنىڭ ئاخىرقى ئايىتى

www.munber.org

سۆزلۈكلىرى هەرپلىرى	سۆزلۈكلىرى هەرپلىرى
10 43	4 19

بۇ سانلاردىن شەكىللەنگەن سان **4310194** بولۇپ، بۇمۇ يەتتە سانىنىڭ كۆپەيتىلمىسىدۇر.

$$615742 \times 7 = 4310194$$

فاتىھە تۆنجى ۋە ئاخىرقى ئايىتىنىڭ تۆنجى ۋە ئاخىرقى ھەرپلىرى

بىز تۆۋەندە سۈرە فاتىھەنىڭ تۆنجى ئايىتىنىڭ تۆنجى ھەرپى بىلەن تۆنجى ئايىتىنىڭ ئاخىرقى ھەرپىنىڭ سۈرە فاتىھەدە تەكرار زىكىر قىلىنىش ئەھۋالىغا قاراپ باقايلى.

تۆنجى ئايىتىنىڭ تۆنجى ھەرپى	تۆنجى ئايىتىنىڭ ئاخىرقى ھەرپى
4	15

بۇ سانلاردىن شەكىللەنگەن سان **154**بولۇپ، بۇ سانمۇ يەتتە سانىنىڭ ھەسسىلىك سانىدۇر.

$$22 \times 7 = 154$$

ئەمدى سۈرە فاتىھەنىڭ ئاخىرقى ئايىتىنىڭ تۆنجى ھەرپى بىلەن ئاخىرقى ئايىتىنىڭ ئاخىرقى ھەرپىنىڭ سۈرە فاتىھەدە تەكرار زىكىر قىلىنىش ئەھۋالىغا قاراپ باقايلى.

ئاخىرقى ئايىتىنىڭ تۆنجى ھەرپى	ئاخىرقى ئايىتىنىڭ ئاخىرقى ھەرپى
2	11

www.munber.org

بۇ ئىككى سانىدىن شەكىللەنگەن سان **112** بولۇپ، بۇمۇ يەتتە سانىنىڭ كۆپەيتمىسىدۇر.

$$16 \times 7 = 112$$

سۈرە فاتىھەنىڭ سۆزلۈكلىرى

سۈرە فاتىھەنىڭ تەرتىب نۇمۇرى **1**، ئايەتلىرى يەتتە، سۆزلۈكلىرى **31** بولۇپ، بۇلاردىن شەكىللەنگەن سان يەنىلا شۇ يەتتە سانىنىڭ كۆپەيتىلمىسىدۇر.

$$453 \times 7 = 3171$$

سۈرە فاتىھەدىكى ئاخىرقى ھەقىقەت

بىز يۇقىردا ئومۇمىي قىلىپ سۈرە فاتىھەنىڭ تۆنجى ئايىتى بىلەن ئاخىرقى ئايىتى ئوتتۇرىسىدىكى باغلىنىشلارنى ۋە سۈرە فاتىھە بىلەن باشقا بىر نەچچە سۈرىلەرنىڭ ئوتتۇرىسىدىكى باغلىنىشلارنى قىسقىچە بايان قىلىپ ئۆتتۇق، تۆۋەندە سۈرە فاتىھەنىڭ ئايەت، سۆزلۈك ۋە ھەرپلىرىنىڭ ئوتتۇرىسىدىكى باغلىنىشلارنى بايان قىلىش بىلەن بۇ قىسقىچە تەھلىلىمىزنى ئاياغلاشتۇرماقچىمىز.

﴿ بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ ﴾

ئايەت نۇمۇرى1 . سۆزلۈك سانى 4 . ھەرپ سانى 19

﴿ ٱلۡحَمۡدُ لِلَّهِ رَبِّ ٱلۡعَٰلَمِينَ ﴾

ئايەت نۇمۇرى 2 . سۆزلۈك سانى4 . ھەرپ سانى 17

www.munber.org

﴿ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ ﴾

ئايەت نۇمۇرى 3. سۆزلۈك سانى 2 . ھەرپ سانى 12 .

﴿ مَٰلِكِ يَوۡمِ ٱلدِّينِ ﴾

ئايەت نۇمۇرى 4 . سۆزلۈك سانى 3 . ھەرپ سانى 11

﴿ إِيَّاكَ نَعۡبُدُ وَإِيَّاكَ نَسۡتَعِينُ ﴾

ئايەت نۇمۇرى 5 . سۆزلۈك سانى 5 . ھەرپ سانى 19 .

﴿ ٱهۡدِنَا ٱلصِّرَٰطَ ٱلۡمُسۡتَقِيمَ ﴾

ئايەت نۇمۇرى 6 . سۆزلۈك سانى 3 . ھەرپ سانى18 .

﴿ صِرَٰطَ ٱلَّذِينَ أَنۡعَمۡتَ عَلَيۡهِمۡ غَيۡرِ ٱلۡمَغۡضُوبِ عَلَيۡهِمۡ وَلَا ٱلضَّآلِّينَ ﴾

ئايەت نۇمۇرى 7 . سۆزلۈك سانى 10 . ھەرپ سانى 43

قېرىندىشىم، سىز يۇقىرىدا زىكىر قىلىنغان سۈرە فاتىھەنىڭ ئايەت نۇمۇر سانى، سۆزلۈك سانى ۋە ھەرپ سانلىرىغا قاراپ كۆرۈڭ، نېمىنى بايقايسىز؟

بۇ سانلاردىن شەكىللەنگەن سان 1941 1742 1223 1134 43107 1836 1955 بولۇپ، بۇمۇ يەتتە سانىنىڭ كۆپەيتىلمىسىدۇر.

615816908850730487461677456 3 × 7 =

خوش قېرىندىشىم، بىر نەچچە بەتلىك قىسقىغىنە تەھلىلدە بىر سۈرىنىڭ باش ـ ئاخىرىنىڭ باغلىنىشى ۋە باشقا سۈرىلەر بىلەن

www.munber.org

بولغان ئالاقىسىدە بىر سانغا شۇنچە كۆپ ئالاقىدار بولۇپ قېلىشى نېمە سەۋەبتىندۇر؟

مۇشۇنچە كۆپ باغلىنىشلار ۋە ھەقىقەتلەر نېمىگە دالالەت قىلار؟ بۇ سوئالغا جاۋاب بېرىشنى ئەقىللىق ئوقۇرمەنلىرىمىزگە قالدۇرۇپ قويۇشنى مۇۋاپىق كۆردۇم.

﴿پەرۋەردىگارىمىز! ساڭا تەۋەككۈل قىلدۇق، ساڭا قايتتۇق، ئاخىر قايتىدىغان جاي سېنىڭ دەرگاھىڭدۇر. پەرۋەردىگارىمىز! كافىرلارنى بىزگە زىيانكەشلىك قىلىش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلمىغىن، (ئۇلار بىزگە مۇسەللەت بولۇپ، بىزنى كۆتۈرگىلى بولمايدىغان ئازاب بىلەن دىنىمىزدىن چىقارمىسۇن) پەرۋەردىگارىمىز! بىزگە مەغفىرەت قىلغىن، سەن ھەقىقەتەن غالىبسەن، ھېكمەت بىلەن ئىش قىلغۇچىسەن﴾ ـ سۈرە مۇمتەھىنە 4 ـ 5 ـ ئايەتلەر

www.munber.org

بەشنجى باب

بەزى سۈرىلەرنىڭ باش قىسمىدىكى ئۇزۇك ھەرپلەر توغرىسىدا تەھلىل

مۇھتەرەم قېرىندىشىم، مەن ئاخىرىدا قۇرئان كەرىمدىكى بەزى سۈرىلەرنىڭ باش قىسمىدىكى ئۇزۇك ھەرپلەر توغرىسىدىكى ھەقىقەتلەرنى قىسقىچە بايان قىلىش بىلەن بۇ قىسقا رىسالىنى ئاخىرلاشتۇرماقچىمەن.

الله تائالا قۇرئان كەرىمنى ئىنسانىيەتنىڭ ھىدايىتى ئۈچۈن دۇنياغا نازىل قىلىشنى ئىرادە قىلدى ھەمدە بۇ كىتابنى نازىل قىلىش ئۈچۈن ھەممە تىللارنىڭ ئارىسىدىن 28 ھەرپتىن شەكىللەنگەن ئەرەب تىلىنى تاللىدى. يۇقىرىدا بايان قىلغىنىمىزدەك 28 مۇ يەنە شۇ يەتتە سانىنىڭ كۆپەيتىلمىسى. ئۇلۇغ الله يۇقىرىدا زىكر قىلغان 28 ھەرپىنىڭ ئىچىدىن 14 ھەرپنى تاللاپ قۇرئان كەرىمنىڭ بەزى سۈرىلىرىنى مۇشۇ 14 ھەرپ بىلەن باشلىدى، بۇمۇ يەنىلا شۇ يەتتە سانىنىڭ كۆپەيتىلمىسىدۇر. بۇ 14 ھەرپ تۆۋەندىكىلەردىن ئىبارەتتۇر.

ا ل م ص ر ك ھ ي ع ط س ح ق ن

بۇ ھەرپلەر بەزى سۈرىلەرنىڭ باش قىسمىدا زىكر قىلىنغان بولۇپ، بۇلار بىلەن باشلانغان سۈرىلەر «ئۇزۇك ھەرپلەر بىلەن باشلانغان سۈرىلەر» دەپ ئاتىلىدۇ، مۇنداق ئاتىلىشىدىكى ئاساسى سەۋەب، قۇرئان كەرىمنىڭ ھەر بىر سۆزلۈكلىرى، جۈملىلىرى، ئايەتلىرى ھەتتا ھەر بىر ئورۇندا زىكر قىلىنغان ھەرپلىرىگىچە

www.munber.org

ئۆزگىچە مەنالارنى ئۆز ئىچىگە ئالغان بولۇپ، بۇنى ئۇلۇغ الله نىڭ ئىلھامى بىلەن پەيغەمبىرىمىز مۇھەممەد ئەلەيھىسسالام ئۈممەتلىرىگە ئالاھىدە بايان قىلىپ چۈشەندۈرگەن. لىكىن بەزى ئۇزۇك ھەرپلەر بىلەن باشلانغان سۈرىلەرنىڭ باش ئايەتلىرىنىڭ "مەسىلەن الم. ن، ق، الر دېگەندەك" مەنالىرىنى بايان قىلمىغان. ئۇلۇغ الله نىڭ مۆجىزىلىك كىتابى قۇرئان كەرىمنىڭ تىل گۈزەللىكىنى ۋە پۈتۈن ئىنسانىيەتنى ئاجىز قالغۇچى كىتاب ئىكەنلىكىنى ئىنسانلارغا بىلدۈرۈپ قويۇش، ئەگەردە ئىنسانلار قۇرئان كەرىمنىڭ الله تەرىپىدىن نازىل قىلىنغانلىقىغا شەك قىلسا مۇشۇ ئۇزۇك ھەرپلەر بىلەن باشلانغاندەك بىرەر ئايەتنى مەيدانغا ئېلىپ چىقىشنى تەلەپ قىلىش ۋە ئۇنىڭدىن باشقا بىر نەچچىلىگەن ھېكمەتلەر سەۋەبىدىن بۇلارنىڭ مەنسى بايان قىلىنمىغان.

قۇرئان كەرىمدىكى ئۇزۇك ھەرپ بىلەن باشلانغان سۈرىلەر

ئۇزۇك ھەرپلەر بىلەن باشلانغان سۈرىلەرنىڭ باش ئايەتلىرىنىڭ يەتتە سانىغا قانداق ئالاقىسى بارلىقىنى بايان قىلىشتىن بۇرۇن، ئۇزۇك ھەرپلەر بىلەن باشلانغان سۈرىلەرنىڭ قۇرئان كەرىمدىكى ئورنى ۋە باشقىلار بىلەن تونۇشۇپ چىقايلى:

	سۈرە نامى	باشلانمىسى
1	البقرة	الم
2	آل عمران	الم
3	الأعراف	المص
4	يونس	الر
5	هود	الر

www.munber.org

6 يوسف الر
7 الرعد المر
8 إبراهيم الر
9 الحِجر الر
10 مريم كهيعص
11 طه طه
12 الشعراء طسم
13 النمل طس
14 القصص طسم
15 العنكبوت الم
16 الروم الم
17 لقمان الم
18 السجدة الم
19 يس يس
20 ص ص
21 غافر حم
22 فصِّلت حم
23 الشورى حم عسق
24 الزخرف حم
25 الدخان حم

www.munber.org

26 الجاثية حم
27 الأحقاف حم
28 ق ق
29 القلم ن

يۇقىرىقى سۈرىلەرنىڭ باش قىسمىدا يەتتە سانىغا ئالاقىدار بىرەر ھەقىقەت بارمۇ؟

قۇرئاندا زىكىر قىلىنغان"الـم" دىكى ھەقىقەتلەر

قۇرئان كەرىمدە زىكىر قىلىنغان ئۇزۇك ھەرپلەر بىلەن باشلانغان سۈرىلەر جەدۋىلىدىن ئالتە سۈرىنىڭ باش ئايىتىنىڭ "الـم" دېگەن ئۇزۇك ھەرپىلەر بىلەن باشلانغانلىقىنى كۆرىمىز، بۇ سۈرىلەر:1 ـ سۈرە، 2 ـ سۈرە، 15 ـ سۈرە ، 16 ـ سۈرە، 17 ـ سۈرە ۋە 18 ـ سۈرىلەر .

البقرة آل عمران العنكبوت الروم لقمان السجدة
1 2 15 16 17 18

بۇ سۈرىلەرنىڭ سۈرە تەرتىب نۇمۇرىدىن شەكىللەنگەن سان 1817161521 بولۇپ، بۇ سانمۇ يەتتە سانىنىڭ كۆپەيتمىسىدۇر.

$259594503 \times 7 = 1817161521$

{الـم} بىلەن باشلانغان ئالتە سۈرىگە يەنە بىر قېتىم قاراپ باقايلى.

بۇلارنىڭ ئىچىدە تۆت سۈرە مەككىدە نازىل قىلىنغان بولۇپ بۇلار:

www.munber.org

العنكبوت الروم لقمان السجدة
18 17 16 15

بۇ تۆت سۈرىنىڭ سۈرە تەرتىب نومۇرلىرىدىن شەكىللەنگەن سان 18171615 بولۇپ، بۇ سانمۇ يەتتە سانىنىڭ كۆپەيتىلمىسىدۇر.

2595945 × 7 = 18171615

ئىككىسى مەدىنىدە نازىل قىلىنغان سۈرىلەر بولۇپ ئۇلار:

البقرة آل عمران
2 1

بۇ ئىككى سۈرىنىڭ تەرتىب نومۇرىدىن شەكىللەنگەن سان 21 بولۇپ، بۇ سانمۇ يەتتە سانىنىڭ كۆپەيتىلمىسىدۇر.

{الـم} بىلەن باشلانغان ئالتە سۈرىدە {الـم} دېگەن سۆزنىڭ ئۆزىلا سۈرىنىڭ بىرىنچى ئايىتىنى شەكىللەندۈرىدۇ. بۇ ئالتە سۈرىنىڭ باش قىسمىدىكى{الم} نىڭ ئايەت نۇمۇرىدىن شەكىللەنگەن سان 111111 يەنىلا شۇ يەتتە سانىنىڭ كۆپەيتىلمىسى بولۇپ چىقىدۇ.

15873 × 7 = 111111

"الـم" بىلەن باشلانغان ئالتە سۈرىنىڭ ئايەت سانلىرى

البقرة آل عمران العنكبوت الروم لقمان السجدة
30 34 60 69 200 286

بۇ سانلاردىن شەكىللەنگەن سان 30346069200286 بولۇپ، بۇمۇ يەتتە سانىنىڭ كۆپەيتىلمىسىدۇر.

www.munber.org

4335152742898 × 7 = 30346069200286

"الـم" بىلەن باشلانغان تۆنجى سۈرە

"الـم" سۈرە فاتىھەدىن كېيىنلا زىكىر قىلىنغان ئىككىنچى سۈرىنىڭ بىرىنچى ئايىتىدۇر، اللە تائالا قۇرئان كەرىم توغرۇلۇق بايان قىلىپ ئىككىنچى سۈرىنىڭ ئىككىنچى ئايىتىدە مۇنداق دەيدۇ:

﴿ ذَٰلِكَ ٱلۡكِتَٰبُ لَا رَيۡبَۛ فِيهِۛ هُدٗى لِّلۡمُتَّقِينَ ٢ ﴾

﴿بۇ كىتابتا (يەنى قۇرئاندا) ھېچ شەك يوق، (ئۇ) تەقۋادارلارغا يېتەكچىدۇر﴾ ـ سۈرە بەقەرە 2 ـ ئايەت

بىز يۇقىرىقى ئايەتنى تەھلىل قىلىپ كۆرەيلى.

ئىككىنچى سۈرىنىڭ باش ئايىتى "الـم" بولۇپ ئۇچ ھەرپتىن تەركىب تاپقان، بىز بۇ ئۇچ ھەرپنىڭ ئىككىنچى ئايەتتە تەكرار زىكىر قىلىنىش ھالىتىگە قاراپ باقايلى. سۈرە بەقەرەنىڭ ئىككىنچى ئايىتىنى يېزىپ "الم" ھەرپلىرى بار سۆزلۈككە ھەرپ سانى بىلەن نۇمۇر قويۇپ، "الم" ھەرپلىرى يوق سۆزلۈكلەرگە {0} نۇمۇرى قويۇپ بۆلۈردىن شەكىللەنگەن سانىنىڭ يەتتە سانى بىلەن ئالاقىسى بار ياكى يوقلىقىغا نەزەر سېلىپ كۆرەيلى:

﴿ ذَٰلِكَ ٱلۡكِتَٰبُ لَا رَيۡبَۛ فِيهِۛ هُدٗى لِّلۡمُتَّقِينَ ٢ ﴾

3 0 0 0 2 2 1

بۇ سانلاردىن شەكىللەنگەن سان 3000221 بولۇپ، بۇمۇ يەتتە سانىنىڭ كۆپەيتىلمىسىدۇر.

www.munber.org

428603 × 7 = 3000221

"الـم" بىلەن باشلانغان ئاخىرقى سۈرە

"الـم" بىلەن باشلانغان ئاخىرقى سۈرە سەجدە سۈرىسى بولۇپ، بۇ سۈرىنىڭ ئىككىنچى ئايىتى ﴿ تَنزِيلُ ٱلۡكِتَٰبِ لَا رَيۡبَ فِيهِ مِن رَّبِّ ٱلۡعَٰلَمِينَ ۝٢ ﴾

﴿(بۇ) كىتاب (يەنى قۇرئان) نىڭ ئالەملەرنىڭ پەرۋەردىگارى تەرىپىدىن نازىل قىلىنغانلىقىدا ھېچ شەك يوقتۇر﴾ ـ سۈرە سەجدە 2 ـ ئايەت

بىز بۇ ئايەتنى تەھلىل قىلىپ كۆرەيلى.

سەجدە سۈرىسىنىڭ باش ئايىتى"الـم" بولۇپ، ئۇچ ھەرپتىن تەركىب تاپقان، بىز بۇ ئايەتتىكى ئۇچ ھەرپنىڭ ئىككىنچى ئايەتتە تەكرار زىكر قىلىنىش ھالىتىگە قاراپ باقايلى. سەجدە سۈرىسىنىڭ ئىككىنچى ئايىتىنى يېزىپ بېرىنچى "الم" ھەرپلىرى بار سۈزلۈككە ھەرپ سانى بىلەن نۇمۇر قويۇپ، "الم" ھەرپلىرى يوق سۈزلۈكلەرگە "0" نۇمۇرى قويۇپ، بۇلاردىن شەكىللەنگەن سانىنىڭ يەتتە سانى بىلەن ئالاقىسى بار ياكى يوقلىقىغا نەزەر سېلىپ كۆرەيلى:

﴿ تَنزِيلُ ٱلۡكِتَٰبِ لَا رَيۡبَ فِيهِ مِن رَّبِّ ٱلۡعَٰلَمِينَ ﴾

4 0 1 0 0 2 2 1

بۇ سانلاردىن شەكىللەنگەن سان **40100221** بولۇپ، بۇ سانمۇ يەتتە سانىنىڭ كۆپەيتىلمىسىدۇر.

www.munber.org

5728603 × 7 = 40100221

شۇنى ئەسكەرتىپ ئۆتىمىزكى، يۇقىرىقى ئايەتتىكى﴿ ٱلۡكِتَٰبِ ٱلۡعَٰلَمِينَ ﴾ دېگەن سۆزلۈكلەر ئادەتتە ئەرەب ئېلىپبەسى بىلەن يېزىلغاندا ئەلىف بىلەن ﴿ يەنى ٱلۡكِتَٰبِ ٱلۡعَٰلَمِينَ ﴾ يېزىلاتتى، لېكىن قۇرئان يېزىقىدا ئەلىف ھەرپىسىز ﴿ ٱلۡكِتَٰبِ ٱلۡعَٰلَمِينَ ﴾ دەپ يېزىلغان. ئەگەر ئەلىف ھەرپى بىلەن يېزىلغان بولسا يۇقىرىقى سانلارنىڭ يەتتە سانى بىلەن ئالاقىسى ئەلۋەتتە بولمىغان بولاتتى.

ئەنكەبۇت سۈرىسىدىكى"الم" ۋە بىر نەچچە ئايەت توغرىسىدا قىسقىچە تەھلىل

ئەنكەبۇت سۈرىسى ئۈزۈك ھەرپلەر بىلەن باشلانغان سۈرىلەر قاتارىدىن بولۇپ، بۇ سۈرىنىڭ بىرىنچى ئايىتى{الـم} بىلەن باشلانغان، بىز تۆۋەندە بىرىنچى ئايەتتە زىكر قىلىنغان ئەلىف، لام، مىم ھەرپلىرىنىڭ ئەنكەبۇت سۈرىسىنىڭ ئىككىنچى، ئۈچىنچى ۋە تۆتىنچى ئايەتلىرىدىكى تەكرار زىكر قىلىنىش ھالىتىگە قاراپ باقايلى.

ئەنكەبۇت سۈرىسىنىڭ بىرىنچى ۋە ئىككىنچى ئايىتى

ئەنكەبۇت سۈرىسىنىڭ بىرىنچى ئايىتى"الـم" بولۇپ، ئۇچ ھەرپتىن تەركىب تاپقان.

www.munber.org

ئەنكەبۇت سۈرىسىنىڭ ئىككىنچى ئايىتى الله تائالانىڭ بۇ سۆزىدۇر:

﴿ أَحَسِبَ ٱلنَّاسُ أَن يُتْرَكُوٓاْ أَن يَقُولُوٓاْ ءَامَنَّا وَهُمْ لَا يُفْتَنُونَ ۝٢ ﴾

﴿ئىنسانلار (ئىمان ئېيتتۇق) دەپ قويۇش بىلەنلا سىنالماي تەرك ئېتىلمىز، دەپ ئويلامدۇ؟﴾ - سۈرە ئەنكەبۇت 2 - ئايەت

بىز ئەنكەبۇت سۈرىسىنىڭ ئىككىنچى ئايىتىنى يېزىپ "الم" ھەرپلىرى بار سۆزلۈككە ھەرپ سانى بىلەن نۇمۇر قويۇپ، "الم" ھەرپلىرى يوق سۆزلۈككەرگە "0" نۇمۇرى قويۇپ بۇلاردىن شەكىللەنگەن سانىنىڭ يەتتە سانى بىلەن ئالاقىسى بار ياكى يوقلۇقىغا نەزەر سېلىپ كۆرەيلى:

﴿ أَحَسِبَ ٱلنَّاسُ أَن يُتْرَكُوٓاْ أَن يَقُولُوٓاْ ءَامَنَّا وَهُمْ لَا يُفْتَنُونَ ﴾

0 2 1 0 3 2 1 1 1 3 1

بۇ سانلاردىن شەكىللەنگەن سان **02103211131** بولۇپ، بۇ سانمۇ يەتتە سانىنىڭ كۆپەيتمىسىدۇر.

300458733 × 7 = 02103211131

ئەنكەبۇت سۈرىسىنىڭ بىرىنچى ۋە ئۇچىنچى ئايىتى

ئەنكەبۇت سۈرىسىنىڭ بىرىنچى ئايىتى "الم" بولۇپ، ئۇچ ھەرپتىن تەركىب تاپقان، بىرىنچى ئايەتتىكى ئۇچ ھەرپنىڭ ئۇچىنچى ئايەتتە تەكرار زىكىر قىلىنغان ھالىتىگە قاراپ باقايلى.

www.munber.org

﴿ وَلَقَدْ فَتَنَّا ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ ۖ فَلَيَعْلَمَنَّ ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ صَدَقُواْ وَلَيَعْلَمَنَّ ٱلْكَٰذِبِينَ ۝٣ ﴾

﴿ئۇلاردىن بۇرۇن ئۆتكەنلەرنى بىز ھەقىقەتەن سىنىدۇق، الله (ئىماندا) راستچىللارنى چوقۇم بىلىدۇ، (ئىماندا) يالغانچىلارنىمۇ چوقۇم بىلىدۇ﴾ - سۈرە ئەنكەبۇت 3 - ئايەت ئەنكەبۇت سۈرىسىنىڭ ئۇچىنچى ئايىتىنى يېزىپ، "الم" ھەرپلىرى بار سۆزلۈككە ھەرپ سانى بىلەن نۇمۇر قويۇپ، "الم" ھەرپلىرى يوق سۆزلۈكلەرگە {0} نۇمۇرى قويۇپ، بۇلاردىن شەكىللەنگەن سانىنىڭ يەتتە سانى بىلەن ئالاقىسى بار ياكى يوقلىقىغا نەزەر سېلىپ كۆرەيلى:

وَلَقَدْ فَتَنَّا ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ

2 1 2 1 1 0

فَلَيَعْلَمَنَّ ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ صَدَقُواْ وَلَيَعْلَمَنَّ ٱلْكَٰذِبِينَ

2 3 0 1 2 3 3

بۇ سانلاردىن شەكىللەنگەن سان يەنىلا شۇ يەتتە سانىنىڭ كۆپەيتمىسىدۇر.

328747601730 × 7 = 2301233212110

ئەنكەبۇت سۈرىسىنىڭ بىرىنچى ۋە تۆتىنچى ئايىتى

ئەنكەبۇت سۈرىسىنىڭ بىرىنچى ئايىتى"الم" بولۇپ، ئۇچ ھەرپتىن تەركىب تاپقان، بىرىنچى ئايەتتىكى ئۇچ ھەرپنىڭ تۆتىنچى ئايەتتە تەكرار زىكىر قىلىنغان ھالىتىگە قاراپ باقايلى.

www.munber.org

www.munber.org

﴿ أَمْ حَسِبَ ٱلَّذِينَ يَعْمَلُونَ ٱلسَّيِّـَٔاتِ أَن يَسْبِقُونَا ۚ سَآءَ مَا يَحْكُمُونَ ﴿٤﴾ ﴾

﴿ياماڭ ئىش قىلىدىغانلار بىزدىن(يەنى ئازابىمىزدىن) قېچىپ قۇتۇلالايمىز دەپ ئويلايدۇ، ئۇلارنىڭ چىقارغان ھۆكمى نېمىدېگەن ياماڭ!﴾ - سۈرە ئەنكەبۇت 4 - ئايەت

ئەنكەبۇت سۈرىسىنىڭ تۆتىنچى ئايىتىنى يېزىپ "الم" ھەرپلىرى بار سۆزلۈككە ھەرپ سانى بىلەن نۇمۇر قويۇپ، "الم" ھەرپلىرى يوق سۆزلۈكلەرگە "0" نۇمۇرى قويۇپ بۇلاردىن شەكىللەنگەن سانىنىڭ يەتتە سانى بىلەن ئالاقىسى بار ياكى يوقلۇقىغا نەزەر سېلىپ كۆرەيلى:

أَمْ حَسِبَ ٱلَّذِينَ يَعْمَلُونَ ٱلسَّيِّـَٔاتِ أَن يَسْبِقُونَا ۚ سَآءَ مَا يَحْكُمُونَ

1 2 1 1 1 3 2 2 0 2

بۇ سانلاردىن شەكىللەنگەن سان يەنىلا شۇ يەتتە سانىنىڭ كۆپەيتمىسىدۇر.

173018886 × 7 = 1211132202

ئەنكەبۇت سۈرىسىنىڭ بىرىنچى ئايىتى بىلەن بەشىنچى ۋە ئالتىنچى ئايىتىنىڭ مۇناسىۋىتى

ئەنكەبۇت سۈرىسىنىڭ بىرىنچى ئايىتى"الم" بولۇپ، ئۇچ ھەرپتىن تەركىب تاپقان، بىرىنچى ئايەتتىكى ئۇچ ھەرىپىنىڭ بەشىنچى ۋە ئالتىنچى ئايەتتە تەكرار زىكىر قىلىنغان ھالىتىگە

www.munber.org

قاراپ باقايلى.

﴿ مَن كَانَ يَرْجُواْ لِقَآءَ ٱللَّهِ فَإِنَّ أَجَلَ ٱللَّهِ لَأٓتٍ ۚ وَهُوَ ٱلسَّمِيعُ ٱلْعَلِيمُ ﴿٥﴾ وَمَن جَٰهَدَ فَإِنَّمَا يُجَٰهِدُ لِنَفْسِهِۦٓ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ لَغَنِىٌّ عَنِ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٦﴾ ﴾

﴿كىمكى الله غا مۇلاقات بولۇشنى ئۈمىد قىلىدىكەن، (بىلسۇنكى) الله نىڭ (بۇنىڭغا بەلگىلىگەن) ۋاقتى يېتىپ كېلىدۇ، الله (بەندىلىرىنىڭ سۆزلىرىنى) ئاڭلاپ تۇرغۇچىدۇر، (بەندىلىرىنىڭ تاشقى ۋە ئىچكى ئەھۋالىنى) بىلىپ تۇرغۇچىدۇر. كىمكى جىھاد قىلىدىكەن، ئۇنىڭ قىلغان جىھادى ئۆزىنىڭ پايدىسى ئۈچۈندۇر، الله ھەقىقەتەن تامامى ئەھلى جاھاندىن بىھاجەتتۇر﴾ - سۈرە ئەنكەبۇت سۈرىسى 5 - 6 - ئايەتلىرى

ئەنكەبۇت سۈرىسىنىڭ بەشىنچى ۋە ئالتىنچى ئايىتىنى يېزىپ، "الم" ھەرپلىرى بار سۆزلۈككە ھەرپ سانى بىلەن نۇمۇر قويۇپ، "الم" ھەرپلىرى يوق سۆزلۈكلەرگە "0" نۇمۇرى قويۇپ، بۇلاردىن شەكىللەنگەن سانىنىڭ يەتتە سانى بىلەن ئالاقىسى بار ياكى يوقلىقىغا نەزەر سېلىپ كۆرەيلى:

مَن كَانَ يَرْجُواْ لِقَآءَ ٱللَّهِ فَإِنَّ أَجَلَ ٱللَّهِ لَأٓتٍ

2 3 2 1 3 2 1 1 1

وَمَن جَٰهَدَ فَإِنَّمَا يُجَٰهِدُ لِنَفْسِهِۦٓ

3 0 1 0 4 3 0 0

ئەنكەبۇتنىڭ بىرىنچى ۋە 41 - ئايىتى

ئۇلۇغ الله تائالا ئەنكەبۇت سۈرىسىنىڭ41 - ئايىتىدە ئىمانسىز كافىرلارنىڭ الله نى قويۇپ باشقا نەرسىلەرنى ئۇزلىرىگە ئىلاھ تۇتۇۋېلىشىنى، مەڭگۈ مۇستەھكەم بولالمايدىغان ۋە پايدا - زىيان يەتكۈزەلمەيدىغان ئۆمۈچۈكنىڭ ئۆيىگە ئوخشىتىپ مۇنداق دەيدۇ:

﴿ مَثَلُ ٱلَّذِينَ ٱتَّخَذُواْ مِن دُونِ ٱللَّهِ أَوۡلِيَآءَ كَمَثَلِ ٱلۡعَنكَبُوتِ ٱتَّخَذَتۡ بَيۡتٗاۖ وَإِنَّ أَوۡهَنَ ٱلۡبُيُوتِ لَبَيۡتُ ٱلۡعَنكَبُوتِۘ لَوۡ كَانُواْ يَعۡلَمُونَ ٤١ ﴾

﴿الله نى قويۇپ بۇتلارنى مەبۇد قىلىۋالغانلارنىڭ مىسالى ئۆي ياسىغان ئۆمۈچۈكنىڭ مىسالىغا ئوخشايدۇ، (يەنى ئۆمۈچۈكنىڭ ئۆيى ئۇنىڭ ئىسسىق - سوغۇقتىن قوغدىيالمىغاندەك، ئۇلارنىڭ چوقۇنۇۋاتقان بۇتلىرىمۇ ئۇلارغا ھېچقانداق پايدا - زىيان يەتكۈزەلمەيدۇ) ئۇيلەرنىڭ ئەڭ ئاجىزى ئۆمۈچۈكنىڭ ئۆيىدۇر، ئەگەردە ئۇلار (بۇ ھەقىقەتنى) بىلسە ئىدى (بۇتلارغا چوقۇيمايتتى)﴾ - سۈرە ئەنكەبۇت 41 - ئايەت

ئەنكەبۇت سۈرىسىنىڭ بۇ ئايىتىنى يېزىپ "الم" ھەرپلىرى بار سۆزلۈككە ھەرپ سانى بىلەن نۇمۇر قويۇپ، "الم" ھەرپلىرى يوق سۆزلۈككەرگە "0" نۇمۇرى قويۇپ، بۇلاردىن شەكىللەنگەن سانىنىڭ يەتتە سانى بىلەن ئالاقىسى بار ياكى يوقلىقىغا نەزەر سېلىپ كۆرەيلى:

مَثَلُ ٱلَّذِينَ ٱتَّخَذُواْ مِن دُونِ ٱللَّهِ أَوۡلِيَآءَ

www.munber.org

تُجَٰهِدُ لِنَفۡسِهِۦٓۚ إِنَّ ٱللَّهَ لَغَنِيٌّ عَنِ ٱلۡعَٰلَمِينَ

4 0 1 3 1 1 0

بۇ سانلاردىن شەكىللەنگەن سان 40131103010430023213211 بولۇپ، بۇمۇ يەتتە سانىنىڭ كۆپەيتىلمىسىدۇر.

57330147157757176018873 × 7 =

يۇقىرىدا بايان قىلىنغان ئەنكەبۇت سۈرىسىنىڭ ئالتىنچى ئايىتىنىڭ ئاخىرقى بۆلىكىگە يەنە بىر قېتىم قاراپ باقايلى.

﴿ إِنَّ ٱللَّهَ لَغَنِيٌّ عَنِ ٱلۡعَٰلَمِينَ ﴾

﴿الله ھەقىقەتەن تامامى ئەھلى جاھاندىن بىھاجەتتۇر﴾ - ئەنكەبۇت سۈرىسى 6 – ئايەتنىڭ بىر قىسمى

ئەنكەبۇت سۈرىسىنىڭ ئالتىنچى ئايىتىنىڭ ئاخىرقى بۆلىكىنى يېزىپ، "الم" ھەرپلىرى بار سۆزلۈككە ھەرپ سانى بىلەن نۇمۇر قويۇپ، "الم" ھەرپلىرى يوق سۆزلۈكلەرگە "0" نۇمۇرى قويۇپ، بۇلاردىن شەكىللەنگەن سانىنىڭ يەتتە سانى بىلەن ئالاقىسى بار ياكى يوقلىقىغا نەزەر سېلىپ كۆرەيلى:

إِنَّ ٱللَّهَ لَغَنِيٌّ عَنِ ٱلۡعَٰلَمِينَ

4 0 1 3 1

بۇ سانلاردىن شەكىللەنگەن سان 40131 بولۇپ، بۇ سانمۇ يەتتە سانىنىڭ كۆپەيتىلمىسىدۇر.

117 × 7 × 7 × 7 = 40131

www.munber.org

مَثَلُ ٱلَّذِينَ ٱتَّخَذُواْ مِن دُونِ ٱللَّهِ أَوۡلِيَآءَ

3 3 0 1 2 2 2

كَمَثَلِ ٱلۡعَنكَبُوتِ ٱتَّخَذَتۡ بَيۡتٗا

1 1 2 2

بۇ سانلاردىن شەكىللەنگەن سان يەنىلا شۇ يەتتە سانىنىڭ كۆپەيتمىسىدۇر.

1603328746 × 7 = 11223301222

ئەنكەبۇت سۈرىسىنىڭ 41 - ئايىتىنىڭ ئىككىنچى بۆلىكى:

﴿ وَإِنَّ أَوۡهَنَ ٱلۡبُيُوتِ لَبَيۡتُ ٱلۡعَنكَبُوتِ ۖ لَوۡ كَانُواْ يَعۡلَمُونَ ﴾

﴿ئۆيلەرنىڭ ئەڭ ئاجىزى ئۆمۈچۈكنىڭ ئۆيىدۇر، ئەگەردە ئۇلار (بۇ ھەقىقەتنى) بىلسە ئىدى (بۇتلارغا چوقۇنمايتتى)﴾

بۇ بۆلەكنى يېزىپ، "الم" ھەرپلىرى بار سۈزلۈككە ھەرپ سانى بىلەن نۇمۇر قويۇپ، "الم" ھەرپلىرى يوق سۈزلۈكلەرگە {0} نۇمۇرى قويۇپ، بۇلاردىن شەكىللەنگەن سانىنىڭ يەتتە سانى بىلەن ئالاقىسى بار ياكى يوقلىقىغا نەزەر سېلىپ كۆرەيلى:

وَإِنَّ أَوۡهَنَ ٱلۡبُيُوتِ لَبَيۡتُ ٱلۡعَنكَبُوتِ ۖ لَوۡ كَانُواْ

2 2 12 1 21 10 يَعۡلَمُونَ

3 3 0 1 2 2 2

كَمَثَلِ ٱلۡعَنكَبُوتِ ٱتَّخَذَتۡ بَيۡتٗا ۖ وَإِنَّ أَوۡهَنَ

1 1 0 1 1 2 2

ٱلۡبُيُوتِ لَبَيۡتُ ٱلۡعَنكَبُوتِ ۖ لَوۡ كَانُواْ يَعۡلَمُونَ

2 2 1 2 12

بۇ سانلاردىن شەكىللەنگەن سان 22121211011223301222 بولۇپ، بۇمۇ يەتتە سانىنىڭ كۆپەيتىلمىسىدۇر.

451453285943332678 × 7 × 7 =

ئەنكەبۇت سۈرىسىنىڭ 41 - ئايىتى مەزمۇن جەھەتتىن ئىككى بۆلەككە بۆلۈنگەن بولۇپ بىرىنچى بۆلىكى:

﴿ مَثَلُ ٱلَّذِينَ ٱتَّخَذُواْ مِن دُونِ ٱللَّهِ أَوۡلِيَآءَ كَمَثَلِ

ٱلۡعَنكَبُوتِ ٱتَّخَذَتۡ بَيۡتٗا ﴾

﴿الله نى قويۇپ بۇتلارنى مەبۇد قىلىۋالغانلارنىڭ مىسالى ئۆي ياسىغان ئۆمۈچۈكنىڭ مىسالىغا ئوخشايدۇ،(يەنى ئۆمۈچۈكنىڭ ئۆيى ئۇنىڭ ئىسسىق - سوغۇقتىن قوغدىيالمىغانىدەك، ئۇلارنىڭ چوقۇنۇۋاتقان بۇتلىرىمۇ ئۇلارغا ھېچقانداق ياپىدا - زىيان يەتكۈزەلمەيدۇ.)﴾

بۇ بۆلەكنى يېزىپ "الم" ھەرپلىرى بار سۈزلۈككە ھەرپ سانى بىلەن نۇمۇر قويۇپ، "الم" ھەرپلىرى يوق سۈزلۈكلەرگە "0" نۇمۇرى قويۇپ، بۇلاردىن شەكىللەنگەن سانىنىڭ يەتتە سانى بىلەن ئالاقىسى بار ياكى يوقلىقىغا نەزەر سېلىپ كۆرەيلى:

www.munber.org

بـۇ سـانلاردىن شەكىللەنگـەن سـان شـۇ يەتتـە سـانـنىڭ كۆپەيتىلمىسىدۇر.

31601730 × 7 = 221212110

"الم" ۋە ناماز

الله تائالا پەيغەمبىرىگە نامازنىڭ ئەھمىيتىنى بايان قىلىپ ئەنكەبۇت سۈرىسىنىڭ 45 - ئايىتىدە مۇنداق دەيدۇ:

﴿ ٱتْلُ مَآ أُوحِيَ إِلَيْكَ مِنَ ٱلْكِتَٰبِ وَأَقِمِ ٱلصَّلَوٰةَ ۖ إِنَّ ٱلصَّلَوٰةَ تَنْهَىٰ عَنِ ٱلْفَحْشَآءِ وَٱلْمُنكَرِ ۗ وَلَذِكْرُ ٱللَّهِ أَكْبَرُ ۗ وَٱللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَصْنَعُونَ ﴿٤٥﴾ ﴾

﴿(ئى مۇھەممەد!) ساڭا ۋەھيى قىلىنغان كىتابنى (يەنى قۇرئاننى) تىلاۋەت قىلغىن، نامازنى (تەئدىل ئەركان بىلەن) ئوقۇغىن، نامار ھەقىقەتەن قەبىھ ئىشلاردىن ۋە گۇناھلاردىن توسىدۇ، الله نى ياد ئېتىش ھەممىدىن (يەنى ئۇنىڭدىن باشقا ھەممە ئىبادەتتىن) ئۇلۇغدۇر، الله قىلىۋاتقان (ھەممە) ئىشلارنى بىلىپ تۇرىدۇ﴾ - سۈرە ئەنكەبۇت 45 - ئايەت

بۇ ئايەت ئۆز ئىچىگە ئالغان سۆزلۈكلەرنىڭ ھەرپ سانلىرىنى يېزىپ چىقايلى:

ٱتْلُ مَآ أُوحِيَ إِلَيْكَ مِنَ ٱلْكِتَٰبِ وَأَقِمِ ٱلصَّلَوٰةَ

6 31 52 4 423

www.munber.org

إِنَّ ٱلصَّلَوٰةَ تَنْهَىٰ عَنِ ٱلْفَحْشَآءِ وَٱلْمُنكَرِ ۗ و

1 6 1 62 4 6 2

ۗ لَذِكْرُ ٱللَّهِ أَكْبَرُ ۗ وَٱللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَصْنَعُونَ

6 2 4 4 1 4 4 4

بـۇ سـانلاردىن شەكىللەنگـەن سـان يـەنـلا شـۇ يەتتـە سـانـنىڭ كۆپەيتىلمىسىدۇر.

8920206308803518045034 89 × 7 =

بۇ ئايەتنىڭ "الم" ھەرپلىرى بار سۆزلۈكىگە ھەرپ سانى بىلەن نۇمۇر قويۇپ، "الم" ھەرپلىرى يوق سۆزلۈكلىرىگە "0" نۇمۇرى قويۇپ، بۇلاردىن شەكىللەنگەن سانىنىڭ يەتتە سانى بىلەن ئالاقىسى بار ياكى يوقلۇقىغا نەزەر سېلىپ كۆرەيلى:

ٱتْلُ مَآ أُوحِيَ إِلَيْكَ مِنَ ٱلْكِتَٰبِ وَأَقِمِ ٱلصَّلَوٰةَ

3 2 0 2 1 21 22

إِنَّ ٱلصَّلَوٰةَ تَنْهَىٰ عَنِ ٱلْفَحْشَآءِ وَٱلْمُنكَرِ ۗ و

0 3 0 3 0 0 3 1

ۗ لَذِكْرُ ٱللَّهِ أَكْبَرُ ۗ وَٱللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَصْنَعُونَ

0 2 2 3 0 1 31

بـۇ سـانلارندىن شەكىللەنگـەن سـان يـەنـلا شـۇ يەتتـە سـانـنىڭ كۆپەيتىلمىسىدۇر.

3185901471857590288 7446 × 7 =

www.munber.org

الله رىزىقلارغا كېپىل ئىكەنلىكى توغرىسىدىكى ئايەت ۋە "الم"

ئەنكىبۇت سۈرىسىنىڭ 60 - ئايىتى الله تائالانىڭ پۈتۈن مەخلۇقاتلارغا رىزىق بەرگۈچى ئىكەنلىكىگە دالالەت قىلىدىغان ئايەتتۇر.

﴿ وَكَأَيِّن مِّن دَآبَّةٍ لَّا تَحۡمِلُ رِزۡقَهَا ٱللَّهُ يَرۡزُقُهَا وَإِيَّاكُمۡ ۚ وَهُوَ ٱلسَّمِيعُ ٱلۡعَلِيمُ ﴿٦٠﴾ ﴾

﴿نۇغۇن ھايۋانلار ئۆز رىزقىنى ئۈستىگە ئالالمايدۇ (يەنى ئۆز رىزقىنى تېپىپ يېيىشتىن ئاجىزدۇر)، ئۇلارنى ۋە سىلەرنى الله رىزىقلاندۇرىدۇ، الله (سۆزۈڭلارنى) ئاڭلاپ تۇرغۇچىدۇر، (ئەھۋالىڭلارنى) بىلىپ تۇرغۇچىدۇر﴾ - سۈرە ئەنكەبۇت 60 - ئايەت

ئەنكەبۇت سۈرىسىنىڭ 60 - ئايىتىنى يېزىپ "الم" ھەرپىلىرى بار سۆزلۈككە ھەرپ سانى بىلەن نۇمۇر قويۇپ، "الم" ھەرپىلىرى يوق سۆزلۈكلەرگە"0" نۇمۇرى قويۇپ، بۇلاردىن شەكىللەنگەن سانىنىڭ يەتتە سانى بىلەن ئالاقىسى بار ياكى يوقلىقىغا نەزەر سېلىپ كۆرەيلى:

وَكَأَيِّن مِّن دَآبَّةٍ لَّا تَحۡمِلُ رِزۡقَهَا ٱللَّهُ يَرۡزُقُهَا

13 1221 110

وَإِيَّاكُمۡ ۚ وَهُوَ ٱلسَّمِيعُ ٱلۡعَلِيمُ

4 3 0030

بۇ سانلاردىن شەكىللەنگەن سان **430030131221110** بولۇپ، بۇمۇ يەتتە سانىنىڭ كۆپەيتمىسىدۇر.

www.munber.org

61432875888730 × 7 = 430030131221110

ئەقىللىق قېرىندىشىم، بىر سۈرىنىڭ بىر نەچچە ئايىتىنىڭ ئوخشاشلا بىر سانغا شۇنچە باغلىنىشلىق بولۇپ كېلىشى نېمىگە دالالەت قىلار - ھە !!!

"الم" نىڭ قۇرئاننىڭ ئاخىرىدا نازىل قىلىنغان سۈرە بىلەن مۇناسىۋىتى

قۇرئان كەرىمدە ئەڭ ئاخىرقى قېتىم نازىل قىلىنغان سۈرە نەسىر سۈرىسىدۇر.

﴿ إِذَا جَآءَ نَصۡرُ ٱللَّهِ وَٱلۡفَتۡحُ ﴿١﴾ وَرَأَيۡتَ ٱلنَّاسَ يَدۡخُلُونَ فِي دِينِ ٱللَّهِ أَفۡوَاجٗا ﴿٢﴾ فَسَبِّحۡ بِحَمۡدِ رَبِّكَ وَٱسۡتَغۡفِرۡهُ ۚ إِنَّهُۥ كَانَ تَوَّابَۢا ﴿٣﴾ ﴾

﴿الله نىڭ ياردىمى ۋە غەلبىسى كەلگەن ۋە الله نىڭ دىنىغا كىشىلەرنىڭ توپ - توپ بولۇپ كىرگەنلىكىنى كۆرگىنىڭدە، رەببىڭغا تەسبىھ ئېيتقىن، ھەمدى ئېيتقىن ۋە ئۇنىڭدىن مەغفىرەت تىلىگىن، الله ھەقىقەتەن تەۋبىنى بەك قوبۇل قىلغۇچىدۇر﴾ - سۈرە نەسر

بۇ سۈرىنىڭ ئايەتلىرىنى تۇلۇق يېزىپ، "الم" ھەرپىلىرى بار سۆزلۈككە ھەرپ سانى بىلەن نۇمۇر قويۇپ، "الم" ھەرپىلىرى يوق سۆزلۈكلەرگە "0" نۇمۇرى قويۇپ بۇلاردىن شەكىللەنگەن سانىنىڭ يەتتە سانى بىلەن ئالاقىسى بار ياكى يوقلۇقىغا نەزەر سېلىپ

www.munber.org

كۆرەيلى:

إِذَا جَآءَ نَصۡرُ ٱللَّهِ وَٱلۡفَتۡحُ وَرَأَيۡتَ ٱلنَّاسَ

3 1 0 2 0 3 0 1 2

يَدۡخُلُونَ فِي دِينِ ٱللَّهِ أَفۡوَاجٗا فَسَبِّحۡ بِحَمۡدِ

1 0 3 3 0 0 1

رَبِّكَ وَٱسۡتَغۡفِرۡهُۚ إِنَّهُۥ كَانَ تَوَّابَۢا

2 1 1 1 0 0

بۇ سانلاردىن شەكىللەنگەن سان **211100103300131020301 2** بولۇپ، بۇ سانمۇ يەتتە سانىنىڭ كۆپەيتىلمىسىدۇر.

$$4308165373472061638 8 \times 7 \times 7 =$$

ئۇزۇك ھەرپ ﴿حم﴾ بىلەن باشلانغان سۈرە

﴿حم﴾ فۇسسىلەت سۈرىسىنىڭ بىرىنچى ئايىتى بولۇپ، اللە تائالا بۇ سۈرىنىڭ **42** - ئايىتىدە قۇرئان كەرىمدە ھېچقانداق باتىل كەلمەيدىغانلىقىنى بايان قىلىپ مۇنداق دەيدۇ:

﴿ لَّا يَأۡتِيهِ ٱلۡبَٰطِلُ مِنۢ بَيۡنِ يَدَيۡهِ وَلَا مِنۡ خَلۡفِهِۦۖ تَنزِيلٞ مِّنۡ حَكِيمٍ حَمِيدٖ ﴿٤٢﴾ ﴾

﴿ئۇنىڭغا (قۇرئانغا) ئالدىدىنمۇ، ئارقىسىدىنمۇ (ھېچقايسى تەرەپتىن) باتىل يوزلەنمەيدۇ، ئۇ ھېكمەت بىلەن ئىش قىلغۇچى،

www.munber.org

مەدھىيىگە لايىق اللە تەرىپىدىن نازىل قىلىنغاندۇر﴾ - سۈرە فۇسسىلەت **42** - ئايەت

فۇسسىلەت سۈرىسىنىڭ**42** - ئايىتىنى يېزىپ ئۇنىڭدىكى﴿حم﴾ ھەرپلىرى بار سۆزلۈككە ھەرپ سانى بىلەن نۇمۇر قويۇپ ﴿حم﴾ ھەرپلىرى يوق سۆزلۈكلەرگە"0" نۇمۇرى قويۇپ، بۇلاردىن شەكىللەنگەن سانىنىڭ يەتتە سانى بىلەن ئالاقىسى بار يېكى يوقلىقىغا نەزەر سېلىپ كۆرەيلى:

لَّا يَأۡتِيهِ ٱلۡبَٰطِلُ مِنۢ بَيۡنِ يَدَيۡهِ وَلَا مِنۡ

1 0 0 0 1 0 0 0

خَلۡفِهِۦۖ تَنزِيلٞ مِّنۡ حَكِيمٍ حَمِيدٖ

2 2 1 0 0

بۇ سانلاردىن شەكىللەنگەن سان **22100100001000** بولۇپ، بۇنمۇ يەتتە سانىنىڭ كۆپەيتىمىسىدۇر.

$$3157157143000 \times 7 = 22100100001000$$

ئۇزۇك ھەرپ ﴿الر﴾ بىلەن باشلانغان سۈرە

﴿الر﴾ يۇنۇس سۈرىسىنىڭ بىرىنچى ئايىتى بولۇپ، اللە تائالا بۇ سۈرىنىڭ **53** - ئايىتىدە ئۇزىنىڭ كافىرلارغا چۈشۈرىدىغان ئازابىنىڭ ھەق ئىكەنلىكىنى بايان قىلىپ مۇنداق دەيدۇ:

﴿ ۞ وَيَسۡتَنۢبِـُٔونَكَ أَحَقٌّ هُوَۖ قُلۡ إِي وَرَبِّيٓ إِنَّهُۥ لَحَقّٞۖ وَمَآ أَنتُم

بِمُعۡجِزِينَ ﴿٥٣﴾ ﴾

www.munber.org

﴿ئۇلار سەندىن ئۇ (يەنى ۋەدە قىلىنغان ئازاب، ئۆلگەندىن كېيىنكى تىرىلىش) راستمۇ؟ دەپ سورايدۇ. سەن، ھەئە، پەرۋەردىگارىم بىلەن قەسەمكى، ئۇ ئەلۋەتتە راستتۇر، سىلەر قېچىپ قۇتۇلالمايسىلەر، دېگىن﴾ - سۈرە يۇنۇس 53 - ئايەت

بىز تۆۋەندە يۇنۇس سۈرىسىنىڭ 53 - ئايىتىنى يېزىپ ﴿الر﴾ ھەرپلىرى بار سۆزلۈككە ھەرپ سانى بىلەن نۇمۇر قويۇپ، ﴿الر﴾ ھەرپلىرى يوق سۆزلۈكلەرگە "0" نۇمۇرى قويۇپ، بۇلاردىن شەكىللەنگەن سانىنىڭ يەتتە سانى بىلەن ئالاقىسى بار ياكى يوقلىقىغا نەزەر سېلىپ كۆرەيلى:

وَيَسْتَنۢبِـُٔونَكَ أَحَقٌّ هُوَ ۖ قُلْ إِى وَرَبِّىٓ

1 0 1 1 0 1 0 0

بۇ سانلاردىن شەكىللەنگەن سان 10110100 بولۇپ، بۇ سانىنى ئوڭ ياكى سول تەرەپتىن ئوقۇيلى، ئوخشاشلا يەتتە سانىنىڭ كۆپەيتمىسى بولۇپ چىقىدۇ.

1444300 × 7 = 10110100

14443 × 7 = 00101101

يۇنۇس سۈرىسىنىڭ 53 - ئايىتىنىڭ ئىككىنچى بۆلىكى:

﴿ إِنَّهُۥ لَحَقٌّ ۖ وَمَآ أَنتُم بِمُعْجِزِينَ ﴾

﴿ئۇ ئەلۋەتتە راستتۇر، سىلەر قېچىپ قۇتۇلالمايسىلەر﴾

بۇ بۆلەكنى يېزىپ، ﴿الر﴾ ھەرپلىرى بار سۆزلۈككە ھەرپ سانى بىلەن نۇمۇر قويۇپ ﴿الر﴾ ھەرپلىرى يوق سۆزلۈكلەرگە "0" نۇمۇرى قويۇپ، بۇلاردىن شەكىللەنگەن سانىنىڭ يەتتە سانى بىلەن بولغان ئالاقىسىغا قاراپ باقايلى:

إِنَّهُۥ لَحَقٌّ ۖ وَمَآ أَنتُم بِمُعْجِزِينَ

0 1 1011

بۇ سانلاردىن شەكىللەنگەن سانىنى ئوڭ ياكى سول تەرەپتىن ئوقۇساق ئوخشاشلا يەتتە سانىنىڭ كۆپەيتمىسىدۇر.

www.munber.org

﴿ئۇلار سەندىن ئۇ (يەنى ۋەدە قىلىنغان ئازاب، ئۆلگەندىن كېيىنكى تىرىلىش) راستمۇ؟ دەپ سورايدۇ. سەن، ھەئە، پەرۋەردىگارىم بىلەن قەسەمكى، ئۇ ئەلۋەتتە راستتۇر، سىلەر قېچىپ قۇتۇلالمايسىلەر، دېگىن﴾ - سۈرە يۇنۇس 53 - ئايەت

بىز تۆۋەندە يۇنۇس سۈرىسىنىڭ 53 - ئايىتىنى يېزىپ ﴿الر﴾ ھەرپلىرى بار سۆزلۈككە ھەرپ سانى بىلەن نۇمۇر قويۇپ، ﴿الر﴾ ھەرپلىرى يوق سۆزلۈكلەرگە "0" نۇمۇرى قويۇپ، بۇلاردىن شەكىللەنگەن سانىنىڭ يەتتە سانى بىلەن ئالاقىسى بار ياكى يوقلىقىغا نەزەر سېلىپ كۆرەيلى:

وَيَسْتَنۢبِـُٔونَكَ أَحَقٌّ هُوَ ۖ قُلْ إِى وَرَبِّىٓ

1 0 1 1 0 1 0 0

إِنَّهُۥ لَحَقٌّ ۖ وَمَآ أَنتُم بِمُعْجِزِينَ

0 1 1 0 11

بۇ سانلاردىن شەكىللەنگەن سان 14 خانىلىق بىر سان بولۇپ، بۇنى ئوڭ ياكى سول تەرەپتىن ئوقۇساق، ئوخشاشلا يەتتە سانىنىڭ كۆپەيتمىسى بولۇپ چىقىدۇ.

0151301444300 × 7 = 01101110110100

0014443015730 × 7 = 00101101110110

يۇنۇس سۈرىسىنىڭ 53 - ئايىتى مەزمۇن جەھەتتىن ئىككى بۆلەككە بۆلۈنىدىغان بولۇپ، بىرىنچى بۆلىكى:

﴿ وَيَسْتَنۢبِـُٔونَكَ أَحَقٌّ هُوَ ۖ قُلْ إِى وَرَبِّىٓ ﴾

﴿ئۇلار سەندىن ئۇ (يەنى ۋەدە قىلىنغان ئازاب، ئۆلگەندىن كېيىنكى تىرىلىش) راستمۇ؟ دەپ سورايدۇ. سەن، ھەئە،

www.munber.org

1573 × 7 = 11011

ئۇزۇك ھەرپ ﴿ن﴾ بىلەن باشلانغان سۈرە

الله تائالا مۇھەممەد ئەلەيھىسسالامغا خىتاب قىلىپ ۋە ئۇنى مەدھىيلەپ قەلەم سۈرىسىدە مۇنداق دەيدۇ:

﴿ نٓ ۚ وَٱلۡقَلَمِ وَمَا يَسۡطُرُونَ ۝١ مَآ أَنتَ بِنِعۡمَةِ رَبِّكَ بِمَجۡنُونٖ ۝٢ وَإِنَّ لَكَ لَأَجۡرًا غَيۡرَ مَمۡنُونٖ ۝٣ وَإِنَّكَ لَعَلَىٰ خُلُقٍ عَظِيمٖ ۝٤ فَسَتُبۡصِرُ وَيُبۡصِرُونَ ۝٥ ﴾

﴿نۇن. قەلەم بىلەن ۋە ئۇلار يازغان نەرسىلەر بىلەن قەسەمكى، (ئى مۇھەممەد!) سەن پەرۋەردىگارىڭنىڭ نېئمىتى بىلەن، (مۇشرىكلار ئېيتقاندەك) مەجنۇن ئەمەسسەن. سەن ھەقىقەتەن بۇيۇك ئەخلاققا ئىگىسەن﴾ ـ سۈرە قەلەم 1 ـ 5 ئايەتكىچە

بۇ ئايەت ئۆز ئىچىگە ئالغان سۆزلۈكلەرنى ئۇنىڭ ھەرپ سانى بىلەن يېزىپ چىقساق، ئۇلاردىن شەكىللەنگەن سان يەنىلا شۇ يەتتە سانى بىلەن ئالاقىدار ئىكەنلىكىنى كۆرۈالالايمىز:

ۚ وَٱلۡقَلَمِ وَمَا يَسۡطُرُونَ مَآ أَنتَ بِنِعۡمَةِ رَبِّكَ

35 326 2151

بِمَجۡنُونٖ وَإِنَّ لَكَ لَأَجۡرًا غَيۡرَ مَمۡنُونٖ

5352 2 1 6

www.munber.org

وَإِنَّكَ لَعَلَىٰ خُلُقٍ عَظِيمٖ

4 3 4 3 1

بۇ سانلاردىن شەكىللەنگەن سان **434315352216353262151** بولۇپ، بۇ سانىنى ئوڭ يېاكى سول تەرەپتىن ئوقۇپ باقساق ھەر ئىككىسى يەتتە سانىنىڭ كۆپەيتمىسى بولۇپ چىقىدۇ.

قەلەم سۈرىسىنىڭ بېشىدىكى بەش ئايىتىنى يېزىپ "ن" ھەرپى بار سۆزلۈككە ھەرپ سانى بىلەن نۇمۇر قويۇپ، يوق سۆزلۈكلەرگە "0" نۇمۇرى قويۇپ بۇلاردىن شەكىللەنگەن سانىنىڭ يەتتە سانى بىلەن ئالاقىسى بار يېاكى يوقلىقىغا قاراپ باقايلى:

ۚ وَٱلۡقَلَمِ وَمَا يَسۡطُرُونَ مَآ أَنتَ بِنِعۡمَةِ رَبِّكَ

0 1 1 0 1 0 0 0 0

بِمَجۡنُونٖ وَإِنَّ لَكَ لَأَجۡرًا غَيۡرَ مَمۡنُونٖ

2 0 0 0 1 0 2

وَإِنَّكَ لَعَلَىٰ خُلُقٍ عَظِيمٖ

0 0 0 1 0

بۇ سانلاردىن شەكىللەنگەن سان يەتتە سانىنىڭ كۆپەيتىلمىسى 21 = 3 × 7 بولغان 21 خانىلىق **000102000102011010000** سان بولۇپ، بۇ سانمۇ يەتتە سانىنىڭ كۆپەيتىلمىسىدۇر.

14571443144430000 × 7 =

www.munber.org

ئۈزۈك ھەرپ بىلەن باشلانغان يەنە بىر سۈرە "يس"

"يس" سۈرىسى قۇرئان كەرىمنىڭ قەلبى ھېسابلىنىدۇ، بىز بۇ سۈرىنىڭ باش ئايىتىدە زىكىر قىلىنغان ئۈزۈك ھەرپ "ي س" لارنىڭ بۇ سۈرىدە تەكرار زىكىر قىلىنىش ئەھۋالىنى تەھلىل قىلىپ باقساق، تۆۋەندىكى ئۇچ خىل باغلىنىشنى كۆرىمىز.

بىرىنجى باغلىنىش : سۈرە ﴿"يس" نى بسم الله ئايىتىدىكى "ي س" ھەرپلىرىنى قۇشۇپ ھېسابلىغاندا "ي" ھەرپى 237 قېتىم تەكرار زىكىر قىلىنغان بولسا "س" ھەرپى 48 قېتىم تەكرار زىكىر قىلىنغان بۇلارنى قوشقاندىن كېيىن شەكىللەنگەن سان يەنە شۇ كۇپەيتىلگەن يەتتە سانى نىڭ جۇغلانمىسى بولۇپ چىقىدۇ :

بسم الله بىلەن قۇشۇپ ھېسابلىغاندىكى سۈرە بېشىدىكى ھەرپ نىڭ تەكرارسانى

"ي" ھەرپى "س" ھەرپى

48 237

بۇسانلارنى قوشقاندىن كېيىن شەكىللەنگەن سان 48237 بولۇپ بۇ سانمۇ كۆپەيتىلگەن يەتتە سانى نىڭ جۇغلانمىسىدۇر، تۆۋەندىكى ھېسابقا قارا:

6891 × 7 = 48237

ئىككىنجى باغلىنىش : سۈرە "يس" دىكى "بسم الله" ئايىتىدىكى "ي س" ھەرپىنى قوشماي ھېسابلىغاندا "ي" ھەرپى 236 قېتىم تەكرار زىكىر قىلىنغان بولسا "س" ھەرپى 47 قېتىم تەكرار زىكىر قىلىنغان بۇ لارنى قوشقاندىن كېيىن شەكىللەنگەن سان يەنە شۇ كۇپەيتىلگەن يەتتە سانىنىڭ جۇغلانمىسى بولۇپ چىقىدۇ :

بسم الله ئايىتىنى قوشماي ھېسابلىغاندىكى سۈرىنىڭ بىرىنجى ئايىتىدىكى ھەرپ نىڭ تەكرارسانى

"ي" ھەرپى "س" ھەرپى

www.munber.org

47 236

بۇسانلارنى قوشقاندىن كېيىن شەكىللەنگەن سان 47236 بولۇپ بۇ سانمۇ كۆپەيتىلگەن يەتتە سانى نىڭ جۇغلانمىسىدۇر ، تۆۋەندىكى ھېسابقا قارا:

964 × 7 ×7 = 47236

ئۇچىنجى باغلىنىش : سۈرە "يس" نىڭ بىرىنجى ئايىتىدىكى "ي س" نى ۋە بسم الله ئايىتىدىكى "ي س" ھەرپىنى قوشماي ھېسابلىغاندا "ي" ھەرپى 235 قېتىم تەكرار زىكىر قىلىنغان بولسا ، "س" ھەرپى 46 قېتىم تەكرار زىكىر قىلىنغان بۇلارنى قوشقاندىن كېيىن شەكىللەنگەن سان يەنە شۇ كۇپەيتىلگەن يەتتە سانى نىڭ جۇغلانمىسى بولۇپ چىقىدۇ :

بسم الله ۋە بىرىنچى ئايىتىدىن باشقا تەكرار زىكىر قىلىنغان ھەرپ سانى

"ي" ھەرپى "س" ھەرپى

46 235

بۇسانلارنى قوشقاندىن كېيىن شەكىللەنگەن سان 46235 بولۇپ بۇ سانمۇ كۆپەيتىلگەن يەتتە سانى نىڭ جۇغلانمىسىدۇر ، تۆۋەندىكى ھېسابقا قارا :

6605 × 7 = 46235

يۇقىرىدا بايان قىلىنغان ئۇچ خىل باغلىنىشىدىكى يەتتە سانىنىڭ كۆپەيتىلمىسىنى (6891 ـ 964 ـ 6605) جۇغلاپ قارايدىغان بولساق بۇلارنىڭ يەنىلا شۇ كۇپەيتىلگەن يەتتە سانى نىڭ جۇغلانمىسىدۇر، تۆۋەندىكى ھېسابقا قارا:

1348156059 × 7 × 7 = 66059646891

بىز تۇۋەندە ئۈزۈك ھەرپ بىلەن باشلانغان "يس" سۈرىسىنىڭ بىرىنجى ئايىتىنىڭ ھەرپلىرى "ي س" لارنىڭ ياسىن سۈرىسى ئايەتلىرىدە تەكرار زىكىر قىلىنىش ئەھۋالىنى ۋەئۇنىڭ يەتتە سانى بىلەن بۇلغان ئالاقە مۇناسىۋىتىنى قىسقىچە تەھلىل قىلىپ قاراپ

www.munber.org

باقايلى.

”يىس“ سۈرىسىنىڭ بىرىنچى ئايىتىدىكى ”ي س“ ھەرپلىرىنىڭ ”بسم الله“ ئايىتىدە بار سۆزلۈكىگە ھەرپ سانى بىلەن نۇمۇر قويۇپ، يوق سۆزلۈكلەرگە ”0“ نۇمۇرى قويۇپ، بۇلاردىن شەكىللەنگەن سانىنىڭ يەتتە سانى بىلەن ئالاقىسى بار ياكى يوقلىقىغا نەزەر سېلىپ كۆرەيلى:

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

1 0 0 1

بۇ سانلاردىن شەكىللەنگەن سان **1001** بولۇپ، بۇ سانمۇ يەتتە سانىنىڭ كۆپەيتمىسىدۇر.

$143 \times 7 = 1001$

”يىس“ سۈرىسىنىڭ باش قىسمىدىكى بىر نەچچە ئايەتكە قاراپ باقايلى:

﴿ يسٓ ۝١ وَٱلۡقُرۡءَانِ ٱلۡحَكِيمِ ۝٢ إِنَّكَ لَمِنَ ٱلۡمُرۡسَلِينَ ۝٣ عَلَىٰ صِرَٰطٖ مُّسۡتَقِيمٖ ۝٤ تَنزِيلَ ٱلۡعَزِيزِ ٱلرَّحِيمِ ۝٥ ﴾

﴿ياسىن. ھېكمەتلىك قۇرئان بىلەن قەسەمكى، (ئى مۇھەممەد!) شەك - شۈبھىسىزكى، سەن پەيغەمبەرلەردىنسەن. توغرا يولدىسەن. قۇرئان ناھايىتى مېھرىبان الله تەرىپىدىن نازىل قىلىنغانىدۇر﴾ - ياسىن سۈرىسى **1 - 2 - 3 - 4 - 5** - ئايەتلىرى

يۇقىرىقى ئايەتلەردىكى ”ي ، س“ ھەرپلىرى بار سۆزلۈككە ھەرپ سانى بىلەن نۇمۇر قويۇپ، ”ي ، س“ ھەرپلىرى يوق سۆزلۈكلەرگە ”0“ نۇمۇرى قويۇپ بۇلاردىن شەكىللەنگەن سانىنىڭ يەتتە سانى بىلەن ئالاقىسى بار ياكى يوقلىقىغا نەزەر سېلىپ

www.munber.org

كۆرەيلى:

يس وَٱلۡقُرۡءَانِ ٱلۡحَكِيمِ إِنَّكَ لَمِنَ ٱلۡمُرۡسَلِينَ عَلَىٰ

1 2 0 0 1 0 0 2

صِرَٰطٖ مُّسۡتَقِيمٖ تَنزِيلَ ٱلۡعَزِيزِ ٱلرَّحِيمِ

1 1 1 2 0

بۇ سانلاردىن شەكىللەنگەن سان **1112012001002** بولۇپ، بۇ سانمۇ يەتتە سانىنىڭ كۆپەيتمىسىدۇر.

$158858857286 \times 7 = 1112012001002$

”يىس“ سۈرىسىنىڭ ئاخىرقى ئايىتىگە قاراپ باقايلى:

﴿ فَسُبۡحَٰنَ ٱلَّذِي بِيَدِهِۦ مَلَكُوتُ كُلِّ شَيۡءٖ وَإِلَيۡهِ تُرۡجَعُونَ ۝٨٣ ﴾

﴿الله پاكتۇركى، ھەر بىر نەرسىنىڭ ئىگىلىك ھوقۇقى ئۇنىڭ قولىدىدۇر، (ئۆلگەندىن كېيىن) ئۇنىڭ دەرگاھىغا قايتۇرۇلىسىلەر﴾ - سۈرە ياسىن **83** - ئايەت

بۇ ئايەتنى يېزىپ، ”ي ، س“ ھەرپلىرى بار سۆزلۈككە ھەرپ سانى بىلەن نۇمۇر قويۇپ ”ي ، س“ ھەرپلىرى يوق سۆزلۈكلەرگە ”0“ نۇمۇرى قويۇپ، بۇلاردىن شەكىللەنگەن سانىنىڭ يەتتە سانى بىلەن ئالاقىسى بار ياكى يوقلىقىغا نەزەر سېلىپ كۆرەيلى:

فَسُبۡحَٰنَ ٱلَّذِي بِيَدِهِۦ مَلَكُوتُ كُلِّ شَيۡءٖ وَإِلَيۡهِ تُرۡجَعُونَ

0 1 0 1 0 0 1 1 1

بۇ سانلاردىن شەكىللەنگەن سان **010100111** بولۇپ، بۇ سانمۇ

www.munber.org

يەتتە سانىنىڭ كۆپەيتمىسىدۇر.

1442873 × 7 = 10100111

سۈرە "يس" قۇرئاننىڭ قەلبى

سۈرە "يس" نى قۇرئان كەرىمنىڭ قەلبى دەپ ئاتىغانكەنمىز، ئۇ قۇرئان كەرىم سۈرىلىرى ئىچىدە ئالاھىدە ئورۇنغا قويۇلغان ۋە ئالاھىدە سۈپەتلەر بىلەن سۈپەتلەنگەن بولۇشى زۆرۈر ئەلۋەتتە. بىز ئوقۇرمەنلەردىن سۈرە "يس" نىڭ پەزىلىتىگە دالالەت قىلىدىغان سۆزلەرنى ھەدىس كىتابلىرىدىن كۆرۈۋېلىشقا تەۋسىيە قىلىپ، بۇ يەردە بىز بۇ سۈرىنىڭ سان ـ سىفرلىق ئالاھىدىلىكىنى قىسقىچە بايان قىلىپ ئۆتمەكچىمىز.

"يس" سۈرىسى قۇرئان كەرىمدە زىكىر قىلىنغان ئۇزۇك ھەرپلەر بىلەن باشلانغان 29 سۈرىنىڭ 19 ـ سى بولۇپ، بۇ سانىنى تەتۈر ئوقۇغاندىكى 91 يەتتە سانىنىڭ كۆپەيتىلمىسىدۇر.

13 × 7 = 91

"يس" سۈرىسى قۇرئان كەرىمدىكى 114 سۈرىنىڭ سۈرە رەت نۇمۇرى بىلەن 36 ـ سۈرىسى بولۇپ، بۇ سانىنمۇ تەتۈر ئوقۇساق 63، بۇمۇ يەتتە سانىنىڭ كۆپەيتىلمىسىدۇر.

9 × 7 = 63

سۈرە "يس" نىڭ ئۇزۇك ھەرپ بىلەن باشلانغان رەت نۇمۇرى بىلەن قۇرئان كەرىمنىڭ 114 سۈرىسى ئىچىدىكى سۈرە رەت نۇمۇرىنى جۇغلاپ قارايدىغان بولساق:

"يس" نىڭ ئۇزۇك ھەرپ بىلەن باشلانغان سۈرىلەر ئىچىدىكى نۇمۇرى 19

"يس" نىڭ 114 سۈرە ئىچىدىكى نۇمۇرى 36

بۇ سانلاردىن شەكىللەنگەن سان 3619 نى مەيلى ئوڭ ياكى سول

www.munber.org

تەرەپتىن ئوقۇشتىن قەتئىنەزەر، ئوخشاشلا يەتتە سانىنىڭ كۆپەيتمىسى ئىكەنلىكىنى كۆرۈۋالالايمىز.

517 × 7 = 3619

130 × 7 = 9163

ئەقلىمەن قېرىندىشىم، يۇقىرىقى بىر سۈرىنىڭ بىر نەچچە ئايىتىنىڭ ئوخشاشلا بىر سانغا شۇنچە باغلىنىشلىق بولۇپ كېلىشى نىمىگە دالالەت قىلار ـ ھە!!!

﴿ أَفَلَا يَتَدَبَّرُونَ ٱلْقُرْءَانَ ۚ وَلَوْ كَانَ مِنْ عِندِ غَيْرِ ٱللَّهِ لَوَجَدُوا۟ فِيهِ ٱخْتِلَٰفًا كَثِيرًا ﴿٨٢﴾ ﴾

﴿ئۇلار قۇرئان ئۈستىدە پىكىر يۈرگۈزمەمدۇ؟ ئەگەر قۇرئان (مۇشرىكلار بىلەن مۇنافىقلار گۇمان قىلغاندەك) اللە تىن غەيرىنىڭ تەرىپىدىن بولغان بولسا، ئەلۋەتتە ئۇنىڭدىن نۇغۇن زىددىيەتلەرنى تاپقان بولاتتى﴾ ـ سۈرە نىسا 82 ـ ئايەت

﴿پەرۋەردىگارىمىز! بىزنى ھىدايەت قىلغىنىڭدىن كېيىن دىللىرىمىزنى توغرا يولدىن بۇرىۋەتمىگىن، بىزگە دەرگاھىڭدىن رەھمەت بېغىشلىغىن، شۈبھىسىزكى، سەن (بەندىلىرىڭگە ئاتالارنى) بەكمۇ بېغىشلىغۇچىسەن﴾ ـ سۈرە ئال ئىمران 8 ـ ئايەت

﴿پەرۋەردىگارىمىز! بىز ئۆزىمىزگە ئۆزىمىز زۇلۇم قىلدۇق، ئەگەردە سەن بىزگە مەغفىرەت قىلمىساڭ، بىز چوقۇم زىيان تارتقۇچىلاردىن بولىمىز﴾ ـ سۈرە ئەئراف 23 ـ ئايەتنىڭ بىرقىسمى

www.munber.org

خاتىمە

﴿ الٓرۚ كِتَٰبٌ أُحۡكِمَتۡ ءَايَٰتُهُۥ ثُمَّ فُصِّلَتۡ مِن لَّدُنۡ حَكِيمٍ خَبِيرٍ ١ ﴾

﴿بۇ، ھېكمەت بىلەن ئىش قىلغۇچى، ھەممىدىن خەۋەردار الله تەرەپتىن نازىل بولغان، ئايەتلىرىنىڭ تۈزۈلۈشى پۈختا، (ئەقىدە - ئەھكام، ۋەز ۋە قىسسىلەر) تەپسىلى بايان قىلىنغان كىتابتۇر﴾ - سۈرە ھۇد 1 - ئايەت

بىز بۇ قىسقا رىسالىمىزدە قۇرئان كەرىمنىڭ بىر نەچچە ئايەتلىرىدىكى ئىلمىي ھەقىقەتلەرنى ۋە بىر نەچچە سۈرە ئوتتۇرسىدىكى بىر نەچچە خىل باغلىنىشلارنى قىسقىچە بايان قىلىپ ئۆتتۇق، ئەگەر قولىمىزدىن كېلىپ قۇرئان كەرىمنىڭ 30 پارە، 60 ھىزب (بىر پارە ئىككى ھىزب بولىدۇ)، 120 رۇبئى (بىر پارە تۆت رۇبئى بولىدۇ) ۋە 114 سۈرە، 6236 ئايەت، يەتمىش مىڭدىن ئارتۇقراق سۆزلۈكلىرىنى بىرمۇ - بىر تەھلىل قىلىپ كۆرىدىغان بولساق نېمىلەرنى كۆرەرمىز - ھە!!!

ئەقىلمەن ئىنسان، سىزچە يۇقىرىدا بايان قىلىنغان ھەقىقەتلەرنىڭ ھەممىسى ئويۇنمىدۇ؟ ياكى پۈتۈن كائىناتنى ھېكمەت بىلەن ياراتقان بۇيۇك الله نىڭ ئىنسانلارنى تەپەككۇر قىلدۇرۇش ئۈچۈن پۈختىلىق بىلەن تۈزۈپ قويغانلىرىمدۇ؟ سىز بۇ قىسقىغىنە رىسالىدە بايان قىلىنغان يۈزلىگەن ئىلمىي ھەقىقەتلەرنى كۆرگەندىن كېيىن يەنە قۇرئان كەرىمنى بەندىنىڭ سۆزى دەپ قارارسىزمۇ؟ ئەگەردە يەنە شۈنداق قارىماقچى بولسىڭىز بىز بايان قىلىپ ئۆتكەن ھەقىقەتلەرنى نېمىدەپ چۈشەندۈرىسىز؟ ئويۇن دەپمۇ ياكى تاسادىپى

www.munber.org

ئۈدۈل كىلىپ قېلىش دەپمۇ؟ سىزچە راستلا بۇلارنىڭ ھەممىسى بىر خىل تاسادىپى ئۈدۈل كىلىپ قېلىشمىدۇ؟ يۇقىرىدا بايان قىلغان بىر نەچچە ئايەتتىكى ئىلمىي ھەقىقەتلەرنىڭ تاسادىپىيلىق نەزىرىيىسى بىلەن ئۈدۈل كېلىپ قېلىشى ئۈچۈن مىليونلىغان سان - سىفىرلارنى تۈزۈپ چىقىشقا توغرا كىلىدۇ، چۈنكى تاسادىپىيلىق مىڭدىن بىر پىرسەنت ئېھتىماللىق ئاستىدا يۈز بېرىدۇ. بىز بىر نەچچە ئايەتنى تەھلىل قىلىش جەريانىدا قانچە قېتىملاپ ئىلمىي ھەقىقەتلەرنى بايان قىلىپ ئۆتتۇق. ئەقلىمەن ئىنسان، ئەقىل كۆزىڭىز بىلەن قاراپ تەپەككۇر قىلىپ باققايسىز.

ئى قېرىندىشىم، الله بىزگە ئەقىلنى بىكارغا ھەدىيە قىلمىغان، ئويلاپ كۆرۈڭچۇ، سىز مۇشۇنىڭدەك نۇرغۇن ھەقىقەتلەرنى كۆرگەندىن كېيىن يەنە ئەقلىڭىزنى ئىشقا سالماي، ئىلاھىڭىزنى تونۇمايي ھايۋانلارچە يۇرۇشنى قاچانغىچە داۋاملاشتۇرماقچى؟ ياكى سىزنىڭ نەزىرىڭىزدە ئىسلامىيەتتىنمۇ توغرىراق بىرەر دىن، قۇرئان كەرىمدىن ياخشىراق بىرەر دەستۇر بارمۇ؟

بىز ئاخىردا قۇرئان كەرىمگە شەك كۆزى بىلەن قاراپ، ئۇنى بەندىنىڭ سۆزى دەيدىغانلارغا، تۆۋەندىكى الله تائالانىڭ خىتابىنى يەنە بىر قېتىم بايان قىلىش بىلەن بۇ رىسالىمىزنى ئاياقلاشتۇرماقچىمىز.

﴿بەندىمىز (مۇھەممەد ئەلەيھىسسالام) غا بىز نازىل قىلغان قۇرئاندىن شەكلەنسەڭلار، قۇرئانغا ئوخشاش بىرەر سۈرىنى مەيدانغا چىقىرىپ بېقىڭلار، (قۇرئانغا تەڭرۋز قىلىشقا) الله تىن باشقا يارەمچىلارىڭ ھەممىسىنى (يارەمگە) چاقىرىڭلار، (قۇرئان ئىنسانىنىڭ سۆزى دېگەن گېپىڭلاردا) راستچىل بولساڭلار. ئەگەردە مۇنداق قىلالمىساڭلار - ھەرگىزمۇ قىلالمايسىلەر - كافىرلار ئۈچۈن تەييارلانغان، ئىنسان ۋە تاشلار يېقىلغۇ بولىدىغان دوزاختىن ساقلىنىڭلار﴾ - سۈرە بەقەرە 23 - 24 ئايەتلەر

www.munber.org

﴿ئېيتقىنكى، ئەگەر ئىنسانلار، جىنلار بۇ قۇرئاننىڭ ئوخشىشىنى مەيدانغا كەلتۈرۈش ئۈچۈن يىغىلىپ بىر - بىرىگە ياردەملەشكەن تەقدىردىمۇ ئۇنىڭ ئوخشىشىنى مەيدانغا كەلتۈرەلمەيدۇ﴾ - سۈرە ئىسرائ 88 - ئايەت

﴿ أَفَلَا يَتَدَبَّرُونَ ٱلْقُرْءَانَ ۚ وَلَوْ كَانَ مِنْ عِندِ غَيْرِ ٱللَّهِ لَوَجَدُوا۟ فِيهِ ٱخْتِلَٰفًا كَثِيرًا ﴿٨٢﴾ ﴾

﴿ئۇلار قۇرئان ئۈستىدە پىكىر يۈرگۈزمەمدۇ؟ ئەگەر قۇرئان (مۇشرىكلار بىلەن مۇنافىقلار گۇمان قىلغاندەك) اللە تىن غەيرىنىڭ تەرىپىدىن بولغان بولسا، ئەلۋەتتە ئۇنىڭدىن نۇغۇن زىددىيەتلەرنى تاپقان بولاتتى﴾ - سۈرە نىسا 82 - ئايەت

ئۇلۇغ اللە بارلىق ئىنسانلارنى توغرا يولغا ھىدايەت قىلغاي، ئامىن!

﴿پەرۋەردىگارىمىز! بۇنى بىكارغا ياراتمىدىڭ، سەن پاكتۇرسەن، بىزنى دەۋزەخ ئازابىدىن ساقلىغىن. پەرۋەردىگارىمىز! سەن كىمنىكى دوزاخكە كىرگۈزىدىكەنسەن، ئۇنى ئەلۋەتتە خار قىلغان بولىسەن، زالىملارغا ھېچقانداق ياردەمچى بولمايدۇ. پەرۋەردىگارىمىز! بىز ھەقىقەتەن بىر چاقىرغۇچىنىڭ (يەنى مۇھەممەد ئەلەيھىسسالامنىڭ) رەببىگىلارغا ئىمان ئېيتقىلار، دەپ ئىمانغا چاقىرغانلىقىنى ئاڭلىدۇق، ئىمان ئېيتتۇق. پەرۋەردىگارىمىز! بىزنىڭ گۇناھلىرىمىزنى مەغفىرەت قىلغىن، يامانلىقلىرىمىزنى يوققا چىقارغىن، بىزنى ياخشىلارنىڭ قاتارىدا قەبزى روھ قىلغىن. پەرۋەردىگارىمىز! پەيغەمبەرلىرىڭ ئارقىلىق ۋەدە قىلغان نەرسىنى (يەنى ئىتائەت قىلغانلارغا خاس بولغان جەننەتنى) بەرگىن، قىيامەت كۈنى بىزنى رەسۋا قىلمىغىن، سەن

www.munber.org

ھەقىقەتەن ۋەدەڭگە خىلاپلىق قىلمايسەن﴾ - سۈرە ئال ئىمران 191 ــ 194 - ئايەتكىچە.

﴿پەرۋەردىگارىمىز! بىزگە دۇنيادا ياخشىلىق ئاتا قىلغىن، ئاخىرەتتىمۇ ياخشىلىق ئاتا قىلغىن، بىزنى دەۋزەخ ئازابىدىن ساقلىغىن﴾ - سۈرە بەقەرە 201 - ئايەتنىڭ بىرقىسمى

ئامىن

www.munber.org

پايدىلانغان كىتابلار

1 ـ قۇرئان كەرىم
2 ـ بۇخارى
3 ـ مۇسلىم
4 ـ نەسەئى
5 ـ تىرمىزى
6 ـ مۇسنەد ئىمام ئەھمەد
7 ـ مەۋسۇئەتۇل ئاھادىس
8 ـ ئەل مەۋسۇئە ئەل كۇۋەيتىيە
9 ـ ئىبنى كەسىر
10 ـ تەفسىر ئىبنى سەئدى.
11 ـ ئەل مۇئجەم ئەلمۇفەھرەس لىئەلفازىل قۇرئان كەرىم مۇھەممەد فۇئاد ئابدۇل باقى.
12 ـ ئەل ئىئجاز ئەل ئەدەدى ـ ئابدىل رەزاق نوفەل
13 ـ ئىئجاز رەقەم (19) ۋە مەجمۇئە مىنەل ئەبھاس ـ بەسسام ھەررار
14 ـ قۇرئان كەرىم ۋە ھازىرقى زامان پەن ـ تېخنىكىسى
15 ـ قۇرئان كەرىمدىكى ماتېماتىكىلىق ھەقىقەتلەر قۇرئان قىسسىلىرىنىڭ ھەقىقىتىنى نامايەن قىلىدۇ
16 ـ "بسم الله" دىكى مۆجىزىلەر .
17 ـ "الله" لەپزىسىنىڭ ھەقىقەتلىرى
18 ـ "ئىخلاس" سۈرىسىدىكى ھەقىقەتلەر
19 ـ سانلىق مۆجىزىلەر توپلىمى ـ ئابدۇددائىم ئەل كوھەيىل
20 ـ قۇرئان ۋە ھەدىستىكى سانلىق ھەقىقەتلەر
21 ـ لىسانۇل ئەرەب
22 ـ قامۇسۇل مۇھىيت
23 ـ مۇنجىدۇل ئەئلام
24 ـ قۇرئان كەرىم تەرجىمىسى

www.munber.org